

جعفر سلطان العصر
تبریز ۱۳۶۵ هجری

بسم الله الرحمن الرحيم و بیستین
شکر و سپاس خدای را که بیا فرید مرد و جازا و بیار است
بخورشید و ماه و ستارگان آسمان را و روزی رسانید جان
و اختیار کرد از جمله حیوانات آدمی را که اولتد کر منانی آدم
و در و خدا بر پیغمبران برگزیده یزدان آفتاب است و
جان محمد علیه الصلوة و السلام و بریاران اهل بیت
او رضی الله عنهم اجمعین **شرح کتاب** **ثم** چنین گوید ابو الفضل
حبش بن ابراهیم العلیسی رحمه الله علیه که چون از کتاب قال
ادب یزدانم نظر کردم که پادشاهان و بزرگان از

چنین فرموده

شرح

محمد

خطی

۲۳۰۲
۲۳/۲/۴۴

بسیار کتابهای نفیس کتاب طبع را غیب ترند از بهر آنکه
چون علامت از علامتهای آسمان و جود هوا و زمین را
بوقتی از اوقات بیدار آید ایشان خواهند که بدانند
که حکما چه کرده اند و حکم دلیل علامت از خیر و شر در عالم
چه موجود خواهد شدن پس چون احوال عالم بدین صفت
دیدم جهد کردم بر حسب طاقت و قدرت خویش و این
کتاب از کتابهای تازی پارسی کردم از برای پادشاهان
قاسر و قادر و کمترین بندگان واجب دید بر سبیل خدمت
خدمت ساختن **آغاز کتاب** **ثم** بدانکه اصل طبع دایا
پیغمبر علیه السلام وضع کرده است و بعد از او امام جعفر
الصادق علیه السلام و مختصری از کتاب دایا این است
و استخراج این دو کتاب که یاد کردم بر حسب مسمای دایا

که کتاب است

و معنی طمحه بازی زرمگاه بود از بهر آنکه اندرین کتاب
 رزم و خون ریختن بسیار بود امام جعفر و دانیال علیهما السلام
 ویراکتاب بنام کردند پس هر دو کتاب نفیس یاد کرده شد
 حکم دلیلهای میت و پنج علامت را که تأثیر فضل ایشان
 پیشتر و قوی ترست مختصری بازی بود بسیار
 اندرین کتاب در بیت و پنج فصل ترتیب بیان کرده
 شد و بدانکه مقصود دانیال و امام جعفر صادق از یاد کردن
 حکم این دلیلهای متهای آن بود که چون علامتی یا کبریا علامت
 یا پیشتر ازین علامتها در کسیتی پیدا شود حکم دلیل بر خیر و نیکی
 بود خدا یا بر اعدا و جل شکر و سپاس کند با حسنی و شریفی
 که بایشان ارزانی خواهد داشتن و اگر حکمش دلیل بر شر و فتنه
 و بلا کند از فساد و معصیت توبه کند و بخدای عز و جل باز

گردند و در طاعت و احسان بقرایند و غافل نباشند
 تاتقی تعالی بفضل و کرم خویش آن فتنه و بلا از ایشان
 دفع کند چرا که مسبب الا سباب است و علامت خیر و شر
 بفرموده اوست و لیکن هر چیزی با حکمت خویش میگوید من
 کل شیء سببا فاتبع سببا و نیز پیغمبر گفت کل شیء
 پس از رای خرد چنانکه مسطور است بدانکه سبب علامتهای
 خیر از فضل خدا بود و سبب علامتهای شر از عدل و خشم بود
 و از حق تعالی توفیق میخواهم تمام کردن این تا از من کمال
 بماند و دیگر از انعامیکار بود و مزد و ثواب و دو جان
 چشم دارم بدعا که خواننده این کتاب بمن رساند چون
 از وی فایده گیرد در پیش فرست کتاب یاد کنم و بالله العظمی
فصل اول در حکم دلیلهای کسوف شمس فصل دوم

در حکم دلیلهای خوف قر **فصل سوم** در حکم دلیلهای
داره شمس **فصل چهارم** در حکم دلیلهای داره شمس
فصل پنجم در حکم دلیلهای برآمدن ماه نو **فصل ششم**
در حکم دلیلهای ستاره کیسودار **فصل هفتم** در حکم
دلیلهای افتادن ستاره **فصل هشتم** در حکم دلیلهای
قوس و قزح **فصل نهم** در حکم دلیلهای جبهه **فصل دهم**
در حکم دلیلهای بر خ که از آسمان بید آید **فصل یازدهم**
در حکم دلیلهای عجیب که از آسمان بید آید
فصل دوازدهم در حکم دلیلهای مانند شخصی که در هوا
بید آید **فصل سیزدهم** در حکم دلیلهای بانگ کردن
در حد **فصل چهاردهم** در حکم دلیلهای خورشید در برق
فصل پانزدهم در حکم دلیلهای آتش که از آسمان بر

زمین افتد **فصل شانزدهم** در حکم دلیلهای باریدن باران
سخت **فصل هجدهم** در حکم دلیلهای باریدن بگرگ
فصل نوزدهم در حکم باریدن خاک سرج **فصل بیستم**
نوزدهم در حکم دلیلهای باریدن و زلزله یا گرم از آب و هوا
فصل بیست و یکم در حکم دلیلهای پیدایش غبار و هوا
فصل بیست و دویم در حکم دلیلهای باریدن بگرگ که در هوا پیدا
شود **فصل بیست و سوم** در حکم دلیلهای بانگ که از هوا
شنوند **فصل بیست و چهارم** در حکم دلیلهای بانگ
که از زمین شنوند **فصل بیست و پنجم** در حکم دلیلهای
زمین لرزه اول ماه رمی بزبان رومی احقریس است
فصل اول در حکم ماه تشرین اول اول پنه العرب

یوم الحنین اول شهر المحرم فی پسنه اربعه حنین و سبعماء
 من بحره خیر الریه اول پسنه الرومیه فی سنه ثلاث و حنین
 و یکسما یوم الاثنین حاوی و عشرين من شعبان فی
 سنه المذکوره و هو اول تشرین بدو که تشرین اول سی و یک
 روز بود و دوم روز از وی منزل غوا براید و فی المقدم
 فرو شود و پانزدهم روز از وی سماک براید و رشا فرو
 شود و بیست و نهم روز از وی عفر براید و شرطین فرو شود
 و روز اول این ماه باد صبا جستن گیرد و حکمای قدیم
 چنین گفته اند اگر اول این ماه روز یکشنبه بود زیارتان
 خوش بود و سرما را قوت نباشد و تابستان سخت گرم
 بود و گوشت سفند و کاه و روغن و انکبین درین سال فراخ
 بود و اگر اولش روز دوشنبه بود زیارتان پندیده

صبح اول

بود و باران بسیار بارد و تابستان گرم نباشد و درختان
 و باغ را آفت رسد و بیماریهای مختلف و مرگ بسیار
 و انکبین کم بود و اگر اولش روز سه شنبه زیارتان سخت سرد
 باشد و برف و یخ بسیار بود و مردم را زکام و نزله
 و سرفه و بیماریها اندرین سال بسیار بود و اگر اولش روز
 چهارشنبه بود زیارتان معتدل بود و باران بسیار
 و تابستان خوش بود و میوه بسیار بود و مرگ مردمان
 بیشتر بود و اگر اولش روز پنجشنبه زیارتان نیک سرد
 و میوه و انکبین بسیار بود و بیماریها و مرگ اندرین سال
 بسیار بود و اگر اولش روز جمعه بود کندی و جو و جوینها
 و انکور بسیار بود و مرگ کودکان بسیار باشد و اگر
 اولش روز شنبه بود زیارتان سخت سرد بود و برف زیاد

و کشت

و تنج بسیار بود و غله کم بود و مرک که دکان بسیار باشد
و مردم را بیماری مختلف باشد **فصل اول** در حکم
دلیل های کوفت شمس اگر درین ماه آفتاب بگیرد دلیل کند
که دشمن و لیل و مخر یا د شاه شود و غلج بسیار بود
و سه ماه باران کم بارد و در ولایت جسته و نه به قط و تنگی
و ناایمنی باشد **فصل دوم** در حکم دلیل های خوف
اگر درین ماه ماه بگیرد دلیل کند که در زمین مغرب قط و
تنگی و مرک بسیار بود و در ولایت بابل باران بسیار
بارد و کشت و باغ را آفت رسد از سرما و باد و پاشا
بابل را دشمن بسیار بدید آید و مرک مرغان و مایان
بسیار باشد و مردمان را اندرین سال کثرت در چشم تها
تن بسیار بود و در میان اهل مشرق و مغرب خج

سج اول

و قننه افتد و خون ریختن در آن جانب بسیار بود و مردم
بسیار در مغرب یا د شاهی طلب کنند **فصل سوم**
در حکم دلیل های دایره شمس دایره نیم چون حلقه شمس بود که
پیرامن همیشه آفتاب بوقتی از اوقات بدید آید و او را
بتاری دایره و ما خواهند چون درین ماه بدید آید دلیل کند
بر خج و قننه در شهرها و خصومت در میان مردم بغایت
سخت و اهل تجارت را رنج رسد از اشفتگی و ولایت و
ناایمنی **فصل چهارم** در حکم دلیل های دایره مرق
او نیز چون دایره شمس بود یعنی چون حلقه که پیرامن
بوقتی از اوقات بدید آید پس چون دایره اندرین ماه بدید
دلیل کند بر قننه عظیم و اشفتگی و ناایمنی مردم از
دزدان و راه زمان **فصل پنجم** در حکم دلیل های براند

ماه نوچون درين ماه به پيوند که ماه سلال راست براي دليل
کند بر زمين لرزه و ريخ و سختي مردم و اگر ميسند
که یک جانب وي برخاسته است دليل کند که اندرين ماه
باد سخت بسيار بود و آن درختها که ميوه نيابند بسيار
خشک شوند و درختها که ميوه آرند قوی و پر شاخ شوند
و ميوه آرند و نبات زمين بسيار بود **فصل ششم** در حکم
دليلهای ستاره کسيودار و ارتباطی ذو ذنابه کوينه
و مردم عوام ستاره ذم دار کوينه چون ويرا درين ماه
به ميسند دليل کند بر مرکب مردمان و چهار پايان خاصه در
ولایت مغرب و نیز دليل کند بر بلا و قته مردم و گاهی
و مرکب ما هيان دريا و خصومت میان شامان و اشفتگی
ولایت **فصل هفتم** در حکم دليلهای ستاره افتادن

اگر درين ماه ستاره بسيار افتد دليل کند بر قته و جنگ
و خون ريختن بسيار از انجانب که ستاره بد و می افتد
و مردم آن ديار را غم و اندیشه بسيار بود از نا امني
ولایت **فصل هشتم** در حکم دليلهای قوس و قزح
او گمانی بود که در آسمان بيد آید اگر در جانب مشرق ميسند
دليل کند که جنگ و قته و بلا در ولایت مشرق بيد آید
و نیز دليل کند که پادشاهی در بابل مگال شود و اگر در
بجانب مغرب ميسند دليل کند بر سلامت و راحت و خوش
عیشی مردمان و عدل و انصاف پادشاهان و بعضی از
حکما گفت اند دليل کند بر جنگ و قته در ولایت و اشفتگی
در ولایت شام و اموازا اما غله و نعمت بسيار بود
درين سال و آخر احوال مردم نیکوتر گردد **فصل نهم**

نیکل

در روم شام

در حکم دلیلهای حرب به بد آنکه حرب به نوری بود که در آسمان می
آید مانند نیم نيزه باشد و شاید که در از تر بود یا کوتاه
بود اگر درین ماه بجانب مشرق بینند دلیل کند که در
میان مردمان عداوت و مخالفت افتد و بسیار
مردم یکدیگر را هلاک گردانند خاصه از دیار بابل
مرک جبار پایان نیز بسیار بود و اگر در یارب جانب مغرب
بینند دلیل کند که پادشاه آن دیار ببرد و بندگان
میطیع خداوندان باشند و کتران فرمان مهران
فصل دهم در حکم دلیلهای سرخی که در آسمان پیدا شود
اگر درین ماه سرخی بجانب مشرق بینند دلیل کند بر
خون ریختن بسیار و آشفتگی ولایت و اگر بجانب
مغرب بینند دلیل کند بر نعمت و فراخی و امن ولایت

و یکی احوال مردم خاصه که ماه زایده النور بود **فصل**
یازدهم در حکم دلیلهای علامت عجب که از آسمان می آید
اگر درین ماه علامتی عجب از آسمان پیدا شود دلیل کند
که درین ماه و سال میوهها ببارد و مردم رعیت را
از جور و مصادره پادشاهان غم و اندوه بسیار
و اهل تجارت را کسب و معیشت نباشد **فصل**
دوازدهم در حکم دلیلهای مانند شخصی که از هوا پیدا شود
و دلیل کند بر مرگ پادشاه و آشفتگی ولایت و تنگی طعام
و ناایمنی بازرگانان از جانب دزدان و راه زنان
و غم و اندیشه مردم و کراسینه زخا و کئی نبات زمین
فصل سیزدهم در حکم دلیلهای بامک کردن رعد اگر
درین ماه رعد بفرود آید دلیل کند که مردی بزرگ هلاک شود

اگر درین ماه شب شکر در آید

و اگر در روز پنجم یا ششم یا هفتم این ماه رعد بفرزد دلیل کند
که مقرر آن آن شهر و دیار هلاک شوند و میوه ها و غله بسیار
بود و خاصه انکور و اگر در هشتم این ماه رعد بفرزد میوه ها
درختان بته شوند و اگر در نهم بفرزد مردم بربح و سختی
افتند اما نعمت بسیار بود و اگر در دهم بفرزد درختان
سال ارزان شود و لیکن حال پادشاهان آن شدید
بود و اگر در یازدهم بفرزد غل بسیار بود اما زیان نمکند
و اگر در دوازدهم بفرزد غل گشت و زرع بخورد و غله گران
شود و اگر پانزدهم بفرزد غله بسیار بود و احوال آن
دیار خوب گردد و اگر در چهاردهم بفرزد پادشاه آن
دیار را خرج بسیار افتد چنانکه خزینة تنی شود و اگر در پانزدهم
بفرزد تا باخر این ماه جبهه دلیل کند بر سلامت مردم و امن

ولایت و بعضی از حکما گفته اند اگر ماه زاید النور بود در
سال باد و باران بسیار بود و اگر ماه ناقص النور بود
آنچه گفتم از باد و باران در سال آئینده پیدا شود **فصل**
چهاردهم در حکم درخشیدن برق اگر در اول ماه برق بسیار
جبهه دلیل کند که لشکرها از مشرق قصد مغرب کنند
و آشفتگی در ولایت مغرب و اهل روستا را رنج رسد
از لشکریان و راه زنان و زمین لرزه درین سال
بسیار بود **فصل** پانزدهم در حکم دلیلهای آتش که از تنها
افتد دلیل کند بر بیماری صعب درین سال و مرگ بسیار
و غم و اندیشه مردمان و خزان اهل تجارت از جفت
دزدان و راه زنان **فصل** شانزدهم در حکم دلیلهای
باریدن باران سخت اگر درین ماه باران سخت بارد

اگر درین ماه
جوابی نیست

دلیل کند بر زیادتی آبها و ایمنی در راحت مردمان و بس
معیشت باز رکابان و نیز دلیل کند که زمان آستن بوقت
زادن سلامت باشند اما مرکب میان بسیار بود **فصل**
سوم در حکم دلیلهای باریدن تگرگ اگر درین ماه تگرگ بیاید
دلیل کند بر مرکب فسادات آن دیار و نیز دلیل کند که بر پادشاه
بابل خوارج خروج کنند و لیکن ایشا از باقی می نباشد و بعد از
پادشاه بابل ایشا از بلاء کند و اموال ایشا از آتاراج
د **فصل** چهارم در حکم دلیلهای باریدن خاک سرخ
اگر درین ماه خاک سرخ از آسمان بیاید و دلیل کند که درین سال
مردمان بزرگوار بمیرند و لیکن میوه و نبات زمین بسیار
و رعیت را از پادشاه عدل و ایمنی باشد **فصل**
نوزدهم در حکم دلیلهای باریدن وزغ یا کرم اگر درین ماه

وزغ یا کرم از آسمان بیاید و دلیل کند بر بسیاری غله و نبات
زمین و مرکب چهار پایان و غم و اندیشه مردم و چور پادشاه
بر رعیت آن ولایت و بیماری و بی کسی مردم درین
سال **فصل** بیستم در حکم دلیلهای غبار صعب از هوا
اگر درین ماه غباری صعب از هوا پیدا شود و دلیل کند بر خشک
و خصومت مردمان و کی آبها و باران و نیز دلیل کند
بر بلاء مردمی بزرگ و آشفته گی و غم و اندیشه مردم
فصل بیست و یکم در حکم دلیلهای ظلمت و تاریکی هوا
اگر درین ماه بروز ظلمت و تاریکی در هوا پیدا شود و دلیل کند
بر قحط و تنگی سال و فساد طعمها و جو بات و نیز دلیل کند
که درین سال کشتیهای بسیار غرق شود از بسبب آشفتن دریا
فصل بیست و دوم در حکم دلیلهای جستن بادهای سخت

اگر درین ماه باد سخت از مواجید دلیل کند که پادشاه
بزرگوار هلاک شود و در میان مردم قتل و خون ریزی
بدید آید و غله و جوب فراوان بود با خرسال چار
و مرک چهار پایان بود **فصل** میت و یوم در حکم
دیلمای باکی که از مواجید شوند اگر درین ماه باکی از
مواجید دلیل کند بر فتنه و خصومت ملوک آن ولایت
و محاربت ایشان با یکدیگر و ترس و بیم رعیت و ناامنی
درین سال و جزای اراجیف و مضرت بازرگانان
فصل میت و چهارم در حکم باکی که از زمین شوند
اگر درین ماه باکی از زمین شوند دلیل کند بر غم و ترس
مردم و بی کسبی و کمی معیشت اهل تجارت و غم و باران
بسیار و سرمای صعب خاصه در پستان و نیز دلیل

کند که میوه و نباتات زمین فراوان بود **فصل**
میت و پنجم در حکم دیلمای زمین لرزه درین ماه اگر زمین
لرزه بود دلیل کند که در همه ولایتها طعام بسیار بود
و جوب و نباتات زمین فراوان بود و مردی بزرگوار
هلاک شود و اگر زمین لرزه بشب بود دلیل کند بر فتنه
و تنگی و بیماری و مرک چهار پایان و جنگ و فتنه بسیار
و اهل زمین بابل را با اهل مصر حرب افتد و بسیار مردم
هلاک شوند **فصل** دیلمای تشرین دوم بد آنکه تشرین دوم سی
روز بود یازدهم روز از وی منزل زبانا بر آید و طین
فرو شود و میت و چهارم روز از وی اکیس بر آید و شیر
فرو شود **فصل** اول در حکم دیلمای کسوف سپس
اگر درین ماه آفتاب بکیر و دلیل کند بر فتنه و بلا و حرا

و مردم را بکیر رسد

سج

شد تا بعضی حکما گفته اند دلیل کند بر از رانی زخا و در آخر
سال بیماری بسیار بود و مردم در غم و اندیشه و کوشش
باشند **فصل دوم** در حکم دلیلهای خسوف قمر
اگر درین ماه بکیر و دلیل کند بر شرفستند مردم و قحط
و تنگی در ولایت شام و یونان و مردم بسیار و جنگ
خصومت اهل مشرق و مغرب و بلای عظیم و نیز دلیل کند
که بر پادشاه مشرق خوارچ پیدا شود و با خضر یا بد
و ایشانرا قتل کند **فصل سوم** در حکم دلیلهای دازه شمس
اگر درین ماه ویرا بینند دلیل کند بر مردم که چهار پایان
و مضرت مردم از جور و مصا و ده ملوک و نیز دلیل کند
بر خسران بازرگانان و نا ایمی را مناز سبب از دانه
و تشویش مردم **فصل چهارم** در حکم دلیلهای دازه قمر

اگر درین ماه دازه بینند دلیل کند که در زمین بل قننه
عظیم افتد و جنگ و خصومت در میان مردم ایشان
و جزای اراجیف بسیار آید در آخر سال احوال مردم
خوب گردد و بصلاح آید **فصل پنجم** در حکم دلیلهای
بر آمدن ماه نو چون ماه پلال بینند که راست براید دلیل
کند بر زیادتی کاه و کوه سفند و ارزانی نعمت و اگر
بینند که یکجانب برخاسته است دلیل کند بر سرما و برف
و یخ بسیار و بلا که بزود کوه سفند **فصل ششم** در حکم شمس
یکسو دار اگر ویرا درین ماه بینند دلیل کند بر قوت حال
پادشاهان و ضعیفی رعیتان و گراسی زخا و بیماری
و مردم که چهار پایان و آشفتگی ولایت و خصومت علما
یکدیگر و مضرت بازرگانان خاصه دران ولایت که دانه شمس

بدان جانب باشد **فصل** هفتم در حکم دیلمای افتاد
ستاره اگر درین ماه ستاره افتد دلیل کند که
پادشاهان ولایت با یکدیگر جنگ و غلبه کند و از این
و خبر تا در میان مردم افتد و آب چشمها و رودها کم شود
و بنات زمین کمتر گردد **فصل** هشتم در حکم دیلمای
قوس و قزح اگر ویرا در جانب مشرق بیند دلیل کند
مرکب بسیار و فقط و تنگی در ولایت پارس و بابل
مرکب پادشاهان ولایت و تا آخر آن سال پادشاهان
عادل و قوی در اینجا میقیم نتوانند بود از ناسیمن
و اندرین سال باران بسیار بارد و اگر ویرا در جانب
مغرب بیند حکم این بخلاف آن باشد که درین سال
یا دگرده شد **فصل** نهم در حکم دیلمای حرب اگر درین

ما در جانب مشرق بیند دلیل کند که دزدانرا اگر نذر رسد
و تا سه سال مردم را از ایشان بلاکت باشد و نیز دلیل کند
که پادشاه بابل بعد از انصاف باز آید و از جایگاه
خویش حرکت کند و اندرین سه سال ترکان بر دیگران
غلبه کنند و مردم را رنج و بیماری بسیار بود و فقط
و تنگی طعام باشد و اگر ویرا در جانب مغرب بیند دلیل
کند که چون سه سال بر آید بعد از آن حال ایشان ضعیف
گردد **فصل** دهم در حکم دیلمای سرخ که در آسمان
بدید آید اگر سرخی را در جانب مشرق بیند دلیل کند
بتامی و فساد غله و اگر باین سرخی ستاره بزرگ
بافته دلیل کند بر جنگ که پادشاه بزرگ بپاک شود و اگر
سرخه در جانب مغرب بیند دلیل کند بر جنگ و خون کشی

در ولایت مغرب و غم و اندوه و اندیشه مردم آن دیار
فصل یازدهم در حکم دیلمای علامت عجیب که از
آسمان برید آید اگر درین ماه علامتی عجیب از آسمان
بیند دیل کند بر خصومت مردم و فساد میوه ها و گاهی
راهها از سبب درزدان و راه زنان و خبرهای آزار
اما غله و طعام بسیار بود و باخرا احوال مردم خوب
کرد **فصل** دوازدهم در حکم دیلمای مانند شخصی
که از هوا برید آید اگر درین ماه مانند شخصی از هوا پدید
شود دیل کند بر خصومت پادشاهان با یکدیگر
و قتل و خون ریختن بسیار و فساد میوه ها و بی کسی
مردمان از نا امانی درزدان و راه زنان و تشویش
رعیت از ظلم پادشاهان **فصل** سیزدهم در حکم دیلمای

بانگ کردن رعد اگر در اول این ماه رعد بفرود آید
بر بیماری بسیار و بعضی از حکما گفته اند اگر در اول ماه
یا نیمه ماه رعد بفرود آید بر صلاح و منفعت احوال
مردم و اگر در نیمه آخر این ماه بفرود آید بر خلاف
این که گفته شد و اگر در ماه بلا سبب بفرود آید
بود دیل کند بر سردی ریستان و برف و باد بسیار
و کمی غله و میوه ها و اگر ماه ناقص النور بود سرما و برف
باد در سال آید بود **فصل** چهاردهم در حکم دیلمای
درخشیدن برق اگر درین ماه برق جبه دیل کند بر بسیار
مضرت از لشکر اهل مشرق با اهل مغرب برسد و ترس
و بیم بود و در ولایت های مغرب و بربر زمین مسافران
مضرت رسد از درزدان و راه زنان **فصل** پانزدهم

در حکم دلیلهای آتش که از موابر زمین افند اگر درین ماه
آتش از موابر زمین افند دلیل کند بر قسط و نسبی سال
و خون ریختن خاصه از آن جانب که آتش افند و نسبی
و غم و اندیشه مردم از نا ایمنی و نیز دلیل کند بر پاره
و بایست **فصل** شانزدهم در حکم دلیلهای باریدن
باران سخت اگر درین ماه باران سخت بیارد و دلیل کند
بر بسیاری دزدان و از دزدی دست بردارند و توبه
کنند از آفتی که حق تعالی بر ایشان نگارد و اگر باران
بسیار بارد و دلیل کند بر خون ریختن و قتل در میان
مردم اندر آن دیار که باران باریده باشد **فصل**
هجدهم در حکم دلیلهای باریدن تگرگ اگر درین ماه تگرگ
بارد و دلیل کند بر قسط که درین سال در دیار مصر بود و

و نسبی در زمین بربر و خوارج خروج کند و اگر تگرگ بسیار
بود و دلیل کند که درین دیار که تگرگ باریده باشد کم بسیار
بود و بیماریهای صعب و دشواری حال مردم **فصل**
هجدهم در حکم دلیلهای باریدن خاک سرخ از موا اگر درین
ماه خاک سرخ از موا بیارد و دلیل کند که درین ماه مرگ
مغایب بسیار بود و نا ایمنی بود از سبب دزدان
و راهزنان در آن دیار که خاک سرخ باریده باشد
و بیماریهای سودا بسیار بود و نیز دلیل کند بر کمی و
خشکی آبها **فصل** نوزدهم در حکم دلیلهای باریدن
وزغ یا گرم از ابر اگر درین ماه وزغ یا گرم از ابر بیاید
و دلیل کند بر فساد میوهها و کمی نباتات زمین و بیماریها
چون تب و سرسام و ذات الحجب و مانند اینها و نیز دلیل

کند بر مردی بزرگوار در آن دیار هلاک شود و بسیار گشتی
غرق شود درین سال **فصل** بیستم در حکم دلیلهای
پیدا شدن غبار صعب اگر درین ماه غباری صعب از هوا
پیدا شود و دلیل کند بر باران بسیار و زیادتى آبها
و تشویش و اندیشه بسیار مردم از خبرهای اراجیف و بی
کسی و کمی معیشت مردم اما غله و جو ب بسیار بود
فصل بیست و یکم در حکم دلیلهای پیدا شدن ظلمت و
تاریکی از هوا اگر درین ماه ظلمت و تاریکی از هوا پیدا شود
و دلیل کند درین سال غله و خربا بسیار باشد و نبات
نوادان بود و باد جنوب بسیار جدد و مردم را از خانه
و زکام بسیار بود و مردم دود و دام درین سال بسیار باشد
فصل بیست و دوم در حکم دلیلهای حیبتن باد سخت

بروز

اگر درین ماه باد سخت بجهد و دلیل کند که بسیار کس از مبتلایان
و بزرگ مردمان معروف درین سال هلاک شوند و پادشاهان
آن دیار بسیار از مردمان خویش قتل کنند و رعیت را از
پادشاهان غم و اندیشه و مضرت باشد **فصل**
بیست و سوم در حکم دلیلهای بانگی که از هوا شنوند اگر در
ماه بانگی از هوا شنوند دلیل کند بر مرگ چهار پایان و چهار
بسیار و بی کسی مردم و آشفتگی و نا ایمنی و لایت و
رعیت از جور ملوک و مضرت بازگذاشتن از سبب
دزدان و راه زنان اما غله و جو ب درین سال بسیار بود
فصل بیست و چهارم در حکم دلیلهای بانگی که از زمین
شنوند اگر درین ماه بانگی از زمین شنوند دلیل کند بر
بیساری غله و فساد میوه و صفت و بیماری بسیار بود

و مرکب پیاپی و مردی بزرگوار بملک شود و در آن دیار
 کشتی بسیار غرق شود و نیز جزای اراجیف بسیار بود
فصل بیت و پنجم در حکم دلیلهای زمین لرزه اگر
 درین ماه زمین بر وز بملرزد و دلیل کند که پادشاهی پیدا
 شود و مملکت را بگیرد و توانگر ازادر و شکر کند و دروغ
 غنی گرداند و درین سال مرکب بسیار بود و قتل و خون
 ریختن و اگر زمین لرزه بشب بود دلیل کند بر کمی غله
 و اگر بار زمین لرزه رعد و برق بود دلیل کند بر باد و سخت
 و سرماهای صعب و برف و یخب بسیار بود و درین سال
 مرکب پیاپی و در آن بود از صیعی سرما و دلیلهای **کانون**
 بر آنکه کانون اول سی و یک روز بود در روز نهم از وی
 منزل قلب بر آید و در آن فرو شود و در بیت و یکم از

جای منزل

وی منزل شود بر آید و مقعه فرو شود و سرامقوت گیرد
 و میلاد زادن عیسی علیه السلام بود و آن بت و تخم
 کانون اول بود و چنین گویند که حکمای قدیم گفته اند اگر **میلاد**
 روز یکشنبه بود زمستان خوش گذرد و سخام میوه باران
 بود و کو سفند بسیار باشد و روغن بسیار باشد و درین
 سال مرکب جوانان بیشتر بود و اگر میلاد روز دوشنبه بود
 زیستان سخت پسندیده بود و در ماه یمن و ایار باران
 بسیار باشد و اگر میلاد روز سه شنبه بود زمستان دراز
 کشد اما تابستان خوش گذرد و درین سال کشتیها
 بسیار غرق شود و در تابستان بیماری بسیار بود و اگر
 میلاد روز چهارشنبه بود زمستان سخت بود و برف و یخب
 بسیار بود و تابستان سخت گرم بود و غله و حبوبات **دوام**

سجد بود و میوه فراوان باشد اما مرکب بسیار بود و اگر میله
روز پنجشنبه بود زستان خوش باشد و نمکام میوه کرم
سخت بود و مرکب بسیار باشد و اگر میله در روز آذینه بود
زمستان در از کشته و برف و باران بسیار در وقت
بهار مردم را در دیشم بسیار باشد و کوهکان خردی
میرند و اگر میله در روز شنبه بود زمستان صعب گذرد
و باد بسیار بود خاصه در ماه ایار و خزیران و تابستان
سخت گرم بود و جو و غله کم باشد **فصل** اول در حکم
دلیل های کسوف شمس اگر درین ماه آفتاب بکشد دلیل
کند بر سرمای صعب و باران و برف بسیار بود و در
فصل بحار نبات و گیاه بسیار بود و در ولایت ماین
و مازندران قحط و تنگی باشد لیکن مای و مرغابی بسیار

باشد و در ولایت مغرب جنگ و خصومت و قحط و قحط
باشد **فصل** دوم در حکم دلیل های کسوف قمر اگر درین
ماه بکشد دلیل کندی بر مرکب دختران و بکندی و جوب
بسیار باشد و میوه و کوه سفید در آن سال ارزان باشد
و نباتات زمین بسیار و لیکن اصل تجارت خزان کنند
فصل سوم در حکم دلیل های دایره آفتاب اگر درین
دایره آفتاب بید آید دلیل کندی زمستان سخت شود
و مردم را از سرما آفت رسد و بسیار بزرگ و کوه سفید از سرما
بلاک شوند اما گیاه و نباتات زمین بسیار بود **فصل** چهارم
در حکم دلیل های دایره ماه اگر درین ماه دایره قمر را بپزند
دلیل کند بر سرمای صعب و مرکب چهار پایان و بیماری
صعب و اشفتگی ولایت بابل و یارس و کرمان و غم

واندیشه مردم و جزای اراجیف اما غله و طعام از آن
بود و اهل تجارت را کسب بسیار بود **فصل** پنجم
در حکم دیلمای برآمدن ماه نو اگر درین ماه برپند که ماه
بمال است براید دلیل کند برارز این نر خنای
بهنگام بهار اگر چینه که یک جانب وی برخاسته است
دلیل کند بر بسیاری برف و باران و زیادتی آبها
و چشمه و کاریز و جوی و نبات زمین درین سال بسیار
باشد **فصل** ششم در حکم دیلمای پستاره کیسودار اگر
ویرا در اول ماه برینند دلیل کند بر قنّه عظیم بر زمین اموات
و پارس و کرمان و دشمنی پادشاهان آن ولایت
و آشفتگی و خون ریختن و جنگ و خصومت و نیز دلیل کند
که در ولایت یمن و طایفه مرکب بسیار باشد و آبها

افزون شود **فصل** هفتم در حکم دیلمای افتادن تسنّه
اگر درین ماه ستاره بسیار افتد دلیل کند بر تنگی و مرگ
جبار پادشاه باشد و پادشاه بزرگوار هلاک شود و از آنجا
که پستاره افتد و رعیت را از لشکر بایان غم و اندیشه
باشد از جبهه آنکه برایشان دست دراز می کنند **فصل**
هشتم در حکم دیلمای قوس و قزح اگر درین ماه قوس و قزح
بجانب مشرق بیند دلیل کند که در فصل بهار بزرگ بسیار
و لیکن سه ماه در سمره و لایتنی نعمت از آن باشد و فراوان
بود و در تابستان بیماری و مرگ بسیار بود و در زمین
بابل سه ماه جنگ و آشفتگی و خون ریختن بود **فصل**
نهم در حکم دیلمای حرب اگر ویرا درین ماه بجانب مشرق
بیند دلیل کند که غله و حبوب فراوان بود سه ماه کشاورزان

بر خداوندان خویش عاصی شوند بعد از آن بطاعت آیند
و درین سال باران بسیار بارد و اگر در ایجاب مغرب
بینند و لیل کند بر مرکب چهار پایان و حرکت لشکر فزون
ریختن بسیار شود درین سال **فصل** دهم در حکم دلیلهای سرخی
که از آسمان بید آید اگر درین ماه سرخی از آسمان بید آید
بجانب مشرق دلیل کند بر خصومت و آشفتگی و رنج
و اندیش مردم در ولایت مشرق و اگر بجانب مغرب
بینند این دلیلهای که گفتم در ولایت مغرب باشد وین
میوه و نبات زمین درین سال فراوان باشد **فصل**
یازدهم در حکم دلیلهای علامت عجیب که در آسمان بید آید
اگر درین ماه علامت عجیب از آسمان بید آید دلیل کند که
درین سال غله و طعام باشد و کب و میشت کمتر بود خاصه

اهل تجارت را و مرکب چهار پایان بسیار باشد و مردم
را بیماری و اندیش بسیار باشد **فصل** دوازدهم
در حکم دلیلهای مانند شخصی که از خواب بیدار شود اگر درین ماه
مانند شخصی از خواب بیدار آید دلیل کند بر جنگ و خصومت
پادشاهان بر رعیت و پیرون آمدن خواجه بر ملوک
و نیز دلیل کند که آخر سال تنگی و قحط پیدا شود و اگر این
نرخا و تشویش دهم **فصل** سیزدهم در حکم دلیلهای
بانگ کردن رعد اگر درین ماه رعد بگذرد دلیل کند بر غم
و باران بسیار و آفت میوه و لیکن انکور بسیار بود
و اگر رعد بگذرد و ماه زایه النور بود دلیل کند بر سرما و
سخت و زیادهای چشمه و رود و اگر رعد بگذرد
و برق بسیار بود دلیل کند که غله و حرما از آن شود و

از حکما گفته اند که بسیار غریب نرعد دلیل کند بر هلاک
کروسی از بزرگان **فصل** چهارم در حکم دیلمای خوش
برق اگر درین ماه برق بسیار جدد دلیل کند که پادشاه
آن ولایت مدی بزرگ پنهان هلاک کند و اموال و تعیش
جمله پستان و نبات زمین درین سال بسیار بود و
مردم را کسب و معیشت کمتر بود اما ولایت ایمن باشد
از دروان و راه زنان **فصل** پانزدهم در حکم دیلمای
آتش که از سوا بر زمین افتد اگر درین ماه آتشی از سوا بر
زمین افتد دلیل کند بر جنگ و فتنه و خون ریختن و نیز
دلیل کند که مردمانی که مضطرب و بیامان باشند هلاک
شوند و باخر سال اهل تجارت تلفایده و منفعت باشد
فصل شانزدهم در حکم دیلمای باران سخت اگر درین

ماه باران سخت بارد و دلیل کند بر افزونی آب و باران
بسیار و نیز دلیل کند که شهری از شدت بای و لایت اوج آب
شود و درین سال یخ و شری و کمب بسیار باشد و
پادشاهان ولایت بر رعیت خود عدل و انصاف کنند
فصل هفدهم در حکم دیلمای باریدن مکرر اگر درین
ماه مکرر بارد و دلیل کند که دران دیار خوارچ پیدا شود
و مردم را از ایشان رنج بسیار رسد و سختی بود و بعد از
یکسال مردم برایشان ظفر یابند و ایشانرا هلاک کنند
و مال و نعمت ایشانرا غارت کنند **فصل** هجدهم در
حکم دیلمای باریدن خاک سرخ از سوا اگر درین ماه خاک
سرخ از سوا بارد و دلیل کند بر غم و اندیشه و تفرقه مردم و
اشفتگی ولایت و بی کسی بازگازان و تنگی معیشت

مردم بازاری و نیز دلیل کند که بسیار قافله را درین
سال دروان و راه زنان بغارت برند **فصل** نوزدهم
در حکم دلیلهای باریدن وزغ یا گرم از هوا اگر درین
وزغ یا گرم از هوا بسیار دلیل کند که در دم را در اول سال
بیماریهای صعب بید آید و مرک زمان در خزان پیشتر بود
و نیز دلیل کند بر فساد میوه و غله و دوام بر مردمان
و تشویش رعیت از ملوک **فصل** بیستم در حکم دلیلهای
پیداشدن غبار صعب از هوا اگر درین ماه غباری صعب از
هوا پیدا شود دلیل کند بر خرابی اراجیف و تشویش و
غم و اندیشه مردم و ظلم کردن ملوک بر رعیت و خشکی
سال و کمی آبها که سفت و روغن و انجبین بسیار بود
اهل تجارت را منفعت کمتر بود **فصل** بیست و یکم در حکم

دلیلهای ظلمت و تاریکی اگر درین ماه بروز ظلمت تاریکی
از هوا پیدا شود دلیل کند که میوه را آفت رسد درین سال
و مردمان در تفکر و اندیشه باشند از کمی معیشت و بی کسبی
و مصا دره و بی ملوک و مسافران از سبب دروان
و قطع الطریق و نا امانی طرق و وقوع شود **فصل**
بیست و دوم در حکم دلیلهای باد سخت اگر درین ماه باد
از هوا پیدا شود دلیل کند که پادشاه بزرگ در میان حرب
گشته شود و گروسی از لشکری در آن حرب بکشد و باقی
را بغارت برند و مرک درین سال چهار کرد و علتش صعب بود
و بی درمان و یازدهم این ماه سرمای سخت بید آید
فصل بیست و سوم در حکم دلیلهای بانیکی که از هوا
شنوند اگر درین ماه بانیکی از هوا شنوند دلیل کند بر بلا

وقته و غلج بسیار بود و زمین لرزه و نا ایمنی از سبب
ازوان و راه زمان و نیز دلیس کند که ملوک بر رعیت
درین سال ظلم و جور و تعدی کنند و مردم را از لشکریان
غم و رنج رسد **فصل** بیت و چهارم در حکم باکی که از
زمین شنود اگر درین ماه باکی از زمین شنود دلیل کند
بر اشفتگی ولایت و محاصره ملوک یا یکدیگر و قتل و خون
ریختن بسیار و خرابی ضیاع و بیما و خسران اهل
تجارت تا آخر سال حال مردم نیکو شود و کسب و ایمنی
برید آید **فصل** بیت و پنجم در حکم دلیلی از زمین لرزه
اگر درین ماه بروز زمین بلرزد و دلیل کند بر قتل و خون
ریختن بسیار و محاصره بسیار میان اعدا و سرمکان و
بعضی از شهرها خراب شود و مردم که جبار پایان بود اما جو

و کندم فراوان باشد اگر نبکام زمین لرزه زمره در و با
باشد یا محرق بود یا در میان دو پستاره نجس باشد
دلیل کند که مردی بزرگوار سلاک شود و اگر زمین لرزه
شب بود دلیل کند که درین سال نعمت و طعام بسیار
باشد دلیلها **کانون دوم** بدانکه کانون دوم سی و یک
روز است و دوم روز متزل غایم براید و منته فرود
و پسین دهم روز از وی بگذرد براید و زراع فرو شود
بیت و هفتم روز از وی سعد الذایع براید و شره فرو شود
و حکمای قدیم گفته اند اگر اول این ماه روز یکشنبه باشد
دلیل کند که زیستان نه گرم بود و نه سرد و در فصل بار
نم و باران بسیار بود و تابستان خشک گردد و فصلان
باد بسیار بود و غله ارزان باشد و انجبین بسیار بود

و اگر آویش روز دوشنبه باشد و لیل کند کز پستان
خوش کند و فصل بهار و تابستان گرم شود و باران
بسیار بارد و در فصل خزان باران نبارد و درین سال
مردم رات بربع و تنها بسیار بود و بیماری بود ای
و مرک بسیار بود اما انجمن نباشد و اگر آویش روز
سه شنبه بود ز پستان سخت سرد بود و بخر بسیار باشد
و کشت غم و بارندگی در فصل بهار و در فصل خزان میوه
کم بود و بیماری صعب و مرک مغایر بسیار بود خاصه
مرک جو نان و درین سال سفر دریا سخت دشوار باشد
و اگر آویش روز چهارشنبه باشد غله و جو اندک باشد
اما میوه بسیار بود و تابستان گرم باشد و زخما جوی ب
کران بود و مرک مردان بسیار باشد و زمستان برف

و باران کم بارد و در فصل بهار غم و باران بسیار بود
و در فصل خزان معتدل باشد و اگر آویش روز پنجشنبه
بود کشت و میوه بسیار بود و انجمن کم باشد و درین
خوش کند و در فصل بهار گرم بود و در فصل خزان
معتدل باشد و اگر آویش روز آدینه باشد زمستان
سخت سرد و تابستان باران بسیار بود و در فصل خزان
غم و باران نبارد و لیکن میوه بسیار بود و مرک کوچک
پشت بود و اگر آویش روز شنبه بود زمستان باد
بسیار بود و فصل بهار و تابستان سخت گرم باشد و
فصل خزان هیچ غم و باران نبارد و غله و میوه کم بود
و درین سال زمان استن یکبار انگشتند و تب
و بخر و بیماری مختلف بسیار بود و حقیق هم بسیار بود

فصل اول در حکم دلیلهای کوفت شمس اگر درین ماه
آفتاب بگیرد دلیل کند که سال فراخ و نعمت بسیار
بود و در همه شهرها گندم و جو از آن بود و مردم بزرگ
از جانب روم بیارس روند و خدمت پادشاه پارس
کنند و بسیار خزاین را در آن ناحیت غارت کنند
و اگر آفتاب نبکام فرورفتن گرفت باشد پیم ویر
باشد در آن سال **فصل دوم** در حکم دلیلهای خوف قمر
اگر درین ماه ماه کجیسه دلیل کند که درین سال عساکر
بود و نزار از آن شود و در همه جایگاه و نعمت و میوه
بی قیاس و غل بسیار بود و لیکن زیان که کند و غم و باران
بسیار بود و آبها افزون شود و بنات زمین بی
اندازه باشد **فصل سوم** در حکم دلیلهای دایره شمس

اگر درین ماه دایره آفتاب بر بیند دلیل کند بر کم و بجا
کو پسند و بزرگ آفت درختان و بیماری بسیار و غم
و اندیشه مردم و بی کسبی بازرگانان و ناایمنی را می
مسافران از جهت دزدان و راه زنان و کمی معیشت در آن
فصل چهارم در حکم دلیلهای دایره قمر اگر درین ماه
دایره ماه مبیند دلیل کند بر غم و باران بسیار و زیاد
آبها خاصه در فصل بهار و گیاه و بنات زمین بسیار بود
و بی قیاس و لیکن مردم را سرفه و نزله و زکام درین سال
بسیار بود و بیماری جبار پایان باشد **فصل پنجم**
در حکم دلیلهای ماه نو اگر درین ماه مبیند که سلال
راست بر آید دلیل کند که بنات زمین بسیار باشد
و میوه تیز بسیار باشد و اگر کجایب وی برخاسته باشد

دلیل کند که دختر از سر ما آفت رسد و لیکن آبکین سال
بود **فصل** ششم در حکم دیلمای پستاره کیسودار اگر در
ماه ویرا پنزد دلیل کند بر قوت حال پادشاه و لیکن اگر
روزگار و نیز دلیل کند بر قنیه و اشفتگی و خون رختن
بسیار بجانب مزب و دشمنی و مضرت پادشاه در ولایت
روم و مرکب بسیار و هلاک مرغان و مایمان درین سال
فصل هفتم در حکم دیلمای افتادن تاره اگر درین
ماه پستاره بسیار افتد دلیل کند بر ترس و بیم رعیت
و مردمان و ناسپیدی و غم و اندیشه و اندوه رعیت
از شکریان و لیکن غده و جوب فراوان بود و نیز دلیل
کند که درین سال زمین لرزه بسیار باشد و بیماری جاری
باشد **فصل** هشتم در حکم دیلمای قوس و قزح اگر در

بجانب مشرق بینند دلیل کند که دشمنان بر پادشاه
خطر نمایند و بسیاری از اموال و مقربان هلاک کنند و در
انگور را آفت رسد و برف و یخب بسیار بود و لیکن آب
غله از آن شود و سرمای سرد و مرکب بسیار بود و لیکن
عاقبت ایمنی باشد و اهل تجارت را کمبود بود **فصل**
نهم در حکم دیلمای حربه اگر در اینجا بجانب مشرق بیند دلیل
کند که مردی بزرگ بر پادشاه خویش غدر کند و بعد از آن
بقتل آید و پادشاه را حال نیکو شود و در آن ولایت
بسیار خرابیها شود و اگر در اینجا بجانب مغرب بیند دلالت
کند که در ولایت فزک و برترنگی و قحط پیدا شود **فصل**
دهم در حکم دیلمای سرخه که در آسمان بید آید اگر در
بجانب مشرق بینند دلیل کند که درین سال در ولایت

مشرق خون ریختن و اشفتگی بود و اگر سرینج بجانب
مغرب بیند دلیل کند که آنچه گفتم در ولایت مغرب باشد
اما میوه ارزان باشد و از پادشاهان بر رعیت عدل و
انصاف باشد **فصل** یازدهم در حکم دلیلهای علامت
عجیب که در آسمان بدید آید اگر درین ماه علامت از
آسمان پیدا شود دلیل کند که زنان آبستن را بچه از
شکم بنفید و نیز مردان را با یکدیگر محاربت بسیار باشد و اهل
تجارت را مضرت و خسران بود از دزدان و راهزنان
فصل دوازدهم در حکم دلیلهای مانند شخصی که از هوا
پیدا شود اگر درین ماه مانند شخصی از هوا پیدا شود دلیل کند
بر سختی زیستن و تنگی سال و ترس و بیم مردم و نیز دلیل
کند که درین سال پادشاه آن دیار سلاک شود و مردم

آن دیار از لشکروی بسیار هلاک شوند بقتل و خونریزی
فصل سیزدهم در حکم دلیلهای بامک کردن رعد اگر در
اول این ماه رعد بخزد و ماه زاید النور بود دلیل کند بر
جنگ و خون ریختن و اشفتگی ولایت و غم و اندیشه مردم
و اگر ماه ناقص النور بود دلیل کند که آنچه گفتم در سال آئینده
بود و در آخر سال غم و باران بسیار بود و ازین پس آئینی
بدید آید **فصل** چهاردهم در حکم درخشیدن برق اگر
درین ماه برق بسیار جدد دلیل کند بر اشفتگی و تنگی
در ولایت مصر و بابل و قتل بسیار اندران جایگاه و نیز
دلیل کند بر زیادیت آبها و باران باریدن و نبات
زمین بسیار بود و مردم که زنان پشتر بود **فصل**
پانزدهم در حکم دلیلهای آتشی که از هوا بر زمین افتد

اگر درین ماه آتشی از سوا بر زمین افتد دلیل کند بر جنگ و خون
 ریزی و خون ریختن بسیار در آن دیار و خصومت
 پادشاهان با یکدیگر و ناایمنی و ترس و اندیشه مردم
 و نیز دلیل کند بر حریق بسیار درین سال **فصل**
 ششم در حکم دلیلهای باران سخت اگر درین ماه باران
 سخت بیارد دلیل کند که درین سال مردمان از درخت
 بسیار بود و کشت و زرع و غله فراوان باشد و اگر
 باران تنگ و بی اندازه بود دلیل کند که بخت و پیازی
 صعب باشد **فصل** هفتم در حکم دلیلهای باریدن
 کمتر اگر درین ماه کمتر بارید دلیل کند که اهل
 مملکت را در آن سال چیز و قوت و نیکی رسد و از ملوک
 بر رعیت انصاف رسد و غله و حب فراوان بود و

و باز رگانها را در پی سفره و منفعت رسد **فصل** هجدهم
 در حکم دلیلهای باریدن خاک سرخ اگر درین ماه خاک سرخ
 از سوا بیارد و دلیل کند بر بیماری و آفت چارپایان
 و فکر و اندیشه مردم از جور پادشاهان و ناایمنی و ترس
 کند که میوه را آفت رسد اما غله بسیار بود **فصل**
 نوزدهم در حکم دلیلهای باریدن وزغ یا گرم از ابر اگر در
 ماه وزغ یا گرم از سوا بیارد دلیل کند بر تنگی و قحط و غم
 و اندیشه مردم و اگر این زحما و بیماری و بای و جور
 پادشاه بر رعیت و مضرت باز رگانان از بسبب ذر
 و راه زنان و کمی معیشت مردم **فصل** بیستم در حکم دلیلهای
 پیداشدن غبار صعب از سوا اگر درین ماه غباری صعب از
 سوا پیداشد دلیل کند بر آشفتگی و لایت و ناایمنی

و خصوصت ملوک بایکدیگر و خاک و خون ریختن بسیار
و یا خود در میان ایشان صلح افتد و غله و نبات زمین
بسیار باشد و مردم در کرب و منفعت باشند **فصل**
بیت و یکم در حکم دلیلهای ظلمت و تاریک شدن اگر درین
ماه ظلمت و تاریکی از هوا پیدا شود و دلیل کند که نبات زمین
و جوب درین سال فراوان بود و غم و باران در زمین
بسیار باشد و اهل تجارت را منفعت بود اما شستیه
دریا بسیار غرق شود **فصل** بیت ویم در حکم دلیلهای
باد سخت اگر درین ماه بادی سخت از هوا بجهت دلیل کند که
پادشاه مشرق بکنج خصمی رود و بسیار مردم وی هلاک
شوند در آن دیار و در مشرق قحط و تنگی بود و رعیت را
از مردم پاسبی رنج و مضرت رسد و در آخر سال صلح

برید آید و ایمنی **فصل** بیت و سوم در حکم دلیلهای
بانگی که از هوا شنوند اگر درین ماه بانگی از هوا شنوند
دلیل کند بر سختی سرما و یخب و برف بسیار و کمی میوه
و نبات و تشویش و خرنمای دروغ و اراجیف و بیم و
ترس رعیت از ملوک و مرک چهار پایان **فصل**
بیت و چهارم در حکم دلیلهای بانگی که از زمین شنوند اگر در
ماه بانگی از زمین شنوند دلیل کند بر بیماری و بای
و مرکب فغا و غم و اندیشه مردم و زیادیت آبها و زمین
لرزه اما غله و جوب فراوان باشد و انکبین بسیار
و از پادشاه بر رعیت عدل و انصاف بود **فصل** بیت ویم
در حکم دلیلهای زمین لرزه اگر درین ماه زمین لرزه بود
دلیل کند که درین سال مردم را سلامت بود اما گاو و گاو

پیماری بسیار بود و لشکر تاج جمع آید ولیکن قتل و خون
ریختن و بیماریهای مختلف باشد و نم و باران بسیار
و **دلیل** ماه **شباط** بر آنکه ماه شباط بیت و شش روز
بود پس چون هفت روز از وی بگذرد جمعه اول بر زمین
افتد چارده روز بگذرد جمعه دوم بر زمین افتد چون
بیت و یکروز بگذرد جمعه سوم بر زمین افتد و هفتم روز
از وی منزل سعد و بلع براید و طرّفه فرو شود و هشتم
روز از وی سعد و براید و جبهه فرو شود و نهم روز
از وی تار و روز دوم ناچار بود که برف یا باران بیارد
و قوت سرما کم شود و بادی در خزانرا آید پس کند جستن کرد
مصل اول در حکم و لیلای کوف اگر درین ماه افتد
بکیر و دلیل کند که در جمیع ولایات نقطه و تنگی بود و باران

شعبان

کم بار و در ماه میسان غم بسیار بدید آید و مردم که و وبا
در چهار پایان افتد و احوال پادشاه پارس بر گردد و خوار
بدید آید و در شهرها ترش و پیم و ناایمنی بود و مردمی از عت
در ولایت پارس پادشاهی بشیند و بروز کار مملکت بر
وی قرار گیرد **مصل** دوم در حکم و لیلای خوف قمر
اگر درین ماه ماه بکیر و دلیل کند بر غم و جوب و غله نیک باشد
و اگر تا وقت خوف سخت بسیار بود و دلیل کند که میان
لشکر اسلام و کفار جنگ و خصومت و خون ریختن بسیار
بود و ناایمنی باشد از دزدان و راه زنان **مصل**
سوم در حکم و لیلای داره شمس اگر درین ماه داره افتد
بیند دلیل کند که درین سال وبا و بیماری بسیار بود
و غم و باران بسیار بار و مردم راز کام و نزل بسیار

باشد و بنات زمین بسیار بود **فصل** چهارم در حکم دیلمای
داره قمر اگر درین ماه دازه قمر بنید دلیل کند بر غم و باران
بسیار و زیاده آبی چشمه و رود و در فصل بنات
زمین و یکا بسیار باشد ولیکن آخر سلامتی باشد
فصل پنجم در حکم دیلمای بر آدن ماه نو اگر درین ماه
بینند که بهلال رامت برآمد دلیل کند بر سرمای سخت و بر
یونج بسیار خاصه در زمستان و اگر بینند که یک جانب
وی برخاسته است دلیل کند بر بسیار یابرو باران
و زیاده آبی چشمه و رود و بنات زمین و زرع نیکو باشد
فصل ششم در حکم دیلمای پستاره کیسودار اگر درین
ماه ستاره کیسودار بینند دلیل کند بر مردم که پادشاه بزرگوار
و در میان پادشاهان جنگ و خصومت افتد و آحوال

اهل بمن نبند شود و در انجا حریق بود و در ولایت اهل
اشفتگی و نا ایمنی بود و آبها بسیار بود ولیکن باران
کم بود و میوه اندک و باد بسیار باشد و درین سال
آشفتن دریا بسیار باشد **فصل** هفتم در حکم دیلمای
ستاره اگر درین ماه پستاره بسیار افتد دلیل کند که مردی
بزرگوار بمیرد و دیگری بجای وی بنشیند و مردم سبک
نرسد و بازرگانان و اهل تجارت را کسب و منفعت کمتر
بود و درین سال نا ایمنی باشد **فصل** هشتم در حکم دیلمای
قوس و قزح اگر درین ماه ویرا بجانب مشرق بینند
دلیل کند که بسیار کس از امر او حجاب بر ملوک عاصی شوند
درین سال اگر ویرا بجانب مغرب بینند دلیل کند که پادشاه
با دشمنان جنگ و خصومت کند ولیکن بر دشمنان ظفر

و بعضی حکما گفت اند که دلیل کند که در شهر بار و زلزله
بسیار کند و در ولایت مصر خصومت و آشفتگی بود
و باران بسیار بار و در مغرب پنج بسیار بیدار آید
و سه سال در اینجا قحط و تنگی بود چنانکه مردم اینجا شربت
دیگر گریزند **فصل** نهم در حکم و لیلای حربه اگر درین
ویرا بجانب مشرق بنیند دلیل کند بر مردم که کوشیده اند
و چهار پایان و باران بسیار و طعام نیک و دود و دام
درین سال بسیار باشند و مردم را از ایشان رنج و مضرت
بود خاصه در ولایت ترکستان و اگر ویرا بجانب
مغرب بنیند دلیل کند که در میان مردم گفت و گوی و خصومت
بسیار افتد و بخرمای اراجیف گویند و در میان طوک
مغرب خصومت افتد و قوت اهل اسلام را بد و باخر کفایت

بایشان خراج فرستند **فصل** دهم در حکم و لیلای سرخ
که از آسمان بید آید اگر سرخی بجانب مشرق بنیند دلیل کند
بر بسیاری بار و باران که شب سرخی بنیند و روز و شب
سخت تاریک و منظم گردد و دلیل کند که پادشاهی بزرگ بپا
شود و اگر سرخ بجانب مغرب بود دلیل کند که آنچه گفتیم
در ولایت مغرب بود **فصل** یازدهم در حکم و لیلای
علامت عجیب که در آسمان بید آید اگر درین ماه علامت
عجیب در آسمان بید آید دلیل کند که زنان استن را که
از شکم بیفتد و دلیل کند که مردمان را بایکدی کینه قتل و محاربه
بسیار باشد و مضرت بود باز کانا را از در و دران
و راه زنان **فصل** دوازدهم در حکم و لیلای مانده
که از هوا پیدا شود اگر درین ماه مانده شخصی از هوا پیدا شود

دلیل کند بر هلاک پادشاهان بزرگوار و قتل و تاراج
بسیار و در آن **فصل** و اندیشه مردم از تنگی و قحط
و نایب بینی باشد و اهل روستا را از لشکریان مضرت
فصل نیز دهم در حکم دلیلهای بانک کردن رعد اگر
درین ماه رعد بعد از دلیل کند که درین سال انکور و میوه
بسیار باشد پس اگر سخت بعد از دلیل کند بچندان
روز که ازین ماه گذشته باشد درختهای انکور افت
رسد از سرما و اگر رعد بعد از ماه زایده نور بود دلیل
کند بر مردم بسیار و کمی غله و میوه و اگر بوقت غریب
رعد ماه ناقص نور بود دلیل کند که آنچه گفتیم در سال نایب
بود و بعضی از حکما گفته اند اگر ماه ناقص نور بود و رعد
بعد از انکور و غله درین سال بسیار بود **فصل**

چهار دهم در حکم دلیلهای در شیدن برق اگر درین ماه
برق بسیار جدد دلیل کند که درین سال باران کم بارد
و اگر فراوان و میوه و آبهای فراوان و غله و نباتات
بسیار بود و مردم را کسب آیمینی بود و باز کسان را
رسد و نیز دلیل کند که پادشاه بزرگ از مجوسیان کشته
شود **فصل** یازدهم در حکم دلیلهای آسایش که از هوا بر
زمین افتد اگر درین ماه آتشی از هوا بر زمین افتد
دلیل کند بر هلاک پادشاه بزرگوار و آشفتنی و مضرت
مساکران و از درویشان و راه زنان غم و اندیشه مردم
و نیز دلیل کند بر بیماری و هلاک جبار پادشاهان و نایب بینی
در خراسان زمین **فصل** شانزدهم در حکم دلیلهای
باران اگر درین ماه باران سخت بار و دلیل کند که

سال نیک بود و مردم را ایمنی و سلامتی یافتند
 رعیت از پادشاهان عدل و انصاف رسیده **فصل**
 هفتم در حکم دیلمای باریدن مگر که اگر درین ماه مگر که
 بیارد و دلیل کند بر غم و اندوه پادشاه آن دیار و در
 آخر سال تنگی و قحطی بود و رعیت را از لشکریان سخت
 بسیار رسد و غله و جوب کمتر باشد و مسافران از سفرها
 بسیار زیان رسد از نا ایمنی راهها **فصل** هجدهم در حکم
 دیلمای باریدن خاک سیخ از موا اگر درین ماه خاک سیخ
 از موا بیارد و دلیل کند که درین ماه مردم مشوش گردند و
 راهها سفر بر اهل تجارت منقطع شود و در ولایت بل
 و زنگنه ریخ و تنگی و نا ایمنی بود و بسیار مردم در اینجا
 هلاک شوند **فصل** نوزدهم در حکم دیلمای باریدن یا کرم

از ابر اگر درین ماه و نرغ یا کرم از ابر بیارد و دلیل کند
 بر کراسی نرغ و مرک چار پایان و چهار صیاب
 و بایستی چون خون و تب و سرسام و علت های صحت و مرک
 زنان و کودکان بیشتر بود خاصه در اول **فصل**
 بیستم در حکم دیلمای پیدا شدن عنابر صعب از موا اگر درین
 ماه عنابر صعب از موا پیدا شود و دلیل کند بر جنگ و خصومت
 پادشاهان و ضعف رعیت از محاصره و جور ملوک اما
 در آخر سال احوال مردم بهتر شود و کسب و راحت و آسایش
 بدید آید خاصه در آخر سال **فصل** بیست و یکم در حکم دیلمای
 خلعت و تاریک شدن موا اگر درین ماه بروز ظلمت و تاریکی
 از موا پیدا شود و دلیل کند بر مرک چار پایان و تشویش مردم
 اما غله و جوب و بنات زمین فراوان باشد و اهل تجارت

راکب و منفعت بود و اینی خاصه در خراسان **فصل**
بیت و دوم در حکم دلیلهای حبس بادمای تخت اگر درین
بادی تخت بجبهه دلیل کند که درین سال میوتا بفساد
و پادشاهان آن دیار در حرب کشته شوند و اشغلی
و تشویش مردم باشد و آبل تجارت را در سفر خطر بود از
دزدان و راه زمان اما عاقبت کار احوال نیکو شود **فصل**
بیت و سوم در حکم دلیلهای بانگی که از موآش شوند اگر در
ماه بانگی از موآش شوند دلیل کند بر سرما و کمی میوتا و خرمای
اراجیف و خصومت پادشاهان مشرق با یکدیگر و جنگ
و قتل و صعوبت و رنج رعیت از لشکریان و یک
میش و پیم و اندیشه مردم **فصل** بیت و چهارم
در حکم دلیلهای بانگی که از زمین شوند اگر درین ماه بانگی

از زمین شوند دلیل کند بر گرمی تابستان و خشکی
سال و یکاه و بنات زمین و کمرایه زحما و پروان
آمدن غارچ بر ملوک و اشغلی و ولایت از دزدان و کمی
میش و پیم و اندیشه مردم **فصل** بیت و پنجم در حکم
دلیلهای زمین لرزه اگر درین ماه زمین لرزه دلیل کند بر
غلبه دزدان و راه زمان بر پادشاه آن ولایت و بیمار
بسیار بود و با خراسان حال مردم نیکو شود و منفعت
بسیار بود اما در ولایت روم قحط و نسکی بود و مردم که بسیار
باشد و اگر زمین لرزه شب بود دلیل کند که دهمای آن
دیار از غارت لشکریان بیکانه یا از لشکر پادشاه
آن ولایت خراب شود و در میان ایشان اراجیف
و اختلاف و پیم و ترس بسیار باشد و آبافراوان

تجربہ

و مرگ جوانان پشتر بود دلیلهای ماه آذر بر آنکه ماه آذر
سی و یکروز بود اندر وی روز و شب یکسان شوند و روز
چهارم از وی مثل اخنه براید و زبره فرو شود و روز
شانزدسم فرع المقدم براید و صرفه فرو شود و روز
بست و نهم از وی فرع الموحز براید و عوا فرو شود
فصل اول در حکم دلیلهای کوفت شمس اگر درین ماه
آفتاب بگیرد دلیل کند بر از این غله و طعام بسیار
و میوه و نیز دلات کند بر آنکه پادشاهی یامد و نیکو
در ولایت شام بزم هلاک کنند و اگر زنگ آفتاب
بوقت کوفت سرخ شود دلیل کند بر قحط و کرانی و تنگی
سال و غله و مردم در بلا و ترس و بیم باشند از نا آید
راسا و ولایتها **فصل دوم** در حکم دلیلهای خوف اگر

درین ماه ماه بگیرد دلیل کند بر قحط و تنگی در همه جایگاه
ولیکن مرغ و ماهی درین سال بسیار بود و در ولایت مصر
بخک و خصومت و خون ریختن بود و اموال مردم ایشان
بتاراج شود و باران کم بارد و بعضی از حکما گفته اند که مردی
بزرگوار یا پادشاهی هلاک شود و اگر زنگ ماه بوقت
خوف سیاه شود دلیل کند که درخت انکور از سرما
آفت رسد و در چشم بسیار بود و اگر ماه بوقت خوف
سینه فام بود دلیل کند بر بیماری و باران بسیار و زحما
از آن شود خاصه در آخر سال **فصل سوم** در حکم دلیلهای
داره شمس اگر درین ماه داره شمس بیند دلیل کند که درین
سال در همه چیزی برکات بود خاصه که داره در اول ماه بیند
پس اگر در آخر ماه بیند دلیل کند بر بیماری بسیار و خک

و خصومت مردم با یکدیگر و غم و باران بسیار بود و نیز
 دلیل کند که مردی بزرگوار از پادشاه بگریزد **فصل**
 چهارم در حکم دلیلهای داره قمر اگر درین ماه داره ماه
 بینند دلیل کند بر غم و باران بسیار و بنات زمین
 و زیادتى آبها و حمله و رود و عدل و انصاف پادشاه
 بر رعیت و ایمنی ولایت خاصه که داره در اول ماه
 بینند و اگر در آخر ماه بینند بخلاف این باشد **فصل** پنجم
 در حکم دلیلهای بر آمدن ماه نو اگر درین ماه بینند که ماه سیل
 راست براید دلیل کند بر نقصان همه چیزها و اگر بینند
 که کجاینب وی برخاسته است دلیل کند که غله و میوه بسیار
 بود و زخا از آن شود و سال پسندیده و صالح بود
 و اگر با این حال که گفته باران بیارد دلیل کند بر نیکو شدن

غله و فراخی نعمت و درین سال ایمنی و کشت نیک باشد
فصل ششم در حکم دلیلهای پستاره کیسودار اگر درین
 ماه پستاره کیسودار بینند دلیل کند بر مرگ قیصر و مردم
 مرگ پادشاه مغرب و در ولایتهای ترس و بیم و آشفتگی
 و طعنه اغریز باشد و در میان مردم جنگ و خصومت
 بسیار بود و اگر این پستاره در نایت مشرق باشد دلیل
 کند بر جنگ و قتل بر مردمان و دزدان و راهزنان و
 دیها و پروان آمدن خوارج بر پادشاهان و ضعف حال آن
 و قتل و خون ریختن و جور و ظلم ملوک بر رعیت و رنج و محنت
 مردم و رو پستار بود و بعد از آن پادشاهان بر خوارج
 ظفر یا بند و ولایتهای ایمن شود و مردم آرام گیرند
فصل هفتم در حکم دلیلهای افتادن ستاره اگر درین ماه

تاره بسیار افتد دلیل کند که پادشاه بزرگ بمیرد خاصه
در آن سو که تاره بجانب وی افتد و مردم آن دیار را
رسد از لشکر بیکانه و سرانجام صح کنند و حال مردم
نیکو شود **فصل** هشتم در حکم دلیلهای قوس و قزح اگر درین
ماه قوس و قزح را بجانب مشرق بینند دلیل کند که در میان
دو پادشاه جنگ و خصومت افتد و در میان مردم سیاه
پلاک شوند و اگر ویرا بجانب مغرب بینند دلیل کند بر مردم
بسیار و قحط و تنگی تا سه سال خاصه در ولایت مغرب
و بعضی از حکما گفته اند که دلیل کند بر مرگ زنان بسیار و
باریدن باران و پیرون آمدن خوارج بر پادشاه بابل
و آخر ظفر ویرا باشد و اگر در آخرین ماه ویرا در جانب
مغرب بینند دلیل کند بر بدی حال مردم و سه سال قحط و تنگی

شوند

بود اما نم و باران بسیار بارد چنانکه گشت و زرع را از آن
مضرت رسد **فصل** نهم در حکم دلیلهای حبه اگر ویرا
درین ماه بجانب مشرق بینند دلیل کند که در ولایت
مشرق اهل تجارت اموال جمع کنند و اهل ضیاع از ترس
بهم جمع از ترس و بیم باران و اگر ویرا بجانب مغرب بینند
دلیل کند که سه سال بیماری بود و مردم بسیار باشد و مای
و غل بسیار چنانکه پادشاه و مردم را قرض رسانند
و صاحب اموال را تا سه سال تصدیع بود و بعد از آن حال
نیکو شود **فصل** دهم در حکم دلیلهای سرینجه که در آسمان
بید آید اگر درین ماه سرخجی بجانب مشرق بینند دلیل کند بر
نیکو احوال مردم و ارزانی ترخا و معیشت و خیر مردم خاصه
در اول ماه و اگر در آخر ماه بینند از پادشاه بر رعیت پدید

و ستم رود و اگر سرخی بجانب مغرب بیند دلیل کند که زشت
 سخت سرد باشد و پنج و برف بسیار بود و خاصه که ماه ^{ناقص النور}
 بود مردی بزرگ بر پادشاه عاصی شود و در و تاش ^{بسیار}
 خراسانی کند و رعیت را از آن پنج رسد **فصل**
 یازدهم در حکم دلیلهای علامت عجیب که در آسمان بدید آید
 اگر درین ماه علامتی عجیب از آسمان بدید آید دلیل کند که
 درین سال مرگ بسیار باشد و هر جانب مردم را غم
 و مصیبت رسد اما غلها و جوب و میوه فراوان باشد
 و کب و ایمنی بود و خاصه در آخر سال **فصل** دوازدهم
 در حکم دلیلهای نماند شخصی که از هوا پیدا شود اگر درین ماه
 مانده شخصی از هوا پیدا شود دلیل کند بر سلاک پادشاه
 بزرگوار و اشنگی و تنگی طعام و نماند ایمنی از سبب ذر دان

و راه زنان و بی کسبی مردم اما میوه و خرما و انگبین
 بسیار بود **فصل** یزد هم در حکم دلیلهای بانک کردن
 اگر درین ماه رعد بفرود لیل کند بر بسیاری بنات زمین
 و گیاه و اگر ماه زاید النور بود چون رعد بفرود لیل کند
 بر صلاح حال مردم و ضرر و برکات درین سال و اگر قوت
 غزیدن رعد ماه ناقص النور بود دلیل کند بر عافیت حال
 مردم و ایمنی و فراخی سال و نعمت و جو و کسب
 جوب بسیار باشد **فصل** چهاردهم در حکم دلیلهای ^{خسب}
 برق اگر درین ماه برق بسیار جده دلیل کند که اول سال
 چهار پیاپی از آفت رسد و قتل و فتنه بسیار بود و مردم را
 اندیشه و غم و اندوه بود و اهل تجارت را کسب و
 معیشت کمتر بود اما طعام فراوان باشد **فصل** پانزدهم

در حکم دلیلهای آتش که از موابر زمین افتد اگر درین ماه
آتش از موابر زمین افتد دلیل کند بر جور و ظلم کردن
پادشاه بر رعیت و نیز دلیل کند بر صعبی زمین
و برف و یخ بسیار و مخالفت ملوک با یکدیگر و تشویش
و اندیشه مردم **فصل** شانزدهم در حکم دلیلهای باریدن
باران یا سخت اگر درین ماه باران سخت بیارد دلیل کند
که مردم را درین سال خیر و راحت بسیار باشد و میوه
و جویب زمین و گیاه و ماسی درین سال فراوان باشد
و مردم را کسب و منفعت بود اما چهار پدایز آفت و
بیماری رسد **فصل** هفدهم در حکم دلیلهای باریدن
بکرک اگر درین ماه بکرک بیارد دلیل کند بر خون رنجتن
بسیار و منازعت لشکریان با یکدیگر و تشویش و آفت

مردم و خربهای اراجیف و حشران بازرگانان و مضرت
ایشان از دزدان و راهزنان و ناایمنی و لایست
فصل هجدهم در حکم دلیلهای باریدن خاک سرخ از موا
اگر درین ماه خاک سرخ از موا بیارد دلیل کند بر ترس و بیم
مردمان و تنگی حال مردم و قتل و خون رنجتن بسیار
در آن دیار و غم و اندیشه مردم از بی کسبی و ناایمنی و آفت
فصل نوزدهم در حکم دلیلهای وزغ یا کرم از ابر اگر درین
ماه وزغ یا کرم از ابر بیارد دلیل کند بر غم و باران بسیار
و زیادتى آبها و نیز دلیل کند بر آنکه میوه بار آفت رسد اما
غده و جویب و بنات زمین فراوان باشد و مردم را کسب
منفعت بسیار باشد اما بیماری بسیار بود درین سال **فصل**
بیستم در حکم دلیلهای پیدا شدن عصاره موا اگر درین

باریدن

از هوا بخاری صعب پیدا شود و دلیل کند بر گرمی تابستان
و بسیاری میوه ها و بیماری صعب و کمی نبات زمین و گیاه
و خبرهای اراجیف و جنگ و خصومت و خلاف مردمان
با یکدیگر و نیز دلیل کند بر آنکه مردم را از دود و دام مضرت
رسد درین سال **فصل** بیت و یکم در حکم دلیلهای طغی
و تاریکی اگر درین ماه هر روز طغی و تاریکی از هوا پیدا شود
دلیل کند بر حرکت پادشاه و رنج و بیماری و اندیشه غم
از جور و ظلم ملوک آما غله و جو و میوه فراوان بود و مردم
را کسب و منفعت کمتر بود **فصل** بیت و دوم در حکم
دلیلهای چستن باد سخت اگر درین ماه باد سخت بجهل
کند که درین سال غم و باران بسیار باشد و نباتات
زمین فراوان و مردم رنج و بیماری صعب بود و باشد

که میوه ها بفساد رود و از بسیاری غم و باران و حرک زلزله
و دختران بیشتر بود **فصل** بیت و سوم در حکم دلیلهای
بانگی که از هوا شنوند اگر درین ماه بانگی از هوا شنوند
دلیل کند بر فساد مردم و ناسازگاری زنان با مردان
و خصومت و عداوت مردم با یکدیگر و رنجوری و بیماری
صعب چون سرسام و برسام و ذات الحب و بیماری ^{صغری}
فصل بیت و چهارم در حکم دلیلهای بانگی که از زمین
شنوند اگر درین ماه بانگی از زمین شنوند دلیل کند که
درین سال پادشاه آن ولایت هلاک شود و مردم
غم و اندیشه و تفکر باشند و با حزن سال قحط و تنگی طعام
و اهل تجارت را حال بد بود از فرزندان و راهزنان **فصل**
بیت و پنجم در حکم دلیلهای زمین لرزه اگر درین ماه زمین لرزه

دلیل کند بر بدی حال مردم و اختلاف خبرهای اراجیف
در ولایت مصر خشک و قنق و خون ریختن دم که چهارپایان
بسیار باشد و پادشاه آن دیار بمیرد و نایمنی بود
از راه زنان و بیماری مختلف بسیار باشد و اگر زمین لرزه
بش بود دلیل کند بر قتل و خون ریختن در آن دیار که
زمین لرزه بود و شر و قنق و دم که بسیار باشد و اگر باران
لرزه ستاره بزرگ بریزد در میان مردمان جنگ و خصومت
افتد و بر رعیت آن ولایت از پادشاه ظلم و جور رود
و **دلیل ماه نین** بر آنکه ماه نین سی روز بود و دوم
روز از وی منزل رشا براید و سماک فرو شود و روزیست
و دوم از وی شریطن براید و غفر فرو شود و حکما چنین
گویند که چون ماه نین بود و ماه سلال شود در منزل شریطن

دلیل کند که در آن سال باران بسیار بارد و در بنفتم
ماه نادر بود که غم و باران بارد و در دهم این ماه وفات
آدم علیه السلام بود **فصل اول** در حکم دلیلهای کوف
شمس اگر درین ماه آفتاب منکسف گردد دلیل کند که خبرهای
نو و حادثهای عظیم در ملتها بیدار آید و در ختیا بختا شود
و بیماری صعب بود و اگر زک آفتاب بوقت کوف رخ
بود دلیل کند بر جنگ و خون ریختن بسیار در میان
و غلبه را آفت رسد و زنان آبستن بی سببی فرزند بسیار
انگنند و نیز مردم بسیار بود و مردی بزرگوار یا پادشاهی
درین سال مملوک شود **فصل دوم** در حکم دلیلهای خسوف
اگر درین ماه ماه بگیرد دلیل کند بر آنکه در سده شریطن میوه
کم باشد و در ختای انکور آفت رسد و در میان مردم

جنگ و خصومت افتد و بیمار یا و در دسرو در چشم درین
 سال بسیار باشد و در ولایت ماچن قحط و فتنه و جنگ
فصل سوم در حکم دلیلهای دایره شمس اگر درین ماه در
 آفتاب برینند دلیل کند که مردمان فرومایه و دوسمت در
 همه جا قوت گیرند و غلبه کنند بر بزرگان و اهل صلاح
 و مردم را بیمار یا صعب بسیار بود و مردم که در کاشتر
 بود و باد نای سخت درین سال بسیار بود **فصل چهارم**
 در حکم دلیلهای دایره قمر اگر درین ماه دایره ماه را بینند
 دلیل کند که مملکت بروی میقم و پاینده باشد و آبها چشمه و
 چاهها زیاده شود و غله و جوب و نبات زمین بسیار
 نامر و مانرا کب و منفعت کثر بود **فصل پنجم** در حکم دلیلهای
 برآمدن ماه اگر درین ماه نو برینند که راست برادرین

پادشاه

الک

کند که زنان آبستن را درین سال فرزند بسیار در شکم زیان
 رود و در زادون بریشان دشوار بود و اگر بیند که یکجانب
 وی برخاسته است دلیل کند بر مرک که دکان طفل و اگر در اول
 این ماه هلال نو شود و دلیل کند بر غم و باران و نبات
 زمین بسیار بود **فصل ششم** در حکم دلیلهای ستاره که در
 اگر درین ماه ویرا برینند دلیل کند بر مرک یا دشاه بزرگ و
 از آن فتنه عظیم بود و جنگ و خصومت میان ملوک واقع
 شود و در ولایت مابین و بابل و روم قحط و تنگی بود و مرک
 بسیار و بیماری صعب بود و در ولایت فارس ناه
 باشد از دزدان و راه زنان در آن دیار **فصل هفتم**
 حکم دلیلهای افتادن ستاره اگر درین ماه ستاره بسیار
 افتد دلیل کند بر تشویش و اندیشه مردم و خرابی آرایه

و خسران بازرگانان و هلاک پادشاه بزرگ و بدی حال
اهل روپستان از جور و ظلم لشکرنمای مخالف و **فصل**
هشتم در حکم دلیلهای قوس و قزح اگر درین ماه ویرا بجانب
مشرق مینند دلیل کند که در ولایت امواز قنّه و بلا و
اختلاف افتد و در دیار بابل و نوبه بیماری صعب مختلف
باشد و باران بسیار بارد و زمستان سخت گیرد و درین سال
باشد و در ولایت مغرب جنک و خصومت و خون ریزی
بود و پادشاهان و بزرگان بر مقتربان خویش شمشیر
و اگر ویرا بجانب مغرب مینند دلیل کند که در ولایت مصر
قطر و تنگی و کراسه نر خا باشد و در مغرب اشفگی و
اختلاف بود و نایمینی درین سال **فصل** نهم در حکم دلیلهای
حریر اگر درین ماه حریر را بجانب مشرق مینند دلیل کند که

در ولایت فارس و خورستان بلا و تنگی بود و بسیاری
مردم در اینجا هلاک شوند و اگر ویرا بجانب مغرب مینند
دلیل کند بر قتل و خون ریزی بسیار خاصه در ولایت
مغرب و پادشاه آن ولایت جور و ظلم کند بر رعیت مردم
از جور و ظلم او در بلا افتند و نیز دلیل کند بر برف و
بارانها و آبهای بسیار درین سال **فصل** دهم در حکم دلیلهای
سرخ که در آسمان بدید آید اگر درین ماه سرخی از آسمان
بجانب مشرق مینند دلیل کند بر قنّه و رنج و بلا و اشفگی
در ولایت فارس لیکن در آخر سال راحت و ایمنی بدید
آید و اگر سرخی بجانب مغرب مینند دلیل کند بر جنک و قنّه
و اشفگی در ولایت مغرب و زمستان بغایت سرد باشد
و برف و یخ زیاده بود و آب بسیار شود **فصل** یازدهم

در حکم دلیلهای علامت عجیب که از آسمان بدید آید اگر درین
ماه علامتی عجیب از آسمان بدید آید دلیل کند که درین سال
باران بسیار بارد و تخشان و خداوندان مال را از ملوک
مصادره و غم رسد و کشتیها در دریا بسیار غرق شود
فصل در دهم در حکم دلیلهای مانده شخصی که از هوا
پیدا شود اگر درین ماه مانده شخصی از هوا پیدا شود دلیل کند
بر غنیمت و اندیشه مردم و محک و چهارپای و بای و هلاک
پادشاه بزرگوار و قتل و خون ریختن مردم و بد حال
اهل رستاق و نایمینی مردم **فصل** در حکم دلیلهای
بانگ کردن رعد اگر درین ماه رعد بفرود دلیل کند بر خیر
و صلاح پادشاه آن ولایت و غله و جوب درین سال
بسیار بود و اگر با غزیدن رعد باد شمال بود دلیل کند

سیزدهم

بر فساد و آفت کشت و زرع و انکورو اگر بوقت غزیدن
رعد ماه زاید النور بود دلیل کند بر فراخی سال و نعمت
میوههای بسیار درین سال و اگر بوقت غزیدن رعد
ماه ناقص النور بود دلیل کند که آنچه کنیم در سال آئیده
فصل چهاردهم در حکم دلیلهای خشیدن برق اگر
درین ماه برق بسیار جدد دلیل کند بر بیماری بسیار
خاصه در ولایت بابل و اگر با خشیدن برق با بخت
جدد خاصه از جانب مشرق دلیل کند که پادشاه مشرق
مردی بزرگ از لشکر خود هلاک کند و اگر با خشیدن برق
باد از جانب مغرب باشد دلیل کند که سال مبارک باشد
و غله و جوب و میوه بسیار باشد اما از مردمان پارس
و پرمیزگان بسیار هلاک شوند و زکام و نزله و سرفه درین

سال بسیار بود و لیکن آخر سال فراخی و لغت و ایمنی بود
فصل پانزدهم در حکم دلیلهای آتش که از مواز زمین
 افتد اگر درین ماه آتش از مواز زمین افتد دلیل کند بر
 خشک و خصومت و آشفتگی و غم و اندیشه مردم آن و آن
 که آتش افتاد و بود و نیز دلیل کند که بسیار چارپایان
 درین سال سلاک شوند و درختها میوه دار را آفت رسد
فصل شانزدهم در حکم دلیلهای باریدن باران سخت
 اگر درین ماه باران سخت بیارد و دلیل کند بر اقبال و مبارک
 سال و چیز و راحت و کسب مردم و بعضی از حکما گفته اند
 که هیچ تاثیر از خیز و شر نکند اما بنات زمین و یکا فزونی
 باشد و غم و باران بسیار در **فصل** هفدهم در حکم
 دلیلهای باریدن تگرگ اگر درین ماه تگرگ بیارد و دلیل کند

پجاری صعب و مرگ بسیار و قتل و خون ریختن خاصه در
 زمین بابل و درین سال غم و باران بسیار بارد و بنات
 زمین فراوان باشد و پادشاه بابل ظفر یابد **فصل**
 هجدهم در حکم دلیلهای باریدن خاک سرخ از مواز زمین
 خاک سرخ از مواز بسیار دلیل کند بر جزای اراجیف و آشفتگی
 ولایت و نا ایمنی و غم و اندیشه و بدی حال مردم آن
 دیار و نیز دلیل کند که بنات زمین و غله و جوب دین
 سال کمتر بود **فصل** نوزدهم در حکم دلیلهای باریدن
 وزغ یا کرم از ابر اگر درین ماه وزغ یا کرم از ابر بیارد
 دلیل کند بر پجاری صعب چون سرسام و برسام و فساد
 الجنب و آنچه بدانند و مرگ جبار پایان باشد و مردم را غم
 و اندیشه از سبب دزدان و راه زنان و آشفتگی ولایت

و بی کسی و مصدوره **فصل** بیستم در حکم دلیلهای پیدا
شدن عیار صعب از سوا اگر درین ماه عیاری صعب از سوا
پیدا شود دلیل کند که در آن دیار خوارج بر پادشاه خفج
کند و بسیار مردم را از آن لشکر خزان و مضرت
رسد و سرانجام طغیان پادشاه را بود و دشمن را قهر کند و
بسیار از لشکری هلاک کند **فصل** بیست و یکم در حکم
دلیلهای غلبت و تاریک شدن سوا اگر درین ماه بروز
ظلمت و تاریکی سوا بدید آید دلیل کند بر تبااهی سوا و
خصومت مردم با یکدیگر و آفت گشت و غده و مرگ جباریان
و جزای راجیف و خزان اهل تجارت درین سال **فصل**
بیست و دوم در حکم دلیلهای بانگی که از سوا شنوند اگر درین
ماه بانگی از سوا شنوند دلیل کند بر جنگ و خصومت و

ریختن بسیار و غم و اندیشه مردم از اشفتگی و ولایت و در سوا
سرمای صعب بود و برفت و پنج بسیار و چهار پایان از سوا
سلاک شوند **فصل** بیست و سوم در حکم دلیلهای بانگی که از
زمین شنوند اگر درین ماه بانگی از زمین شنوند دلیل کند بر
کرمی تابستان و کمی آب بار و دو کار نیز و چشمه و غم و اندیشه
مردم و نیز دلیل کند که پادشاه بزرگ از آن دیار سلاک شود و
ولایت اشفته گردد و نایمینی باشد **فصل** بیست و چهارم
در حکم دلیلهای زمین لرزه اگر درین ماه زمین لرزد دلیل
کند بر ابر و باران بسیار و مرگ مردمی بزرگوار و در آن
ولایت قحط و تنگی و مرگ جباریان بود و بعضی حکما گفته اند
که دلیل کند بر قتل و خون ریختن بسیار و در زمین بل
مردم بسیار کشته شوند از محافاتی که میان ایشان افتد

و اگر زمین لرزه بشب باشد دلیل کند بر مرک بسیار و کرمان
سخت و اشفتگی و شفت در مردم و اگر باز زمین لرزه مکرر
ببارد دلیل کند که در ولایت پارس قتل و خون ریختن و قتل
باشد و پادشاه مغرب را کافرینکو کرد و بر جلد دشمنان
خویش ظفر نیاید و ایشانرا معتور کرد اند و اگر زمین لرزه
در ماه تازی بود روز سیام دلیل کند که پادشاه بابل را
بلا و محنت و پیم باشد از دشمنان و در ولایت شام
نرخه از آن شود و اگر ماه تازی سی و یکم روز بود دلیل
کند بر ابرو باران و بیماری صعب در سال و لیست ماه ابر
بر آنکه ماه ایاری و یک روز بود چهارم روز از نو
بطین بر آید و زبانافزود شود و بیستم روز از نو شریا
بر آید و اکیس فرود شود **فصل** اول در حکم دیدهای کوف

در ماه

شمس اگر درین ماه آفتاب بگیرد دلیل کند که خبرهای آفتاب
و حادثهای عظیم در ملتها بدید آید و میوهها از درختها فرویزد
و در ولایتها اشفتگی و خرابی بود و آراجیف بسیار
کوبند و اگر رنگ آفتاب بوقت کسوف سرخ بود دلیل کند
بر جنگ و خون ریختن بسیار درین سال **فصل** دوم
در حکم دیدهای خفوف قمر اگر درین ماه بگیرد دلیل کند
بر مرک و در ولایت پارس نیز مجتسین و در بابل قتل و شکو
و باران بسیار بارد و مرغان آبی بسیار باشند خاصه در
ولایت کوهستان و بعضی از حکما گفته اند دلیل کند بر ترس
و بیم و اشفتگی و بیماری صفراوی و یرقان و در ولایت
مغرب جنگ و خون ریختن و مرک بسیار بود و در ولایت
پارس نیز بود اگر ماه بوقت خفوف سیاه رنگ بود دلیل کند

بر بیماری و بسیاری مرک زمان **فصل** سوم در حکم لیلیا
داره آفتاب اگر درین ماه داره آفتاب بیند و لیل کند بر
بسیاری دروان در راه زمان و شرف و فساد مردمان
و نیز و لیل کند بر غم و باران که درین سال بسیار بود
و سرانجام و احوال مردم در رعیت نیکو گردد و از پادشاهان
بر رعیت عدل و انصاف **فصل** چهارم در حکم لیلیا
داره قمر اگر درین ماه داره ماه بر بیند و لیل کند بر جنگ و
قتل و خون ریختن بسیار و کمی غله و جو و جو و درین ماه
اندیشند مردم و کرافتی نرختا و نا ایمنی ولایت **فصل**
پنجم در حکم و لیلیای بر آمدن ماه نو اگر درین ماه سال است
براید و لیل کند بر بیماری مردم و مانی که لاغر تن و اندک
گوشت باشند و اگر بیند که یکجانب وی برخاسته است

دلیل کند بر فراخی سال و ارزانی نرختا و خیر بسیار و نیکو
احوال مردم و اگر با این صفت که کیفیت ماه تازی تمام بود
و لیل کند که با خرمال ترس و بیم مردمان بود و اگر ماه تازی
ناقص باشد یعنی سی کم گیر و ز و لیل کند که پادشاه از جای
خویش غم جای دیگر کند و از شکری مردم بسیار
بگیرند و بعد از آن پادشاه بجای خویش باز آید و هر که درین
سال بیمار شود و شوار و خطرناک بود **فصل** ششم در حکم
و لیلیای ستاره کیسودار اگر درین ماه ویرا یکجانب شرق
بیند و لیل کند که در دیار روم آشفتگی و در ولایت
بابل مرک بسیار و کرافتی غله و تنگی طعام باشد و درین
وطایف و بادیه آرا میدن مردم بود **فصل** هفتم
در حکم و لیلیای افتادن ستاره اگر درین ماه ستاره

افتد دلیل کند که در میان اصل مغرب و اصل زمین بر
 خصومت افتد و محاربه واقع شود و بسیار مردم در
 اینجا سلاک شوند و اگر پستاره بزرگ افتد دلیل کند بر
 خرابی ولایت **فصل** هشتم در حکم دیدهای قوس و قزح
 اگر ویرا درین ماه بجانب مشرق بیند دلیل کند بر درک
 چهار پایان و بسیاری نبات زمین و گیاه و چلفت
 پادشاهان با مقربان و بزرگان خویش و سلاک
 کوفته اند و اگر ویرا بجانب مغرب بیند دلیل کند
 بر فتنه و بزدل و ترس و بیم دران دیار و ظلم پادشاه بر رعیت
 و کروی از حکما گفته اند دلیل کند که پادشاه بر دشمن خویش
 ظفر یا بد **فصل** نهم در حکم دیدهای حربه اگر درین ماه در
 بجانب مشرق بیند دلیل کند که درین سال غلبه و نبات

و بسیاری
 بزرگان

زمین فراوان باشد و بیمار بسیار باشد و اگر
 ویرا بجانب مغرب بیند دلیل کند که درین سال مویه
 بسیار باشد و غم و باران بسیار بود **فصل** دهم
 در حکم دیدهای سرخی که در آسمان بدید آید اگر درین ماه
 سرخی بجانب مشرق بیند دلیل کند بر بسیاری نبات
 زمین و زیادتی آبها خاصه در ولایت مشرق و تا آخر
 سال دلیل کند بر اشنگی از دزدان و راهزنان و اگر
 سرخی بجانب مغرب بیند دلیل کند که آنچه گفتیم بجانب
 مغرب باشد **فصل** یازدهم در حکم دیدهای علامت
 عجیب که در آسمان بدید آید اگر درین ماه علامتی عجیب از
 آسمان بدید آید دلیل کند که پادشاه آن ولایت
 کروی از خد متکبران خویش هلاک کند و تنگی طعام و

ولایت

در دیاری و ناحیتی پیدا شود و مردم در اندیشه و تسوئ
افتند و ناایمنی بود **فصل** در حکم دلیلهائی که
شخصی که از هوا پیدا شود اگر درین ماه مانند شخصی از
هوا پیدا شود و دلیل کند بر زمین لرزه و مرکب بیمار
صعب و پیرون آمدن فوارج بر ملوک و قتل و خون ریختن
و عسقم و اندیشه مردم و مضرت باز کارکان و اشتقاق
راهما از سبب دزدان و راه زنان **فصل** نیز در
در حکم دلیلهای بانک کردن رعد اگر درین ماه رعد بگذرد
و دلیل کند بر غم و باران و بیماریهای صعب خاصه در اول
ماه و مرکب بسیار و چون رعد بگذرد و ماه زاید النور
بود و دلیل کند بر مرکب چهار پایان و بسیاری نعمت و
غده و طعام و اگر ناقص النور بود و دلیل کند بر بیماری

صعب در سال آئینه و اگر رعد بهنگام سحر بگذرد دلیل
بر آفت و فساد کو سفند ان و بسیاری باران و اگر
نرخا و طعام و خورشید **فصل** چهار دهم در حکم دلیلهای
درخشیدن برق اگر درین ماه برق بسیار جدد دلیل کند
که درین سال قتل و حرب و خون ریختن بسیار بود و
راهما منقطع شود بر مسافران از سبب دزدان و راه زنان
و کارها در دست و فساد مردمان پیدا شود **فصل**
پانزدهم در حکم دلیلهای آتش که از هوا بر زمین افتد اگر
ماه آتیشه از هوا بر زمین افتد و دلیل کند بر ناایمنی
و ترس و بیم مسافران از سبب دزدان و راه زنان
و کمی غده و نبات زمین در آخر سال و نیز دلیل کند
که درین سال مردم را زرد و دودام مضرت رسد **فصل**

شازدهم در حکم دلیلهای باریدن باران سخت اگر درین
ماه باران سخت بیارد دلیل کند که پادشاه ولایت بر
رعیت ظلم و بیداد کند و از لشکریان و مقر بانیش
قومی هلاک کند و اگر باران بحد بیارد دلیل کند بر قحط
و تنگی طعام و عسقم و اندیشه مردمان در ولایت **فصل**
سیزدهم در حکم دلیلهای باریدن تگرگ اگر درین ماه تگرگ
بیارد دلیل کند بر قحط و تنگی طعام و پادشاهان ولایت
در حرب کشته شوند و بسیاری از لشکریان قتل آیند
اگر تگرگ چنان بارد که زمین را بپوشاند دلیل کند که بسیار
چارپایان درین سال سلاک شوند **فصل** هجدهم در حکم
دلیلهای باریدن خاک سرخ از نو اگر درین ماه خاک
سرخ از نو بیارد دلیل کند بر تنگی و قحط خاصه در ولایت

پادشاهان

هفدهم و پستان و زنگبار و تشویش مردم و جور و ظلم رعیت
و نیز دلیل کند که درین سال باران کم بارد و نبات
زمین کم روید **فصل** نوزدهم در حکم دلیلهای باریدن
وزغ یا کرم از ابر اگر درین ماه وزغ یا کرم از ابر بیاید
دلیل کند بر قحط و تنگی طعام و کراپه نرخوا و آفت
ولایت و عسقم و اندیشه مردم و جور و ظلم کردن پادشاهان
بر رعیت و بی کسی مردم و کمی معیشت درین سال **فصل**
بیستم در حکم دلیلهای پیداشدن عنبر صعب از نو اگر درین
ماه عنبر صعب از نو پیدا شود دلیل کند بر کرمی نبات
و کمی نبات و آبها و چهار صعب آماخما و انکبین بسیار
بود و پادشاهان بر رعیت عدل و انصاف کنند و امینی
باشد خاصه در خراسان **فصل** بیست و یکم در حکم دلیلهای

خلعت و تار یک شدن هوا اگر درین ماه خلعت و تار یکی
 بروز بدید آید دلیل کند بر تباهی میوه و مضرت بازگشتن
 از سبب در زدن و راه زنان اما غله و نعمت بسیار
 بود و نیز دلیل کند که مردی بزرگوار در آن دیار سلاطین
فصل میت و دوم در حکم دلیلهای جتن باد سخت
 اگر درین ماه بادی سخت بجهد دلیل کند که درین سال
 زحاکران شود و طعام کمتر باشد و پادشاهان آن
 از شهر خویش حرکت کنند و بر مردم بیماریهای صغری
 و تبهای کرم و برقان غالب شود و لیکن با خمر مست
 باشد **فصل** میت و سوم در حکم دلیلهای بانگی که از
 سواشنوند اگر درین ماه بانگی از سواشنوند دلیل کند
 بر جنگ و خون ریختن بسیار و غم و اندیشه مردم باری

و مرک مغاجات و آفت میوه و بی کپی مردم و گیتی
 و نیز دلیل کند که درین سال باران بسیار بارد **فصل**
 میت و چهارم در حکم دلیلهای بانگی که از زمین شنوند اگر در
 ماه بانگی از زمین شنوند دلیل کند بر آنکه میان ملوک
 جنگ و محاربه افتد و در میان پادشاه بزرگوار سلاطین
 شود و در ولایت بسیاری خرابی و قحط واقع شود
 مردم در غم و اندیشه باشند و تشویش درین سال **فصل**
 میت و پنجم در حکم دلیلهای زمین لرزه اگر درین ماه بر زمین
 زمین لرزه و دلیل کند بر خصومت پادشاهان بایکدیگر
 و آشفتگی ولایت و باران بسیار بارد و مرک مغاجات
 بجانب پارس و هپستان و اگر زمین لرزه شب باشد
 دلیل کند بر مرک کا و کو سفند و ترس و بیم و آشفتگی ولایت

بابل و خراسان و نیز دلیل کند که کوکان طفل از مادر بقیه
 و اگر باز زمین لرزه تکرر کرد و دلیل کند بر جنگ و خصومت
 و خون ریختن بسیار و در میان جنگ پادشاه بزرگوار
 هلاک شود پس اگر باز زمین لرزه مانند حرب در آسمان
 پدید آید دلیل کند که پادشاه بر دشمنان خطرناک و
 بیماری بسیار بود و میوه ارزان گردد و غم و باران
 و بنات زمین فراوان باشد و **لیله ماه خرداد** بداند
 ماه خیران سی روز بود سیوم روز از نوی منزل در آن
 برآید و قلب فرو شود چنین گویند که وقت برآمدن آن
 اگر ابر بود دلیل است بر بسیاری میوه و جوب در آن سال
فصل اول در حکم دیدن کسوف شمس اگر درین ماه
 آفتاب بگیرد دلیل کند بر حرکت مردمی بزرگوار و اگر وقت

رجب

کسوف روشنی آفتاب تمام بود و دلیل کند که پادشاه
 آن ولایت رنج کند و در اینجا مقیم گردد **فصل دوم**
 در حکم دیدن خسوف قمر اگر درین ماه ماه بگیرد دلیل کند که
 کشت و زرع را از گرمای سخت آفت رسد و پادشاهان
 مال عیت بجز و ظلم ستانند و بشکر خویش بخشند و در نماز
 بیماری صغراوی بسیار باشد چون یرقان و تبهای گرم
 و در ولایت مغرب قتل و خون ریزش بود و باران بسیار
 بار و خاصه در ولایت بابل و آبها فراوان گردد و غم
 بسیار و لیکن زیان نکند و اگر اجیف بسیار گویند و اگر
 بجانب کوهستان هلاک شوند **فصل سوم** در حکم دیدن
 دانه شمس اگر درین ماه دانه آفتاب بنشیند دلیل کند بر
 کمی حرما و کجند و جوبهای دیگر و غم و تضرع و اندوه عیت

از کسوف کسوف بر جا

از بنی کسبی و کرانی طعام و نیز دلیل کند که بازگانه است
کتر بود **فصل** چهارم در حکم دلیلهای دایره قمر اگر درین
ماه دایره قمر بیند دلیل کند بر غم و باران بسیار و زیاده
آبها و چشمها و رود و نیک رستن نزع و نباتانی مین
لیکن خرما دروغن کمتر بود و درین سال بر رعیت از پادشاهان
عدل و انصاف بود **فصل** پنجم در حکم دلیلهای برآمدن
اگر درین ماه بینند که سال است براید دلیل کند بر کمی
آبها و باران و آب چشمه و کاریز و اگر بیند که یکجانبی
بر خاسته است دلیل کند بر بیماری و ربخوری تن اما خرمای
بود و مردم از آب و معیشت و ایمنی باشد و بعضی گویند
که مرکب بسیار بود درین سال **فصل** ششم در حکم دلیلهای
کیسودار اگر درین ماه بیند دلیل کند بر ویا و بیماری

صحب و ترس و بیم شهرنمایی که در این اطراف بود و نیز دلیل
کند بر فساد احوال مردم و اگر با این تارها مانند حرب و جنگ
مشرق بود دلیل کند که پادشاهان بر شهرها غلبه کنند و
رعیت را رنج رسانند و در عرب مرکب بسیار باشد و اگر
ویرا بجانب مغرب بیند دلیل کند که مردمان فرودمایند
و در امت غوغا کنند و مال تو انکار از تجارت برند و در
ولایت پارس قحط و تنگی طعام بود و اختلاف افتد
مردم با یکدیگر جنگ و خصومت کند و یکجایگاه دیگر غلبه و
فرادان بود **فصل** هفتم در حکم دلیلهای افتادن پستان
اگر درین ماه تارها بسیار افتد دلیل کند بر تنگی سال
و مرکب چهار پایان و آفت میوهها و کمی معیشت و بی کسبی
و مضرت اسل تجارت و اگر تارها بزرگ بغیثه دلیل کند

بر مرک مروی بزرگوار بدان جانب که پست افق **فصل**
ششم در حکم دلیل قوس و قزح اگر درین ماه ویرا بجانب
شرق مینند دلیل کند که پادشاه آن شهر ولایت
خویش خراب کند و مردمان در پنج وقت و بلا باشند
مرک چهار پایان بسیار بود و جو کند و جو و دیگر
فرزادان باشد و توانگران و بزرگان آن شهر بکشند
و پادشاه دشمنان خویش را از میت کند و بعضی از
حکما گفته اند که بزرگان لشکر پادشاه خویش را خلاف کند
و با خنجر پادشاه را بود و جمله را هلاک کند و اگر ویرا
بمغرب میند دلیل کند بر خرابی شهر که بر اطراف آن
و جنگ و خصومت و خون ریختن در میان مردم این
افتد و قتل بسیار بود و در دیار عرب بمجین بود و در

ولایت پارس تنگی و قحط بود **فصل** نهم در حکم دلیل
حربه اگر درین ماه ویرا بجانب شرق میند دلیل کند که
در ولایت شرق و با افتد و پادشاه شرق شهری نو
بدرست آرد که او را بپوشد باشد و اگر ویرا بجانب
میند دلیل کند که مروی بر پادشاه آن ولایت عاصی شود
و با قوم بسیار بحرب وی روند و در میان رعیت از حد
و اختلاف افتد بعد از آن پادشاه استقامت گیرد و
روزی کار در از بماند و در ولایت پارس پنج و پیماری پیدا
و مرک که سفندان و شتر بود و بنات زمین درین سال بسیار
باشد **فصل** دهم در حکم دلیل مانند شخصی که از خواب بیدار
آید درین ماه مانند شخصی از خواب بیدار شود دلیل کند بر خرابی
ارباحیف و نسیم و اندیشه مردم و جنگ و خصومت پادشاه

با یکدیگر و نیز دلیل کند که پادشاهی در میان جنگ گشته
شود و رنج و بلا رعیت را رسد **فصل** یازدهم در حکم
دلیلهای سرخی که در آسمان بدید آید اگر درین ماه سرخی
در آسمان بجانب مشرق بیند دلیل کند بر آشفتگی و
خصومت پادشاهان با یکدیگر و کرانی زخا و سرمای
سخت خاصه در زمستان و اگر سرخی بجانب مغرب بیند
دلیل کند که آنچه گفتیم در ولایت مغرب باشد **فصل**
دوازدهم در حکم دلیلهای علامت عجب که در آسمان بدید آید
اگر درین ماه علامت عجب از آسمان بدید آید دلیل کند بر
کمی طعام و کرانی زخا و بی کسی مردم و آشفتگی و
و در کچار پایان و غم و اندیشه مردم از بسبب تنگی سال
و نا امانی و اهل تجارت را مضرت بود خاصه در اوّل سال

مشرق

فصل سیزدهم در حکم دلیلهای بانگ کردن رعد اگر درین ماه
رعد بوزد دلیل کند بر هلاک کرد و سی از بزرگان و فتنه و
آشفتگی ولایت و اگر رعد سخت بوزد چنانکه مردم از بانگ او
ترسند دلیل کند که در میان مردم جنگ و خون ریزی
بسیار بود چنانکه مردم آن شهر بشری دیگر گریزند و اگر با
غزیدن رعد تکرار بسیار و دلیل کند بر فراخی سال و از آن
نعمت و زخای طعام از آن بود و اگر بوقت غزیدن
رعد ماه زاید النور بود دلیل کند بر خشم و غضب خدا
تعالی بر مردمان آن ولایت از فساد و معصیت ایشان
و اگر بوقت غزیدن رعد ماه ناقص النور بود دلیل کند که
آنچه گفتیم در سال آئیده بود **فصل** چهاردهم در حکم دلیلهای
درخشیدن برق اگر درین ماه برق بسیار جدد

و لیل کند بر کمی باران و نقصان آبها و چشمه و رودها
 زمین کمتر بود و مردم را کسب و معیشت اندک بود و جزای
 ارباب حیف بسیار گویند و در میان مردم اختلاف و خصومت
 باشد **فصل** پانزدهم در حکم دلیلهای آتش که از سوا بر زمین
 افتد اگر درین ماه آتشی از سوا بر زمین افتد دلیلی که بر عداوت
 و حرب کردن ملوک بایکدیگر و بسیاری از لشکران کشته
 شوند و ترخا کران گردد و مردم را غم و اندوه بسیار
 بود درین سال بسبب نا ایمنی و ولایت و آشفتگی **فصل**
 شانزدهم در حکم دلیلهای باریدن باران سخت اگر درین ماه
 باران سخت بارد و دلیلی که بر بیماری و علقتهای صعب
 خاصه در آخر سال و نیز دلیلی که بسیار اطفال درین
 ماه در مملکت شوند و مردم را کسب و معیشت کمتر باشد درین سال

فصل هفدهم در حکم دلیلهای باریدن تگرگ اگر درین ماه
 تگرگ بیارد و دلیلی که بر جنگ و قتل و خون ریختن بسیار
 و آشفتگی و نا ایمنی و ولایت و کرائی ترخا و قتل و تنگی
 طعام و غم و اندوه و تشویش مردم و بیماریهای صعب
 و فساد هوا **فصل** هجدهم در حکم دلیلهای باریدن خاک سرخ
 از سوا اگر درین ماه خاک سرخ از سوا بیارد و دلیلی که درین
 سال باران و بیماری بسیار بود اما غله طوبی و فراوان
 باشد و از پادشاهان بر رعیت عدل و انصاف و کسب
 ایمنی باشد **فصل** نوزدهم در حکم باریدن وزغ یا کرم
 از سوا اگر درین ماه وزغ یا کرم از سوا بیارد و دلیلی که
 که درین سال کشت و زرع را آفت رسد و ترخا کران شود
 و قتل و تنگی بود و مردم در غم و اندیشه و تشویش باشند

و کب و منفعت کمتر باشد **فصل** بیستم در حکم دلیلهای پدید آمدن
عباری صعب از مواء اگر درین ماه عباری صعب از مواء
شود و دلیل کند بر خشکی سال و گرمی تابستان و کمی ببار
و نباتات زمین و بحرهای اراجیف و اشفتگی ولایت و
جرب و خصومت پادشاهان بایکدیگر و منقطع شدن
راسها از سبب دزدان و راه زمان **فصل** بیست و یکم در
حکم دلیلهای ظلمت و تاریکی مواء اگر درین ماه ظلمت و تاریکی
موا بدید آید و دلیل کند که پادشاهان بایکدیگر خصومت و
خلاف بود و در میان بسیار مردم هلاک شوند و زحمت
کران کرد و مردم در غم و فکر باشند **فصل** بیست و دوم
در حکم دلیلهای جستن باد سخت اگر درین ماه باد سخت بجهت
دلیل کند که در ولایت زلزله و سمن و پستان قحط و تنگی

بود و غم و تشویش و اندیشه مردمان و نیز دلیل کند که درین
سال کشتی بسیار در دریا غرق شوند **فصل** بیست و سوم
در حکم دلیلهای بانی که از مواء شنوند اگر درین ماه بانی
از مواء شنوند دلیل کند بر بیماری صعب و مرگ مناجات و
آفت میوهها و بی کسی و کمی معیشت رعیت و جنگ و خصومت
شکریان و غم و باران بسیار بود درین سال **فصل**
بیست و چهارم در حکم دلیلهای بانی که از زمین شنوند اگر در
ماه بانی از زمین شنوند دلیل کند بر فساد میوهها و کمی نبات
و فحاشی پادشاهان بایکدیگر و قتل و خون ریختن درین
سال و نیز دلیل کند که پادشاهی بزرگ هلاک شود و
چهره نانی اراجیف گویند **فصل** بیست و پنجم در حکم دلیلهای
زمین لرزه اگر درین ماه زمین بلرزد و دلیل کند که زمین

یونان جنگ و خون ریختن بسیار بود و ثابت باد
سخت و زود و مردم که زنان باشد خاصه در آخر سال و شیرین
ولایت بابل خراب شود و اگر زمین لرزه بشب بود
دلیل کند که در آن دیار شهری بزرگ خراب شود و بسیار
کس از خاصان و مقربان پادشاه هلاک شوند و بعد از آن
پادشاه نیز بزد و دی هلاک شود و اگر ماه تازی درین
سی روز تمام بود دلیل کند بر باران بسیار و ترس و بیم
مردم آن ولایت و اگر ماه تازی سی کم یکروز بود دلیل
کند که در ولایت پارس لشکر بسیار جمع شوند و اگر درین
ماه زمین لرزد و ماه تازی آن محرم باشد دلیل کند که
درین سال باران بسیار بارد و جو و غله بسیار بود و لیکن
درختای میوه دار را آفت رسد و پادشاه آن شهری از

شدهای بزرگ بکشد و لیکن ماه تموز بد آنکه ماه تموز سی
یکروز بود و روز اول از وی ذراع براید و بده فرو شود و
بیت و ششم شتره براید و سعد الذانج فرو شود بد آنکه
حکما قدیم را در آمدن غم و باران از ماه تشرین اول تا به
اول ماه خیران تجربت کرده اند و بگویند پسندیده است و
دانستن این تجربت چنان است که پاره پنه تراز و بسنجند
و از شب هجدهم این تموز تا شب بیت و پنجم این ماه هر
شب پنجاه می پسبندند اگر افزون تر از آن بود که شب سخت
بسنجند و مانند در آن ماه غم و باران بسیار و بر اندازند
افزونی آن پنه یعنی اگر پنه بسیار افزون باشد باران
در آن ماه بسیار باشد و اگر پنه اندک افزون باشد باران
اندک بارد و اگر پنه از وزن سخت افزون تر باشد در آن

ماه غم و باران بنار و چنان دان که بحربت شب هجدهم
 این تموز از برای تشرین اولست و بحربت شب نوزدهم
 تموز از برای ماه تشرین دوم و بحربت شب بیستم تموز از
 برای ماه کانون اولست و هم برین قیاس سرمای را
 تا با اول ماه خزان از ماه تموز بر تریب نگاه باید داشت
 که علم این بحربت نیک پسندیده است چون کسی نیک فهم
 کند و همچنین بحربت دیگرست نیکو و میخند از بر دانستن
 نیک و بد نزع و کشت و جوب و آنچه بدین مانند دانستن
 علم این تجربه دیگر چنانست که در اول ماه تموز از برای تخم که خوا
 از جمله جوب اندک اندک در تغاری بزرگ بکار نهاده اند
 ولیکن دیرا در شب بر زیر آسمان را نمکنند تا شانزدهم
 ماه تموز بگذرد و چون شب هجدهم تموز بود آن تغارا

در زیر آسمان بنهند تا نور ستارگان بروی تابد پس
 باید اوان نگاه کند سر چه از آن تخمها رسته بر مرده زرد بود
 بد آنکه سال آینده آن چیز بفساد خواهد شدن چون معلوم
 شود از آن جنس بخارند و آنچه از وی سبز تر و پاکیزه تر بود
 دلیل کند بر آنکه سال آینده جنس آن تخم نیکو و پسندیده بود
 رستن را سال دیگر از آن تخم بکارند که فایده یابند و اگر
 شب هجدهم این ماه ابر بود نتوان دانستن علم این تجربه بکر
 که شب هجدهم نیز یازماید و شب بیست و پنجم آن ماه باو باد
 مخالف بجهت یعنی خلاف ماه اولین **فصل** اول در حکم لیلیا
 کسوف شمس اگر درین ماه آفتاب بگیرد دلیل کند بر آنکه
 پادشاهانی که در حوالی پارس باشند پادشاه پارس را
 میطیع و منقاد شوند و اهل روم با اهل فزک مکر حلیت

سازند و درین سال ازین نوع بسیار بود و آبها کم کرد
و بنات و گیاه زمین کمتر روید **فصل** دوم در حکم دیلمها
خسوف قمر اگر درین ماه ماه بگیرد و لیل کند بر غم و باران
بسیار و آبها افزون گردد و عله و جو بسیار بود
و مرغان و ماهیان کمتر باشند و مردم را ابر و باران
آب مضرت رسد **فصل** سوم در حکم دیلمها و ابر و باران
اگر درین ماه دایره آفتاب بیند و لیل کند بر مرکب پادشاه
در شهر خویش و اشفتگی ولایت و غم و ترس و بیم
و زدن و راه زنان و خضران بازرگان و کمی آبها
و چشمه و رود **فصل** چهارم در حکم دیلمهای دایره قمر اگر
درین ماه دایره قمر بیند و لیل کند بر غم و باران بسیار
و مرکب چهار پایان دشتی و مرغان و خضران را ارجیف

خصوصت مردمان بایکدیگر و نیز دلیل کند که بنات زمین
و گیاه بسیار بود **فصل** پنجم در حکم دیلمها و باران
ماه نو اگر درین ماه به بیند که هلال راحت بر آید و لیل کند
بر بسیاری غم و باران و اگر پنداری که یکجانب وی بر
خاسته است و لیل کند بر مرکب شریفان و ارزانی نرختها
و اگر به بیند که مرد و سر هلال راست و لیل کند که سال
نیک و پسندیده است و مبارک **فصل** ششم در حکم دیلمها
ستاره کیسودار اگر درین ماه ویرا به بیند و لیل کند
فنا و هوا و بیماریا و بایبی و علتی صعب و اگر با این
ستاره بانک صعب از هوا بشنوند و لیل کند که مردم آن
دیار کارها کنند که نزد حق تعالی ناپسندیده بود و
علامت خشم و غضب ایزد عز و جل باشد و نیز دلیل کند

که پادشاه ولایت سلاک شود بروی و مرکبها
بسیار بود و اگر با این ستاره کیسودار بیند که روش
ستاره زمره متغیر شده است دلیل کند که مردم آن شد
پر ترس و خطرناک باشند **فصل** نهم در حکم دلیلها
افتادن ستاره اگر درین ماه ستاره بسیار افتد
کند بر بلاء و رنج و سختی مردم آن ولایت و خصوص
و محاربه پادشاهان با یکدیگر و قتل و خون ریختن بسیار
و اگر ستاره بزرگ افتد دلیل کند بر سلاک پادشاه
بزرگوار از انجانب که ستاره بیفتد **فصل** دهم در حکم
دلیلها قوس و قزح اگر درین ماه ویرا بجانب مشرق
بینند دلیل کند بر بسیاری نبات زمین و خشک و خصوص
پادشاهان مصر و روم و ولایت مصر بشارت بزند و خوار

صلح کنند و اگر بجانب مغرب بینند در ولایت مغرب
آشفته گئی و ناایمنی باشد **فصل** یازدهم در حکم دلیلها
اگر درین ماه ویرا بجانب مشرق بینند دلیل کند که پادشاه
آن ولایت از دیار خویش رحیل کند و مردمان در خیر
و صلاح و سلامت باشند و درین سال میوه بسیار
بود و اگر ویرا بجانب مغرب بینند دلیل کند که پادشاهان
آن ولایت با یکدیگر حرب و مصاف کنند و بسیاری
خون ریخته شود بعد از آن صلح کنند و رعیت آسوده
گردد **فصل** دهم در حکم دلیلهای سرخی که در آسمان آید
اگر درین ماه سرخی در آسمان بدید آید اگر بجانب مشرق
بینند دلیل کند بر جنگ و قتل و خون ریختن و ترس
بیم رعیت از لشکر یان و اگر بینند که مانند آتشی از

جانب قبله درخشیده دلیل کند بر قسط و نسبی و کرایه
 نرخوا و مرک مفاجات در ولایت طایرستان و سه
 سال در اینجا پنج بسیار بود و اگر سرخی بجانب مغرب
 میند دلیل کند که در میان لشکریان فزک و اسلام
 بنحک و قننه و خون ریختن بود و باخر طفر اهل اسلام
 باشد **فصل** یازدهم در حکم دلایل علامت عجیب که در
 آسمان بید آید اگر درین ماه علامتی عجیب از آسمان پیدا
 شود دلیل کند بر ضعف مهتران بزرگوار و ستم کردنشان
 بر رعیت اما بنات و کیه زمین و سپهره درین سال
 بسیار باشد و مردم را کب و معیشت کمتر بود **فصل**
 دوازدهم در حکم دلایل مانند شخصی که از سوا پید
 اگر درین ماه مانند شخصی از سوا پیدا شود دلیل کند بر خجک

و خصومت مردمان با یکدیگر و غم و اندیشه رعیت از پادشاه
 و نیز دلیل کند که پادشاه آن دیار درین سال مملوک شود
 قننه و اشفتگی در ولایت بید آید **فصل** سیزدهم در حکم دلایل
 بانک کردن رعد اگر در اول این ماه رعد بوز دلیل کند که پادشاه
 بزرگوار هلاک شود و غلها درین سال بفساد رود و اگر با غرن
 رعد مکر که بار و دلیل کند که زمستان سخت سرد باشد و بخت
 و پنج بسیار بود و اگر بوقت غزین رعد ماه زاید النور بود و غن
 باشد علامت خشم و عقوبت خدای بود و نیز دلیل کند که اندران
 ولایت مردم و حیوان جمله هلاک شوند درین سال و بعضی از حکما
 گفتند دلیل کند بر مرگ پادشاه آن ولایت و بلا پنج
 رعیت و بتاه شدن غله و کرائی نرخوا و اگر ماه تفضل النور
 بود دلیل کند که آنچه گفتیم در سال آئینده بود **فصل**

و بجم شرح کار کنند

چهارم در حکم دلیلهای خشیدن برق اگر درین ماه برین
بسیار جبهه دلیل کند که پادشاه بابل هلاک شود یا مردی
بزرگوار در آن دیار بمیرد و نیز دلیل کند که زیستان برین
وباران کم بارد و بنات زمین کمتر باشد و زخاکران
فصل پانزدهم در حکم دلیلهای آتش که از سوا بر زمین افتد
اگر درین ماه آتش از سوا بر زمین افتد دلیل کند بر مردم
بسیار و بیماری صعب و تنگی و قحط و غم بسیار و
حرب و خونریختن و ترس و بیم و اندیشه غم و خزان
اهل تجارت درین سال **فصل** شانزدهم در حکم دلیلهای
باریدن باران اگر درین ماه باران سخت بیارد دلیل کند بر
فساد کشتیها و کرافنی غله و جوب و تباه شدن میوهها و چا
و علتهای بایبی بسیار بود و از دو دوام مردم را مضرت رسد

و درین سال کشتیها بسیار غرق شود **فصل** هفدهم
در حکم دلیلهای باریدن تگرگ اگر درین ماه تگرگ بسیار
کند بر جنگ و خصومت پادشاهان بایکدیگر و آفت و
خونریختن بسیار و کرافنی زخا و قحط و تنگی و خبرهای
ارباحیف **فصل** هجدهم در حکم دلیلهای باریدن خاک سیخ
از سوا اگر درین ماه خاک سیخ از سوا بیارد دلیل کند بر مردم
چهار پیمان و آشفتگی و ولایت مشرق و پادشاهی بزرگ
در آن ولایت هلاک شود و بسیاری از لشکری کشته گرد
و اهل صلح را از لشکریان پنج رسد خاصه مردم و پشیمان
فصل نوزدهم در حکم دلیلهای باریدن وزغ یا کرم از ابر
اگر درین ماه وزغ یا کرم از ابر بیارد دلیل کند بر فساد
بزرع و کشت و کرافنی زخا و آشفتگی و ولایت و غم و اندیشه غمت

از جور پادشاهان و خسران اهل تجارت و رنج و مضرت
بازرگانان در سفر با **فصل** میست در حکم دلیلهای صعب
از سوا اگر درین ماه عیناری صعب از سوا پیدا شود دلیل
کند بر آنکه درین سال حرب بسیار بود و مردم را کسب و
مضرت کتر باشد و کشتیها را آفت رسد و مرک چارپایان
بسیار بود و در میان مردم خصومت و کفت و کوی بسیار
بود **فصل** میست و یکم در حکم دلیلهای ظلمت و تاریک شدن
سوا اگر درین ماه بروز ظلمت و تاریکی از سوا پیدا شود دلیل
کند بر آنکه پادشاه آن ولایت را آفتی رسد و نیز دلیل
کند بر چاری صعب و مرک بسیار خاصه مرک جوانان و
کو دوکان و از لشکر پادشاه بسیار مردم مملاک شود **فصل**
میت و دوم در حکم دلیلهای جستن باد سخت اگر درین ماه

باد سخت بجهد دلیل کند که پادشاه بزرگوار مملاک شود و در آن
ولایت و درین سال آبیا کم شود و مردم در آن ولایت
غم و اندیشه و لشکر باشند از سبب ظلم و جور پادشاهان و آشفتگی
ولایت و ناایمنی **فصل** میت و سوم در حکم دلیلهای
بانگی که از سوا شنوند اگر درین ماه بانگی از سوا شنوند دلیل کند
بر قحط و نسکی و در ولایت مغرب جنگ و خون ریزی
و قتل بسیار بود و نیز دلیل کند که پادشاه آن ولایت
مملاک شود و مرک چهارپایان بسیار بود **فصل** میت و چهارم
در حکم دلیلهای بانگی که از زمین شنوند اگر درین ماه بانگی از
زمین شنوند دلیل کند بر مخاصمت و مخافت ملوک با یکدیگر
و نسکی طعام و کراسینه زحنا و آشفتگی و ناایمنی و غم و اندیشه
مردم و مضرت و خسران اهل تجارت از سبب دزدان و راهزنان

فصل نیت و پنجم در حکم دلیلنا زمین لرزه اگر درین
روز زمین لرزه باشد دلیل کند بر مرک بسیار و ترس
چشم مردم آن ولایت و اگر باز زمین لرزه بعد بر دلیل
کند که مردی بزرگوار در آن دیار سلاک شود و شهتای بسیار
کرد و محنت و بلای عظیم مردم رسد و اگر زمین لرزه
باشد پادشاه مصر بملک شود و در زمین بابل و خراسان
شروفتی باشد و خون ریختن بسیار و خاصه بستان
و دلیلنا ماه آب بد آنکه ماه آب سی و یکروز بود و پانزدهم روز
از وی منزل طوفان براید و سعد البعل فرود شود و بیهوش
روز از وی جبهه براید و سعد السعود فرود و دو حکام
را در آمدن باران بخت نیکوست و پسندیده بداند
که درین سال در کدام ماه باران خواهد آمد و دانستن

درین ماه

این علم تجربی چنانست که از روز هجدهم این ماه تا نیت و پنجم
وی هر روز بعد از نماز دیگر تا شب در آسمان نگاه می کنند
اگر در هجدهم این ماه بروز و شب بار در آسمان به بینند
دلیل کند که تمامه تشرین اول باران خواهد باریدن و لیکن
در حقان میوه دار بغضد شد و اگر ابر نیم شب باشد باران
در هفته نهمه ماه تشرین اول بارد و اگر بر سحرگاه به دلیل
کند که باران در هفته آخر ماه تشرین بارد و اگر در هجدهم
ماه بروز و شب هیچ بار در آسمان نه بینند دلیل کند که
ماه تشرین اول هیچ باران نیارد و اگر بر سحرگاه
کند که باران سخت بیارد و بسیار و اگر ابر اندک و نیک
باران اندک و خرد بارد و از بهر ماسای که تجربت هم بدینسان
باید کرد که گفتیم چنانکه از بهر ماه تشرین دوم تجربت شب نوزدهم

این ماه کنند و از بر ماه کانون اول تجربت ششم
 کشتن و تابریست و پنجم این ماه ترتیب نگاه دارند که محربست
فصل اول در حکم دلیلهای کسوف شمس اگر درین ماه آفتاب
 بکیر و دلیل کند بر مکه یا دشت بزرگ و اشکسکی و اندیشه مردم
 آمانه و بنات زمین پندیده بدشد و زخامیان باشد
 و اهل تجارت را مضرت بود از سبب دروان و راه زنان
 و نایمینی **فصل دوم** در حکم دلیلهای خسوف قمر اگر درین ماه
 ماه بکیر و دلیل کند که اگر بوقت سفید و منخسف شود دران
 و بارشگر پکاند آید و اهل بابل را سخت بد باشد از قسقه
 و جنگ و خون ریختن و باخر پادشاه بابل ظفر یابد و دشمنان
 هلاک کند و بعضی از حکما گفته اند که دلیل کند بر بسیاری
 بریف و باران و سرما در ریستان و فساد مردم خاصه درین

شام و جنگ و خون ریختن در انجانب و باخر اهل شام بر
 دشمنان ظفر یابد و مجنوس در ولایت بابل جنگ و قسقه
 درین سال و زمان آکستن فرزند بسیار افتد **فصل سوم**
 در حکم دلیلهای داره شمس اگر درین ماه داره آفتاب پند
 کند که در آنجا سفت سال قسقه خشکی باشد و مکه جباریان
 بسیار بود و لیکن زخا از آن بود و جنگ و خصومت در میان
 رعیت بسیار بود و معیشت کمتر باشد **فصل چهارم** در حکم
 دلیلهای داره قمر اگر درین ماه داره ماه را بیند دلیل کند بر
 زیاده و آبها و قوت چهار پایان و لیکن چهار پایان
 را بد بود و ماسی و مرغان آبی کم باشند و درین سال جوب
 و بنات زمین فراوان بود و ولایت ایمن باشد از دشمنان
فصل پنجم در حکم دلیلهای بر آمدن ماه نو اگر درین ماه پند که

حال است براید دلیل کند بر زیادتی میوه و اگر پنبه کند
 پنبه آری که یکجانب وی برخاسته است دلیل کند بر بسیاری
 شاخ و برگ درخت و میوه بسیار بود و اگر میند که مرد و
 ماه بهم برآمد است دلیل کند بر قحط و تنگی و مرگ چهارپایان
 و اگر میند که ماه سالان با شری یا فی برآمد است دلیل کند
 بر بسیاری جو و گندم و جویب دیگر و انکور هم بسیار بود
 و اگر درین ماه سال محرم بود دلیل کند بر مرگ پادشاه بزرگ
 و ترس و بیم مردم درین سال **فصل** ششم در حکم دیدن ستاره
 کیسودار اگر درین ماه ویرا بجانب مشرق میند دلیل کند
 که ذو پادشاه بعراق با یکدیگر خصومت آیند و بسیار مردم
 در میان هلاک شوند و پادشاه بابل بر دشمنان ظفر نیابد
 بسیاری از ایشان هلاک کند و اگر ویرا بجانب مغرب میند

بر مرگ پادشاه
 بزرگ
 دلیل کند

دلیل کند که در آخر سال زرخا از آن شود و لیکن تبارها
 صعب بسیار باشد **فصل** هفتم در حکم دیدن افتادن ستاره
 اگر درین ماه ستاره بسیار افتد دلیل کند بر مرگ پادشاه
 آن ولایت و مخصوصه و جنگ مردمان با یکدیگر و نماندن
 مردم از دزدان و راه زنان اما غله و جویب و نبات
 درین سال بسیار بود **فصل** هشتم در حکم دیدن قوس
 قوس اگر درین ماه ویرا بجانب مشرق میند دلیل کند بر بلا و
 قحط و خصومت مردم در مغرب و ولایت پارس و پادشاه
 در اینجا کشته شود و نیز گویند حکما که در ولایت مشرق قحط و تنگی
 و بیماری بسیار بود **فصل** نهم در حکم دیدن حربه اگر درین
 ماه ویرا بجانب مشرق میند دلیل کند که در ولایت عرب
 حرب و خصومت افتد و اگر ویرا بجانب مغرب میند دلیل کند که

که در ولایت
 قحط و تنگی باشد
 بسیار بود و آن
 میند دلیل کند

و دوام درین سال مردم سلاک کنند و در ولایت پارس
خراسان سه سال مردم را از دو دوام و راه زمان پنج
و نیز مردمان بر شهری با یکدیگر جنگ کنند **فصل** دهم در حکم دلیلی
سرخ که در آسمان بیدار آید اگر درین ماه سرخی بجانب
مشرق بینند دلیل کند بر سرمای سخت و برف و یخ بسیار درین
سال و اگر سرخی بجانب مغرب بینند دلیل کند بر قحط و خشک
خصومت و در ولایت مغرب پادشاه بر دشمنان ظفر
یابد و ایشان را آواره گرداند **فصل** یازدهم در حکم دلیلی
علامت عجیب که در آسمان بیدار آید اگر درین ماه علامتی از
آسمان بیدار آید دلیل کند بر بیماری صعب و مرگ بسیار
و اندیشه مردم و ترس و بیم و اشفتگی خاصه در ولایت بلخ
اما کشت و جوب و نبات زمین بسیار بود **فصل** دوازدهم

در حکم دلیلی مانند شخصی که از هوا پیدا شود و اگر درین ماه مانند
شخصی از هوا پیدا شود دلیل کند بر عسقم و اندیشه و تشویش
مردم و خرابی ارا حیف و نیز دلیل کند که پادشاه بزرگ در آن
و یار هلاک شود و پنج بسیار و مضرت از لشکریان بل
روپستارسد و بعد از آن صلح و ایمنی بیدار آید **فصل**
سیزدهم در حکم دلیلی بانک کردن رعد اگر درین ماه رعد غرزد
دلیل کند بر بیماری میوه و کشت و زرع و نبات زمین
و مردم را بیماری و تباه کرم بسیار بود و اگر بنکام رعد
ستاره بزرگ بقیقه دلیل کند بر کشتن مردمی بزرگوار و حرا
شهرها و اگر بوقت غریب رعد ماه زاید النور بود دلیل کند
بر تنگی و سختی بسیار در آن سال و کرافتی نرخوا و میوه
لیکن انکور بسیار بود و اگر ماه ناقص النور بود دلیل کند که

گفتم در سال آینده باشد **فصل** چار و دم دلیله در خشن
برق اگر درین ماه برق بجهد دلیل کند که مردم در غم و اندیشه
و تشویش باشند و درین سال خبر نا ارامی بسیار گویند و
دلیل کند که پادشاه آن دیار هلاک شود یا چار گردد و در آن
سبب اشفتگی در ولایت پیدا شود **فصل** پانز و دم در حکم
دلیله آتشی که از هوا بر زمین افتد اگر درین ماه آتشی از هوا
بر زمین افتد دلیل کند بر جنگ و خصومت و خون ریختن بسیار
در آن دیار و سرمای صعب و زمستان و مخاصمه ملوک با
یکدیگر و ترس و هم و مضرت مسافران از دزدان و راهزنان
و ایمنی ولایت **فصل** شانز و دم در حکم دلیله باریدن
باران سخت اگر درین ماه باران سخت بار و دلیل کند
بر زیادتی آبها و بارانها درین سال و میوه و غله را ببارد

آرد و مردم را بیماری صعب بود و مردم که چار پایان بسیار
باشد و زحمتا کران گردد و مردم را علتها و بیماری پیدا
شود **فصل** نهم در حکم دلیله باریدن تگرگ اگر درین
ماه تگرگ بیارد و دلیل کند بر کرانی زحمتا و بیماری و
و قحط و تنگی و خون ریختن بسیار و مردم که بی و اشفتگی
و نا ایمنی ولایت و فساد احوال مردم و جور و ظلم پادشاه
بر رعیت **فصل** بحدسم در حکم دلیله باریدن خاک سرخ
از هوا اگر درین ماه خاک سرخ از هوا بیارد و دلیل کند بر قحط
و تنگی ولایت و کم و مصر و نا ایمنی خلایق از دزدان
و راهزنان و خسران اهل تجارت و غم و اندیشه مردم
درین سال **فصل** نوز و دم در حکم دلیله باریدن وزغ
یا کرم از آبر اگر درین ماه وزغ یا کرم از آبر بسیار و دلیل کند

بخصوصت و محاربه پادشاهان با یکدیگر و غم و اندوه مردم
و بیماریا و بایسی و فساد غله و کشت و زرع و کرائی
نرخها خاصه در اول سال **مصلحت** میست در حکم دلیلهای
پیدا شدن بیماری صعب از سوا اگر درین ماه بیماری صعب
از سوا پیدا شود دلیل کند بر خشکی سال و کمی آبها و باران
و نباتات زمین و بی کسی مردم و خضران اهل تجارت و نیز
دلیل کند که درین سال حریق بسیار افتد و زمین لرزه باشد
و ناایمنی **مصلحت** میست و یکم در حکم دلیلهای طفت و تاریکی شدن
سوا اگر درین ماه طفت و تاریکی در سوا پیدا شود دلیل کند بر
مرگ و بیماری بسیار و قحط و تنگی طعام و جنگ و خصومت
و خونریختن بسیار و مخالفت پادشاهان با یکدیگر و غم
و اندوه مردمان و جزای اراجیف درین سال **مصلحت**

میست و دوم در حکم دلیلهای جستن باد سخت اگر درین ماه
باد سخت بجهد دلیل کند که درین سال در ولایت مغرب
زمین بر بر قحط و تنگی بود و بسیار در اینجا از کرب و تنگی
هلاک شوند و مرگ چهار پادشاهان بسیار باشد و نباتات زمین
کشت و زرع را از تنگی گرفت رسد **مصلحت** میست و سوم
در حکم دلیلهای باکلی که از سوا شنوند اگر درین ماه باکلی از سوا
شنوند دلیل کند بر بیماری صعب و مرگ و بزرگواران
ولایت هلاک شود و در زیستان سرما سخت باشد
و مردم در غم و اندوه باشد از تنگی ولایت
و ناایمنی از سبب دروان و راه زنان **مصلحت**
میست و چهارم در حکم دلیلهای باکلی که از زمین شنوند اگر در
ماه باکلی از زمین شنوند دلیل کند که پادشاه آن دیار را

دشمنی بید آید و در ولایتش مضرت و خرابی کند و سر
براعد اظفر یابند و ایشانرا مقتور گردانند و زمین
لرزه درین سال بسیار باشد **فصل** بیست و نهم
در حکم دلیلهای زمین لرزه اگر درین ماه زمین بگردد
و دلیل کند بر بیماری و مرگ پیران و آشفتهگی و غم و اندوه
مردم و اگر بار زمین لرزه بعد بفرود دلیل کند که زمین
سخت سرد بود و در ولایت بابل و مابین فسنه و
ریختن بود و اگر زمین لرزه شب بود دلیل کند که
طعام و نعمت فراوان باشد و اشیاء پادشاهان
آن دیار بروی خروج کنند و ناایمنی بود از دزدان
و راه زنان و درین سال خون ریختن و غارت
بسیار بود و دلیلهای اول بد آنکه ماه اولی روز

بخت
خوف

بود چرخ روزاروی زبره براید و سعد الابخیه فرو رود
و بجهت روزاروی صرفه براید و فرع المقدم فرو شود
فصل اول در حکم دلیلهای کسوف شمس اگر درین ماه
آفتاب بکشد و دلیل کند بر مرگ مردی بزرگوار و دلیل
کند که لشکری بسیار بجانب شرق بینند و بیشتر لشکر
در آنجا بپاک شوند و اگر زنگ کسوف بگونه سرخ بود دلیل
کند که در ولایتها جنگ و قتل و خون ریختن بسیار بود
فصل دوم در حکم دلیلهای خسوف قمر اگر درین ماه
بکشد و دلیل کند بر صلاح کار و احوال پادشاهان
بسیاری نبات زمین و میوهها و غل بسیار بود و نیز
دلیل کند بر خروج خوارج و جنگ و قتل و خون ریختن و
بآزار اظفر پادشاهان باشد و خوارج غریت شوند و

بسیار کشته شوند و بعضی از حکما گفته اند که دلیل کند بر کبی
 باران و آب چشمه ورود و در ولایت مغرب جنگ
 فتنه عظیم باشد **فصل سوم** در حکم دلیلهای داره شمس
 اگر درین ماه داره آفتاب بیند دلیل کند که پادشاهی
 در عرب کشته شود و در میان لشکریان قتل و خون ریختن
 بسیار بود و ولایت آشفته گردد و از بسبب در دامن
 و راه زنان و ترخانان شود و در آخر سال امن و
 نیکویی بدید آید و فتنه فرو نیشند **فصل چهارم** در حکم
 دلیلهای داره قمر اگر درین ماه داره ماه مبیند دلیل کند
 بر کبی آب چشمه و کاریز و میوه بسیار بود و درین سال
 کشتی بسیار غرق شود و در آخر سال امن و نیکویی بدید
 آید و فتنه فرو نیشند **فصل پنجم** در حکم دلیلهای برآمدن ماه قمر

اگر درین ماه بیند که سلال راست برآمده است دلیل کند
 مردم را در نسل و ریشهای بسیار بود و اگر بیند که کجاست
 وی برخاسته است دلیل کند بر تن در پستی و بر سلا
 مردم و کسب و معیشت و ایمنی و عدل و انصاف پادشاه
 بر رعیت و اگر بیند که مرد و طرف ماه سلال بهم برآمده است
 دلیل کند که سال آینه پسندیده و نیک باشد و زحما
 ارزان بود **فصل ششم** در حکم دلیلهای ستاره کیسو دار اگر
 درین ماه ستاره کیسو دار بیند دلیل کند که در ولایت
 پارس جنگ و فتنه و خون ریختن بود خاصه که این ستاره
 در جانب مشرق مینشیند و باران کم بارد و فساد میان
 مردم بود و در زمین مغرب دشمنان نریت شوند و بسیاری
 از ایشان کشته شوند **فصل هفتم** در حکم دلیلهای آفتاب

ستاره اگر درین ماه ستاره بسیار افتد دلیل کند که در
سال مرک چهار پایان بسیار بود و کشتی در دریا غرق
شود و پادشاه بزرگوار هلاک گردد و خاصه از جانب
که این ستاره افتد و تشویش و آشفتگی بود در آن جانب
فصل هشتم در حکم دلیل قوس و قزح اگر درین ماه
ویرا بجانب مشرق بیند دلیل کند که در ولایت پارس
جنگ و خون ریختن و قتل باشد و بعضی از حکما گفته اند
که در میان پادشاه مشرق و قیصر جنگ و خصومت افتد
و باخر ظفر پادشاه مشرق را بود و بسیار از مردم
روم هلاک شوند و در همه ولایت غله و طعام بسیار
و در میان پادشاه بابل و امواز جنگ و خون ریختن
باشد و اگر ویرا بجانب مغرب بیند دلیل کند بر بسیاری

میوه و خرما و ارزانی زخا و بسیاری نبات زمین
و گیاه و در مغرب جنگ و قتل و خون ریختن از سبب
وزدان و راه زنان باشد **فصل نهم** در حکم دلیل
حرب اگر ویرا درین ماه بجانب مشرق بیند دلیل کند که
در میان مردمان جنگ و خصومت افتد و خون ریختن
بسیار پس از آن قوم برایشان غلبه کنند و اگر ویرا
بجانب مغرب بیند دلیل کند که درین سال باران
بسیار بارد و مردمان آن دیار سلامت باشند و
ایمنی بود **فصل دهم** در حکم دلیل سرخی که در آسمان
بدید آید اگر درین ماه سرخی بجانب مشرق بیند دلیل کند
بر قحط و نسکی طعام و خون ریختن در ولایت مشرق و اگر
سرخی بجانب مغرب بیند دلیل کند بر آنچه گفتیم در ولایت

مغرب باشد و لیکن باخر سال در میان صفا و
 بدید آید و از پادشاه بر رعیت عدل و انصاف بود
فصل یازدهم در حکم دلیلهای علامت که در آسمان
 بدید آید اگر درین ماه علامتی عجیب از آسمان بدید آید
 دلیل کند که درین سال بسیار مردم سلاک شوند و رعیت
 را از پادشاه رنج و سختی آرسد و نیز دلیل کند که پادشاه
 بزرگوار در آن دیار سلاک شود و اهل تجارت را درین
 سال مضرت و زیان آرسد **فصل** دوازدهم در حکم
 دلیلهای مانند شخصی که در سواد اشود دلیل کند بر خجک
 و خصومت و خون ریزختن در میان ملوک و مردم را
 سلاکت و روستا را رنج بسیار و مضرت لشکریان و نیز
 دلیل کند که پادشاه بزرگوار درین سال سلاک شود

فصل سیزدهم در حکم دلیلهای بانگ کردن رعد که
 درین ماه رعد بغزد و ماه زاید النور بود دلیل
 کند بر بیماری کرم و خشک و یرقان و مرگ مردان
 و اگر مغتم این ماه رعد بغزد دلیل کند بر ابر و باران
 و مرگ چهار پایان دشتی و اگر دهم این ماه رعد
 بغزد دلیل کند که زنان آبستن را بی سببی بچهار شکم
 بیفتد و درختان میوه دار را آفت رسد و اگر سیزدهم
 این ماه رعد بغزد دلیل کند بر قحط و تنگی و مرگ چاه
 پایان دشتی و اگر پانزدهم این ماه رعد بغزد دلیل
 کند بر مرگ جوانان و دختران و و شیرزه و کمی انکوب
 و آفت غده خاصه در آخر سال و اگر بیستم این ماه
 رعد بغزد دلیل کند بر مرگ جانوران و بسیاری

و درین ماه رعد بغزد
 دلیل کند بر بیماری کرم
 و خشک و یرقان و مرگ مردان

غده و انکور و زیتون و اگر بیت و پنجم این ماه رعد بفرود
دلیل کند بر سکونت شهرها و صلح لشکرها و ایمنی و ثبات
و بسیاری باران و ارزانی نعمت و اگر آخرین
ماه رعد بفرود دلیل کند بر بسیاری مایه و مرغان
آبی و میوه ها و ایمنی راهها مسافران و کب و
فایده اهل تجارت **فصل** چهارم در حکم دیلمها
در خشیدن برق اگر درین ماه برق بسیار جبه دلیل
کند که درین سال و قتل و رزم و خون ریختن بسیار
بود و مردمان آن دیار را غم و اندیشه بسیار بود و اگر
کوبیده اما غده و جوب فراوان بود و باران
بسیار بار و درین سال **فصل** پنجم در حکم دیلمها
آتش که از سوا بر زمین افتد اگر درین ماه آتش از هوا

بر زمین افتد دلیل کند بر کمی آبها و بنات زمین و کم
کوفته اند و بیماریهای صفرایی و تبهای تیره و
ستم کردن پادشاهان بر رعیت و کمی کسب معیشت
مردم و آشفتگی و لایت خاصه در آخر سال **فصل**
ششم در حکم دیلمهای باریدن باران سخت
اگر درین ماه باران سخت بیارد دلیل کند بر زیادتی
غده و کشته ها و کسب و معیشت مردمان اگر باران بسیار
و بی اندازه بیارد دلیل کند که مردمان آن دیار
را ترس و بیم و اندیشه بود از پادشاهان و لشکرها
اما نه خفا از آن و نعمت فراوان باشد **فصل**
هفتم در حکم دیلمهای باریدن تگرگ اگر درین ماه
تگرگ بیارد دلیل کند که درین سال تباه و بیماریها

صنب بسیار بود و مردم را و مردی بزرگوار درین سال
 هلاک شود و مردم را کب و منفعت کمتر بود اما باران
 بسیار بارده و نبات زمین فراوان باشد **فصل**
 سیم در حکم دلیلهای باریدن خاک سرخ از هوا
 اگر درین ماه خاک سرخ از هوا بیارد و دلیل کند بر
 خشکی سال و کمی باران و آبنا چشمه و رود و اندو
 رعیت از مصا دره و ظلم پادشاهان و آشفتگی
 ولایت و مرگ چهار پایان و کمی نبات زمین
فصل نوزدهم در حکم دلیلهای باریدن وزغ
 یا گرم از ابر اگر درین ماه وزغ یا گرم از ابر بیاید
 دلیل کند بر بیماری صعب و بایسی و علتها و مرگ
 مفاجا و حضومت ملوک با یکدیگر و بی کسبی و مضرت

اهل تجارت و مرگ چهار پایان خاصه در آخر سال
فصل بیستم در حکم دلیلهای پیداشدن غبار
 از هوا اگر درین ماه غباری صعب از هوا پیداشود
 دلیل کند بر جنگ و حضومت ملوک با یکدیگر و سختی
 ریستان و سرما آمانده و جویات و نبات زمین درین
 سال فراوان باشد و با آخر سال راحت پیداشود
فصل بیست و یکم در حکم دلیلهای ظلمت و تاریکی
 شدن هوا اگر درین ماه بر نور ظلمت و تاریکی از هوا پیداشود
 دلیل کند بر حرکت پادشاه آن دیار و رنج و
 آشفتگی مردم از نا ایمنی خاصه در آخر سال و خبرها از اجیف
 بسیار گویند **فصل** بیست و دوم در حکم دلیلهای جبن
 باد سخت اگر درین ماه باد سخت بجهد دلیل کند بر آنکه

درین سال بسیار از مردمان بزرگ و معارف و مشایخ درین
دیار هلاک شوند و غم و اندیشه مردم بسیار بود اما غله
و نعمت فراخ بود و باران بسیار بارید و در حقان موه
بسیار آرد **فصل** بیت و سوم در حکم دلیلهای
که از موش شوند اگر درین ماه باینکی از موش شوند دلیل کند
که مردمان بزرگوار در آن هلاک شوند و بت و پیماریا
صعب درین سال بود و آهل تجارت را خسران و مضرت
رسد از سبب دزدان و راه زنان و آراجیف بسیار گویند
فصل بیت و چهارم در حکم دلیلهای باینکی که از
زمین شوند اگر درین ماه باینکی از زمین شوند دلیل کند
بخک و حضومت ملوک و ولایت بابل و اشفتگی و غم
و آندیشه مردم و فساد میوه و غله و جوب و بنات زمین

دیوار

فراوان باشد و خبر ناراجیف بسیار گویند **فصل**
بیت و پنجم در حکم دلیلهای زمین لرزه اگر درین ماه برود
زمین بلرزد دلیل کند بر کرانی غله و طعام و جوب
در همه شهر و اگر باز زمین لرزه ماه تا زیان سی روز بود
دلیل کند بر بیماری که سفندان و ارزانی نرحم
و اگر ماه تاری سی کم گیر و ز بود دلیل کند بر باد بای
سخت و بیماری بسیار و اگر زمین لرزه بشب دلیل
کند بر نعمت و غله بسیار و بارانها و زیادتی آبها
و کرختن بندگان از خداوندان و در ولایت زکبا
و کوپستان بیماری و مرگ

بسیار بود و اعدا علم
بکفایتی الامور

[Faint, illegible handwriting in a cursive script, likely a historical or literary text.]

[Faint, illegible handwriting in a cursive script, likely a historical or literary text.]

روز اول که منتهی به فرداست

سلمان رحمه الله گوید اسمی است از اسماء

از ابو عبد الله علیه الصلوٰة والسلام روایت
کنند که این روز روز یکت و مبارکت و خدای
تعالی آفرید درین روز آدم را و درین روز نیکت
طلب حاجات و نزد پسا طین رفتن و طلب
علم نمودن و تزویج کردن و سفر و بیع و شری
و چارپای خریدن و هر که درین روز بگریزد یا
کم کند بعد از نشت شب بر و قدرت یابد
و هر که مریض شود در و صحت یابد و هر که درین
روز متولد شود جوهر و فراخ زواری
و پاکیزه و مبارک باشد

وزراعت

روز دوم که منتهی به یمن

سلمان فارسی رحمه الله گوید که اسپه ملکی است
از ملا که که موکلند در زیر عرش

ابو عبد الله علیه الصلوٰة والسلام فرماید که این روز
ن و تزویج است درین روز مخلوق شد
حو از آدم علیه السلام و میانه ایشان
تزوج واقع شد خوب است از برای
بنای منازل و عهد نامه نوشتن و اختیار
کردن سخن و طلب حاجت هر که در اول روز
مریض شود مرض او پس بک باشد و زود خلاص
یابد و هر که در آخر مریض شود بشت افتد و هر که درین
روز متولد شود تربیت صالح یابد

روز پیرم که مسمی بارهست

سلمان رحمه الله کوی که اسم ملک است بجهت دم حق
از ابو عبد الله علیه السلام روایت کنند که این روز روز پیر

مستم است درین روز پیر می نمایند از ملاقات پادشاهان
و مباشرت بوسع و شری و طلب حاجات و درین روز
پرامون معالت نکند و از شرکت احرار نکند درین روز
لباس از آدم و حوا فرو ریخت و از بهشت پروان رفتند
و هیچ کاری نشاید حلقه بیکت که درین روز مشغول
بصلاح منزل نمایند و اگر میسر شود که درین روز از منزل
پروان زوی اولی است و هر که درین روز گریه و آواز
و هر که مریض شود مشقت کشد و این روزی سنگین است
و هر که درین روز متولد شود فراخ روزی و طویل العمر باشد

سفر

روز چهارم پسپی به تهریورت

سلمان فارس رحمة الله علیه کوی که اسم ملک موکل بر جواهر
و جواهر در و مخلوق شده

از ابو عبد الله علیه السلام روایت که این روزیست که باطل
درین روز متولد شود و درین روز خوبست زراعت و صید
و سفر و مکرمات و پیم است که هر که درین روز سفر کند
کشته شود یا تالان یابد و بلبایی گرفتار شود و درین
روز نیکست بنای عمارات و چهار پا خریدن و هر که درین روز
فرار نماید دشوار باشد طلب او و بختی نیکی شود که
حمایت کند از اعدا و هر که درین روز متولد شود صالح
و مبارک رو باشد مادام که زنده باشد و هر که درین
روز سفر کند در راه مشقت بیند و امید اعظم

این روز

وزن خواست

روز چهم پسی با بقعه ازت

سلطان رحمة الله کویده اسم ملک موکل بر زمین است و در
نخل است و تولد قابیل کا فز دین روز بوده

از ابو عبد الله علیه السلام روایت کنند که این روز روز ولادت
قابیل شقی است و درین روز برادر خود را قاتل رسانید
و دعا کرد ببدی در حق خود و او اول کسی است که گریه کرد
در زمین از بنی آدم و حال آنکه او ملعون بود و این روز
روز کینس مستمر است و بابت آت بعمل در و مشغول بنا
نمود و بتعاهد اهل و نظر در صلاح جبار پایان شنودی
باید نمود و احدی را درین روز خلیف ننمایند و هر که
دروغ گوید درین روز جزایا بد بزند و هر که درین
روز متولد شود بنیکویی تربیت یابد ان شاء الله

روز ششم مسمی بخردادت

سلطان رحمة الله کویده اسم ملک موکل بر کوها و خواب
درین روز بعد از یک روز درت شود

از ابو عبد الله علیه السلام روایت کنند درین روز
تزوج خوب باشد و طلب حواج و سفر بر و بحر در و
بیمارک باشد و هر که سفر کند در و باهل خود باز گردد با کج
دوست دارد و درین روز چهار پا خریدن مناسب
باشد و هر که راه کم کند بزند و بیاید و سر بس
که بگریزد پس است و هر که در و مریض شود
صحت یابد و هر فرزندی که در و متولد شود
بنیکی تربیت یابد و از آفات
محموظ باشد

روز نهم مسی بر داد است

سلمان رحمه الله گوید اسم ملک موکل بر مردم است و از آن
ایشان و روزی مبارک است

از ابو عبد الله علیه السلام روایت کنند که این روز
روز خوب است و برگزیده ایام است پس هر عمل که اراده
داشته باشی در او مناسب باشد و بتدبیرات
لایق باشد هر که درین روز ابتدا کعب کتابت کند
در آن کمال یابد و حادق شود و هر که درین روز
بنیاد عمارت کند و غر پس اشجار و نخیل نماید
بخایت پسندیده بود و هر که درین روز متولد شود
تربیت صالح یابد و فراخ روزی
باشد ان شاء الله

روز ششم مسی به دیباوت

سلمان فارسی رحمه الله گوید اسمیت از اسماء الله تعالی
و روزی مبارک است

از امام جعفر صادق علیه السلام روایت کنند که این روز است
که همه کاری خوب باشد از بیع و شری و هر که درین
روز با پادشاه ملاقات کند حاجت او برآید و درین
بکشتی نشستن مناسب نیست و سفر و جنگ رفتن
و عهد نامه نوشتن در او مکروه است و هر که درین روز
متولد شود تربیت نیکو یابد و هر که بگریز قدرت
بروینا بند مکر به شواری و هر که در او راه گم کند
راه نیابد مگر بمشقت و هر که در او مریض شود
بمشقت افتد

روز نهم پسی با دشت

سلمان فارسی رحمه الله گوید اسپم ملک موکل با شهادت
روز قیامت روزی خوبست و در و مکر و میست

از ابو عبد الله علیه السلام روایت کنند که روزیت نیک
و پسبک از اول تا آخر از برای برامی که خواست
و سر که در و غنم کند مال یابد و خیر بیند پس ابتدا
کن بعمل و اقراض و زراعت و درخت نشاندن
و سر که درین روز حرب کند غالب شود و سر که بگریزد
بمستی بیاد شامی شود که منع بدی از و نماید و سر که
مريض شود مرض بر و کران آید و سر که در و راه گم کند
او را بیابان و سر که در و متولد شود ولادت او
صالح باشد و در جمیع حالات موفق باشد

روز دهم مسی بیان است

فرزنی
سلمان گوید که اسم ملک موکل در یاما و آبسا و رودخانه رو پسبک است و سر
که درین روز متولد شود کار بر و نیک نشود و این روز مبارکست و سر که در
روز از سلطان بگریزد و بگریزد و خوابی که درین روز بریند تمیز شود

امام جعفر علیه السلام فرمود که روز خوبست نوح نبی علیه السلام
درین روز متولد شد و سر فرزند که درین روز متولد شود
به پیری برسد و روزی بر و کشت ده باشد و اگر برای
شری و سفر خوب باشد و سر که درین روز چیزی کم کند بسیار
سنت است که مریض درین روز وصت کند و عمو و بنو سید
و سر که درین روز بگریزد او را بیابان و در زندان محبوس
ماند و سر فرزند که درین روز متولد شود تربیت او دشوار
باشد و او بد خلق باشد مگر که خدای تعالی غرض این خواسته باشد

غیر بدین پا دشت

روز یازدهم مسمی به خوارست

سلطان فارسی رحمه الله گوید نام ملک موکل باقی است و در

امام جعفر صادق علیه الصلوة والسلام فرمود که درین
روز شیش پیغمبر متولد شد و روز خوب است
بنا و کارها و بیع و شری و سفر درین روز نیکو باشد
و در آمدن بر سلاطین نیکو باشد و هر کس که درین روز
بگریزد بطوع و رغبت باز آید و هر کس که درین روز چا
شود و صحت یابد و هر کس که درین روز کم شود و سلامت باشد
و هر فرزندی که درین روز متولد شود به نیکی تربیت
یابد و در آخر همه دنیا فتنه گردد و دواز

سلطان بگریزد

روز دوازدهم مسمی به ماه است

سلطان فارسی رحمه الله گوید نام ملک موکل باقی است
و روز بزرگرنده است و او بهتر روز نام است

امام جعفر صادق علیه الصلوة والسلام فرمود
که این روز از برای تزویج و کشادن دکانها
و شرکت و سفر دریا نیکو باشد و میان
مهمات مردم در آمدن نیکو باشد و هر که درین
روز بیمار شود زود و صحت یابد و هر فرزندی
که درین روز متولد شود
با سینه تربیت

یابد

روز نهم دهم مسی به تیر است

سلطان فارسی رحمه الله گوید نام ملک موکل بر ستار مات و خوا
که درین روز به پیشند بعد از نه روز در دست شود

امام جعفر علیه الصلوٰۃ والسلام فرمود که روز نهم
همه کارها درین روز مکرره باشد و از منازعات
حذر باید کرد و ملاقات با سلاطین و دیگر کارها خوب
نباشد و روغن بر سر مالیدن و ستر آشیانه نیک
نباشد و هر کس که درین روز بگریز یا کم شود بکشد
باشد و هر کس که درین روز چهار شود مشقت بسیار
ریناید و هر فرزند که درین روز متولد شود و پسر باشد
زود بمیرد مگر که خدای تعالی غیر این
خواسته باشد

روز چهار دهم مسی به خوش است

سلطان فارسی گوید نام ملک موکل به نصفا و زبنا و با و در
بهار گشت و در ملاقات پادشاهان و اشراف و علمای
باشد و هر که درین روز متولد شود نویسنده و صاحب ادب باشد
و خوابی که درین روز بیند بعد از بیت و شش روز در دست شود

از امام جعفر علیه الصلوٰۃ والسلام روایت کنند
که این روز نیک است جت همه کارها و هر که درین
روز متولد شود در آخر عمر مال او پر گردد و این
روز از برای طلب علم و پسخ و شری و قرض دادن
و قرض کردن و کشتی نشتن نیکو باشد و هر که
درین روز بگریزد یا فتن شود و هر که در مرض
شود صحت یابد ان شاء الله

روز پانزدهم مسمی به دهرت

سلمان فارسی رحمه الله گفت اسمی از اسماء الله است

امام جعفر علیه الصلوٰۃ والسلام فرمود که این روز
که در از همه کارها حدرباید کرد مگر کسی که خواهد که
قرض کند یا قرض دهد یا خواهد که ببیند چیزی را که
می خرد و سر کس که درین روز بیمار شود بزودی شفا
یابد و سر کس که درین روز بگریزد و خطف
یا فتنه شود با و در مکان غریب و سر که درین روز
متولد شود شکسته زبان یا کنگ باشد
مگر که خدای تعالی بخیر این

خواسته

باشد

روز شانزدهم مسمی به برات

سلمان فارسی رحمه الله گفت اسم ملکیت موکل بر حمت

و خواب در و بعد از دو روز درست شود

امام جعفر علیه السلام فرمود که این روز نخست است که
درین روز سفر کند بپاک شود و مکر و است درین
دیدن پادشاهان آیین و شری و تجارت و شرکت
و سفر و یار کردن درین روز نیک باشد و بنان دادن
و وضع اساسها درین روز نیک باشد و سر که درین روز
بگریزد باز گردد و سر که درین روز کم شود سلامت باشد و سر
درین روز چهار شود بزودی شفا یابد و سر فرزند که در اول
این روز تا زوال متولد شود مردم او را دوست دارند
و اگر بعد از زوال تا آخر روز متولد شود حال او بصلاح باشد

روز نهم مسمی به سر دوش

سلطان فارسی رحمه الله گوید اسپم ملکیت بجایه داشت
عالم و این روز شکین است و از برای حج علی خیر خوب است

امام جعفر علیه الصلوٰۃ والسلام فرمود که
این روز میانه است و در روز منازعه خدربا
کرد و هر کس که درین روز قرض دهد آن مال
بدست او نیاید و اگر بدست آید بمشقت و مر
کس درین روز قرض کند آن قرض ادا نشود
و هر کس زنند که درین روز متولد

شود حال او بصلاح

باشد

بکشید درین روز
رجه خواهید از ملک
در وقت و زراعت
و با سلطان

روز نهم مسمی به سر دوش

سلطان فارسی رحمه الله گوید اسم ملک است
موکل با تشنه از برای سفر و طلب حاجت
نیکو باشد روز سبک است

امام جعفر علیه السلام فرمود که این روز سعیت
و از برای همه چیز صالح باشد از بیع و شری و زراعت
و هر کس که درین روز فنی صحت کند طفل یا بد و هر کس که
درین روز قرض کند زود ادا شود و هر کس که درین
پیار شود بزودی صحت یابد و هر فرزندی که درین
روز متولد شود حال او بصلاح

باشد

با دشمن

روز نوزدهم مسمی فروردین است

سلطان فارسی رحمه الله علیه گفت اسم ملکی است
مؤکل بار و اح و قبضه و اح و این روزی
مبارک است

امام جعفر علیه الصلوة والسلام فرمود که این روز
سجده است درین روز اسحق بن ابراهیم متولد شد و این
روز از برای سمنه و طلب معاش و حاجت و آموختن
علم و خریدن برده و ماشیه نیکو باشد و هر کس که
درین روز بگریزد یا کم شود بعد از پانزده روز برود
قدرت یابند و هر فرزندی که درین روز متولد

شود صالح الی ال
باشد

روز بیستم مسمی بهرم است

سلطان فارسی رحمه الله علیه گفت اسم ملکیت مؤکل بنصر و خندان
در جنگها و جدالها و این روز سبک و مبارک است

امام جعفر علیه السلام که این روز متوسط الی ال است
از برای سفر و طلب حوائج و بنا و وضع اساس و درو
کردن و درخت نشاندن و خریدن حیوان نیکو باشد
و هر کسی که درین روز بگریزد او را دیر یابند و هر کس
که درین روز کم شود او را و مخفی باشد و هر کس که درین
روز بیمار شود مرض او صعب باشد و هر فرزندی که درین
روز متولد شود عیش او تنگ باشد مگر که خدای

تعالی غیر این خواسته
باشد

روزیت و یکم مسی به نام است
سلطان فارسی رحمة الله علیه گوید نام ملکی است
موکل بفرج و شادی

امام جعفر علیه الصلوٰة والسلام فرمود که این
روز بخیر است درین روز طلب حاجت نباید
کرد و از سلاطین حذر باید کرد و هر کس درین
روز سعه کند از آن سفر رجوع نکند و این روز
از برای همه کارها بد باشد و هر فرزند که درین
روز متولد شود فقیر و محتاج باشد مگر که
خداوند تعالی عین این خواسته
باشد

روزیت و دوم مسی به نام است
سلطان فارسی رحمة الله علیه گفت نام ملکیت موکل به باد
و روز یک است

امام جعفر علیه الصلوٰة والسلام فرمود که این
روز از برای همه حاجتها خوب باشد بیع و شری
درین روز نیکو باشد و صدقه درین روز مقبول باشد
و هر کس درین روز نزد سلطان شود حاجت او گزارد
شود و هر که درین روز بیمار شود بزودی صحت
یابد و هر کس درین روز سعه کند بخت
ازین سفر
باز گردد

روز بیت و سوم منی بدین است

سلمان فارسی رحمه الله علیه گوید اسپم ملکی است
مؤکل نجواب و بیداری و بعضی گفته اند
اسمت از اسم الله

امام جعفر علیه الصلوٰة والسلام فرمود که درین
روز یوسف صدیق متولد شود و روز پسک است
و طلب حاجت و تجارت و تزویج و درآمدن
بر سلطان درین روز نیکو باشد و هر کس که درین
روز سفر کند غنیمت و خیر یابد و هر فرزندی که
روز متولد شود حال او نیکو
باشد

روز بیت و چهارم منی بدین است

سلمان فارسی رحمه الله علیه گوید اسم ملکیت مؤکل نجواب بیداری
و سعی و حرکت و نگاه داشتن ارواح تا به ابدان باز گردد

امام جعفر علیه الصلوٰة والسلام فرمود که روز نحس است
فرعون درین روز تولد کرده و هر فرزندی که درین
روز متولد شود عیش و ناهوش باشد و خیرات
موفق نباشد اگر چه بران حریص باشد و
آخر عمر کشته گردد یا غرق شود و هر کس که
درین روز بیمار شود زمان بیماری او
دراز گردد

سلمان بن ابی جعفر
سلطان
روز بیت و پنجم منی بدین است

روزیت و پنجم مسی آدر است

سلمان فارسی علیه السلام گوید اسم ملکیت موکل بجن و شیطن

و درین روز زیارت رسید بابل مصر

امام جعفر علیه الصلوٰۃ و السلام فرمود در روز

پنجم است درین روز طلب حاجت نباید و محاسن

خود نباید نمود و هر کس درین روز چهار شود مشقت

بسیار کند و هر فرزند که درین روز متولد شود

مبارک باشد و نزد مردم با عزت باشد و بعلت

سختی گرفتار شود اما بسلامت

از آن علت خلاص

یا بد

روزیت و ششم مسی بشتاد است

سلمان فارسی علیه السلام گوید اسم ملکیت که مخلوق

شد نزد ظهور و بین

امام جعفر علیه الصلوٰۃ و السلام که درین روز موسی

عصا بدریا زد و دریا شکافت شد و از برای

سفر و مسکن کارزیک باشد مگر تزویج و هر کس که

درین روز تزویج کند زود باشد که تفریق واقع شود

و درین روز از سفر باز آمدن خوب نباشد

و هر فرزند که درین روز متولد شود عمر او دراز باشد

و هر که درین روز چهار شود مشقت

بسیار یابد

و سفر

روز بیت و منعم مسمی با بجان است

سلطان فارسی رحمه الله گوید نام ملکیت موکل برغان
و بعضی گفته اند نام ملکیت موکل با سمانا

امام جعفر علیه الصلوٰه و السلام فرمود که
این روز از برای همه کارها و حاجت‌ها نیکو
باشد و این روز بک باشد و سر فرزند که
درین روز متولد شود نیکو و صاحب جلال باشد
و عسره او دراز و کثیر الخیر باشد و مردم
نزدیک باشد و مردم او را
دوست دارند

و ملاقات با سلطان

روز بیت و ششم مسمی امیر باد است

سلطان فارسی رحمه الله گفت اسم ملکیت موکل با سمانا
و خوابی که درین روز بیند همین روز درست شود

امام جعفر علیه الصلوٰه و السلام فرمود
که این روز خوب است از برای همه کارها و
حاجت‌ها مبارک است درین روز یعقوب پسر
متولد شد و سر فرزند که درین روز متولد شود
مخزون باشد و عسره او طویل باشد و
مبتلا به بلا گردد

مکر مکتوب نوشته

روز بیت و نهم سببی بخار سفید است

سلمان فارسی رحمه الله گفت نام ملکیت موکل بدینا و عقیقا
و سمع و بصر از برای ملاقات بابر او دوستان خوب باشد

امام جعفر علیه الصلوٰۃ و السلام فرمود این روز
خوبست و از برای کارها و مهمات و حاجتها بسبک
باشد و هر فرزندی که درین روز متولد شود حلیم باشد
و سرپس که درین روز سفر کند مال بسیار
بیاورد و هر که درین روز بیمار شود برود
شفایابد و نوشتن وصیت درین
روز مکروه باشد

بیت نبوت

روز سیام سببی باینکه است

سلمان فارسی رحمه الله گفت نام ملکیت موکل باز من است
روز با سعادت و برکت است

امام جعفر علیه الصلوٰۃ و السلام فرمود از برای
جمع و شری و تزویج خوب باشد و درین روز غنایابد
کرد و غیر از معامله درین روز نیکو نباشد و هر فرزندی که
درین روز متولد شود حلیم و مبارک باشد اما بخل
باشد و هر کس که درین روز بگریزد گرفتار شود و هر
کس که چیزی کم کند بیاید و هر کس که درین روز
قرض کند بزودی ادا کند

$\frac{(20.5)}{25/25}$

احکام در تجارت

مرکه برین درجه زاید نیک و دوپار سا باشد
و تنگ عیش و به خوبی و تمان بود

مرکه برین درجه زاید بی خرد باشد و شکار
دوست و فرنج

مرکه برین درجه زاید فاسق و خبیث باشد و
تنگ روزی و بد عیش و دود مشهور

مرکه برین درجه زاید خوش خلق و محبت بود
و لیکن دزد و بد افعال بود

مرکه برین درجه زاید دراز بالا باشد
و نیکو روی

پس وی

ب

شماره

ن

ن

مرکه برین درجه زاید نیک بخت و مرزوق
و موفق باشد و مفضل و دراز عمر

مرکه برین درجه زاید بارای و تندرست نیک باشد
و دو عا پیار کند و کامن و صاحب غایب باشد

مرکه برین درجه زاید کراف کار و فضول باشد
و در خیرات راعب باشد

مرکه برین درجه زاید اندک عقل و بسیار حرم
باشد و قدر او نزد مردمان بزرگ بود

مرکه برین درجه زاید زیرک و عالم باشد
و جماع دوست و دگر او در غربت باشد

پس وی

ب

شماره

ن

ن

مرکه برین درجه زاید پخته عاشق بود و طرب و طرافت و
جو اندی دوست دارد و صورت و شجاع باشد و لیکن
فرج باشد با خیران دوست و جرب جاده و شوکر بود

مرکه برین درجه زاید خبیث و عاقل و محصل است
و منفعت بر روی کسب کند

مرکه برین درجه زاید کاسن و منجم و فال گوی
باشد و تمام بهره باشد از دل مردمان

مرکه برین درجه زاید عاقل و درست رای
و وطن او در هیچ چیز خطا نشود

مرکه برین درجه زاید زبان آور باشد
و جو اندی و کریم مرچه بدست آورد و جنت

مرکه برین درجه زاید فاسق و دروغ گوی و خبیث
باشد و صنعتی باریک کند و چرت است باشد

مرکه برین درجه زاید معیشت او از صنعت است
او باشد و پوسه تنگ عیش بود و چنان جو اندی باشد
که هیچ چیز را نزدیک او قدر نباشد بل که مرچه بدست آورد

مرکه برین درجه زاید دست کار بود و صورت کمر و آبنا
روان دوست دارد و باشد که بسبب هلاک او در آب باشد

مرکه برین درجه زاید شرمین کشاده زبان و ضعیف
و نظریت باشد کرامت دوست دارد و امانانی بود

مرکه برین درجه زاید بر مختصا صورت بود و پیوده گوی و سکار
باشد و کم عقل و متردد رای باشد و جلکی معاینه
بروشکل بود و دست غریب و پست مرت باشد

شادی
بند
خجسته
زین
زین

مرکه برین درجه زاید شجاع و بخشنده و جوانمرد و در از رکیش و مستور باشد	
مرکه برین درجه زاید بد بخت و بد کار و تنگ سیم باشد	
مرکه برین درجه زاید کامل و شوم بی و تنگ نوری باشد خالی و رازق خویش را نشناسد	
مرکه برین درجه زاید ریک عقل و کردارش و خشکین باشد	
مرکه برین درجه زاید صبور و جلد باشد و قوی طبع و غلیظ و خدای نا ترس باشد	

تجربگی
ب
بسته
بند
تجربگی

مرکه برین درجه زاید بزرگ قدر و عظیم کل و فو ر و زنجیر و تنگ دل و دشوار کار باشد	
مرکه برین درجه زاید مودی بد بخت باشد و ضعیف تن نزد فام میش چشم در از ساعد و ساق	
مرکه برین درجه زاید رنج کش و بسیار خوف و کمال باشد و از هر چیزی ترسد و فال در بر بسیار بکار دارد	
مرکه برین درجه زاید زنی باشد ترسنده و صناع دارد که بد آن کس کند رنج بسیار و هر چه یک آرد با شوی	
برین درجه کی زاید از جبهه آنکه خالیت و تاریک و در و مسج چهر نیست الا مشت شک ریزه	

احکام در جارت

مرکه برین در جزایه پار سا و نیکو کار و ظریف باشد
و مرحوم و بد حال همیشه کار بی منفعت کند

مرکه برین در جزایه شوم پی و بد بخت و بد حال باشد
نه عمر خویش بسبب عقلی و نادانی

مرکه برین در جزایه کاهن و حیز باشد و دروغنا
پوشیده گوید در صورت راستی و باین سبب فکر او بدین شود

مرکه برین در جزایه مانند سسور باشد در بی عقلی
و حسه بار بار بخیر بسیار کند اما آخر عمر سعادت بزرگ نیابد

مرکه برین در جزایه دلیر و مبارز باشد و از هیچ چیز
باک ندارد اما ظالم و بی انصاف باشد در معاش

شادی
خوبی
بدی
خوبی
بدی
خوبی
بدی

مرکه برین در جزایه پار سا و نیکو کار باشد و دعاوی
پیشتر پستیجاب باشد و در عمر خویش از مکار گاموده باشد

مرکه برین در جزایه صغیف تن و بد ترکیب و کامل
و مرحوم و تنگ رونی باشد

مرکه برین در جزایه عالم و بزرگوار شود و از علم
و زمان و کوه کاهن منفعت بسیار یابد

مرکه برین در جزایه خوش عیش و کم آفت و بزرگ
و عالم باشد و بکار نایک معروف و مشهور گردد

مرکه برین در جزایه سرخ رنگ و کوروی صغیف
و کوتاه عمر باشد و در صحرا و بیابان و در بند باشد

خوبی
بدی
خوبی
بدی
خوبی
بدی
خوبی
بدی

مرکه برین درجه زاید زشت خلقت باشد و سر او بمصوب
بود و ساقش ضعیف و تواضع بسیار و قدر او بلند و آخر عمر

مرکه برین درجه زاید دیگر و تمام خلق باشد
و مکار و خبیث باشد و قاف در بر آنچه طلب کند

مرکه برین درجه زاید تمام خلقت و زیرک و بسیار
علم و کریم نفس و نیکوخت و دور اندیش

مرکه برین درجه زاید طیب باشد و دانشمند و عالم
بطبع چو ان و از معالجت او پاران شفا آید

مرکه برین درجه زاید نیکوکار و پر میر کار باک تن
و خوش بوی و مفضل و تمام برده باشد و در کارها
توکل با خداوند بسیار و تقوی کند

شادی

غم

باز

خشم

شادی

مرکه برین درجه زاید نیکوخت و توانگر باشد و چون
پادشاهان زندگانی کند و ذکر و قدر او بلند شود و آخر عمر

مرکه برین درجه زاید نیکوخت و با بهره و دراز
عمر باشد در آسایش

مرکه برین درجه زاید میانه حال باشد و آخر عمر
کارش نیکو شود

مرکه برین درجه زاید در کارها بزرگ خوش کند
و او را از آن خوفنا سخت بود و وحذر

مرکه برین درجه زاید دانشمند عالم فاضل
بود و آخر عمرش بهتر بود

خشم

غم

باز

خشم

شادی

مرکه برین درجه زاید در بعضی از علم خویش نیک
حال باشد و از دینی برین انتقال کند

مرکه برین درجه زاید در حقیقت دیدار و اندک حید باشد
در طلب رزق و با خیر عمر میراث بسیار بد آرد

مرکه برین درجه زاید کر باشد و از آسمان
آتش منفعت کیسه د

مرکه برین درجه زاید ناقص خلقت و ناقص عقل
باشد و با این من زیرک و خوب تدبیر باشد

مرکه برین درجه زاید بد بخت باشد و صلاح در
و در دل او هیچ رحمت نباشد

مرکه برین درجه زاید علم هر طلب کند و متبع آثما
ایشان کند و در و مکر و خشت بسیار باشد

مرکه برین درجه زاید طواف ششم با باشد
بسیب رسوایی

مرکه برین درجه زاید نیکو کار باشد تا آنکه در چهل
ساله شود بعد از آن صلاح او بفا د بدل شود

مرکه برین درجه زاید تدبیر همیشه کند که صنعت
با او باشد و مرد و کاسد باشند همیشه

مرکه برین درجه زاید خرد جسم و نیک دین
و پارسا باشد

احکام در حیات جزا

مرکب برین درجه زاید عاقل و حلیم باشد و

حکمت سخن گوید

مرکب برین درجه زاید جواد و کریم باشد

و احوال در خیر و شر مختلف

مرکب برین درجه زاید بلند قدر و راست گوی باشد

و مواظب بر کارهای مبارک و نزدیک بفرشتگان

مرکب برین درجه زاید عالم و ادیب باشد و خرد و

و سخن بجای و صواب گوید و یار حق باشد

مرکب برین درجه زاید دروغ گوی و بی شرم و

بی وفا باشد و در از غم

شادی
خوشی
خوشی
خوشی
خوشی
خوشی
خوشی
خوشی

مرکب برین درجه زاید تنگ عیش و ناهای

وزشت کار باشد

مرکب برین درجه زاید عزیز و دوست روی بود

میان مردمان و خدای را بتارک و تعالی بسیار یاد کند

مرکب برین درجه زاید بزرگوار و کریم اخلاق و لطیف

عنصر باشد و کتب قدیمی مطالعه کند

مرکب برین درجه زاید تعلیم علم و ادب کند

و باین همه ناقص عقل باشد

مرکب برین درجه زاید درویش و پسین

و محتاج باشد بخیر مردمان و همه

عمر منحوس بود

خوشی
خوشی
خوشی
خوشی
خوشی
خوشی
خوشی
خوشی

مهم
ن
ن
ن
ن

مرکه برین درجه زاید پادشاهی باشد کردن کش
و سخت دل و خوشنوار و خدای نام ترس

مرکه برین درجه زاید رحیم و پارسا باشد و دلیر شود
اورا در میان مردمان قدر بزرگ باشد و پخته تکمیل کند

مرکه برین درجه زاید شادمان و کریم و خوش دل باشد
و نیک کردار و متن نزار بود و خداوند بسیار بخانه
و تقالی از وحش شود باشد

مرکه برین درجه زاید دلیر بود و غم اندک خورد
در اقبال و ادبار و در مادر و پدر بی فرمان باشد

مرکه برین درجه زاید بزرگ چشم و اندک عقل
باشد و در چیزها که بزرگ مردمان
منکر باشد بسیار نکرد

ک
ک
ل
ک
ک

مرکه برین درجه زاید نیکو زندگانی و آسوده باشد خدای
را بخشم آورد و مردمان را کارها فرماید که بهفت باشد و جماع دارد

مرکه برین درجه زاید حکم او آنست که در شاهزادگان
درجه گفت آمد

مرکه برین درجه زاید در زهد و عبادت طریق
فرشتگان دارد

مرکه برین درجه زاید مکی رحیم و عادل باشد و اهل محبت او
از سیرت نیک او خوشنود باشد و از نیت نیکوی او منتفع گیند

مرکه برین درجه زاید جاهل و معجب باشد و مردمان
و همپایگان از این رخ رسانند

ن
ن
ن
ن
ن

مرکه برین درجه زاید مودی باشد که مردمان را دعوت
کند هم بردمان و او را قبول کند و نیک مرد و پارسا

مرکه برین درجه زاید مسرف باشد بر تن خویش و گناه
کار و بنید دوست دارد

مرکه برین درجه زاید کوتاه عمر و شوم پی باشد
و عاقل بود

مرکه برین درجه زاید ناقص عقل باشد و بازمان
و مردان بخور کند و مطالعه کتب دوست دارد

مرکه برین درجه زاید زانوی او در دمنده باشد و پارسا
علم دوست بود و از شوائب دنیا و بی
پرسیز کار باشد

شادی

خوشی

خفت

شادی

خوشی

مرکه برین درجه زاید بخدای تعالی عاصی باشد و بر کارها
و خدای ناشناس و جاهل و بی وفا و بی خاطر باشد

مرکه برین درجه زاید عالم باشد و در کارها زیرک
و حکیم و منصف و نیک بخت

مرکه برین درجه زاید پینک و کار و کرامت
دوست بود

مرکه برین درجه زاید در سج دین دست نداشت
و حق و صواب نشنود در همه چیز نالایک کند

مرکه برین درجه زاید تنگ معیشت و بد بخت باشد
و بخدمت مردمان محتاج بود و
پوسته زک حرام می خورد

شادی

خوشی

خفت

شادی

خوشی

احکام در حیات

مر که برین درجه زاید مقل باشد در احوال خویش و لیکن در دنیای

و تن او عیب بسیار باشد و در از قامت بود

مر که برین درجه زاید سرد سخن و بد خلق باشد

و میل از همه بیازی و منزل باشد

مر که برین درجه زاید یا سرد چشم و یایک چشم و یی

باشد و بسیار خصومت و شر باشد و تنک میشت و در دنیای

مر که برین درجه زاید در بدن او نقصانی بود بکند خند جایگاه

و عیشش باشد و بزرگ روی نند و امید دارد بی برهانه

مر که برین درجه زاید مکار و دروغ زن باشد

و زبشتیا بسیار در و موجود باشد

شادی
خوشی
بند
شادی
شادی

مر که برین درجه زاید در نیمه اول عمر خویش حال او

متوسط باشد انگاه قدر و ذکر او بلند شود تا آخر عمر

مر که برین درجه زاید بسیار فرزند و نیکو سر یاب باشد

و عالم دوست دارد و اخبار پیشگان مطالعه کند

مر که برین درجه زاید علاج چار یابا کند و خلق از منفعت

گیرند و مکر پستن کت طبی دوست دارد و با خرم او را شرم

مر که برین درجه زاید پس کین و صاحب عیال و خداوند

حیلت باشد و در آخر عمر کخی بر درم بیاید

مر که برین درجه زاید پادشاهی باشد کردن کش و فرمان

و لیکن بی عقل و بی دین اما از دنیا بی با بهره

بیت
بیت
بیت
بیت
بیت
بیت
بیت
بیت

مرکه برین در جزایه نیکخت و در از عمر و عادل
مقبول سخن راست گوی و تو انکه باشد

مرکه برین در جزایه در از عمر و حسود و بد نیت باشد
و اهل عالم را دوست دارد و در آخر عمر فرزندان او بسیار شوند

مرکه برین در جزایه حکیم باشد خیر دوست
و ادیب و عالم و مقبول

مرکه برین در جزایه نیک مرد باشد و بر همه چیز ناکوکل
با خدا ای تعالی کند و اعتقاد او در عبادت صافی بود و نور پاک خلق

مرکه برین در جزایه کوتاه عمر و با قوت باشد و غیلت
اهل سلاح و تیر انداختن دوست دارد

مرکه برین در جزایه ملکی باشد حکیم نیکو تدبیر
در ایام او قدر علم و اهل علم زیادت شود
و در شریع اعتقاد ندارد

مرکه برین در جزایه ملکی رحیم و مومن و خدا شناس باشد
و کردار نیک و ست دارد و اهل ملک او از همه آفات
ایمن باشند و مدت ملک او شصت و چهار سال و چهار ماه باشد

مرکه برین در جزایه درویش و کامل و بد بخت باشد
و با مردمان آشنایی نکند و کارهای خیر دوست دارد

مرکه برین در جزایه مردی باشد عاقل نیکو کار نیکو
کننده و رحمت کننده با مردمان

مرکه برین در جزایه زاهد و متروی باشد و خدا دوست
و چشم گیرنده از خدای تعالی در هر کار

مرکه برین درجه زاید عالم باشد و جو اندوزیم و اورا
غلامان بشد در جهان پراکنده و احوال او را بخر بکرده
و این مده سچ و خیره نکرده باشد بلکه بصده داده باشد

مرکه برین درجه زاید عیان حال باشد در معاش و نشنا
ند و دما را و طریق عبادت بیاموزد و کم خوار و ضعیف نموده

مرکه برین درجه زاید بدست خویش علمها و صناعتها
کند از زر و پسیم و روی و آهمن

مرکه برین درجه زاید احمق و فاجبه و
حرام خوار باشد

مرکه برین درجه زاید در کارهای بزرگ توفیق کند
بحساب و کتاب با خیره

مرکه برین درجه زاید مردی نیک و پارسا باشد و
دست کب کند سراجی یا خرازی یا درزی

مرکه برین درجه زاید عالم و عابد باشد در شریع
و کنگ و کران زبان

مرکه برین درجه زاید معاش و از صنعت فرج باشد
و پوخته تنگ روزی بود و خیرات و صدقه دادن دارد

مرکه برین درجه زاید یا مرده زاید یا اندک زاید خاصه
الکاه که قسرا اندک نور باشد

مرکه برین درجه زاید صنعتها خیس کند چون جامی و طب
یا از جت کبیهای زند یا مردمان را مسخرگی کند

احکام در حجامت

مر که برین درجه زاید ظالم و حیث و دزد باشد

و برنده از خویشان

مر که برین درجه زاید شجاع و دلبر باشد و پیش

و مردمان را بسلطان غمگن

مر که برین درجه زاید زیرک و تیر خاطر باشد در سر عملی که کند

اورا حاصل شود اما کشنده و خونخوار باشد

مر که برین درجه زاید در ویش و پچاره باشد و بکرده

و باشد که پس از چهل سال نابینا شود

مر که برین درجه زاید پادشاهی باشد که در تخت دل

و بی رحم مکنده خدای تعالی را

مر که برین درجه زاید توانگر باشد و آسنان زید

و براحت روزگار گذارد و بزرگی تمام بیاید و خوشاوداد

برین درجه زاده بودند

مر که برین درجه زاید پادشاهی بزرگ و بخشند باشد

و بنا در بخل کند و خدای دوست باشد

مر که برین درجه زاید پاک و مبارک قدم بود و پوخته

در جایهای خوش و خرم نشیند

مر که برین درجه زاید بزرگ محبت و فراخ دل بود و

مظفر و آوازه بزرگی او همه آفاق برسد

اما پستکار و سخت دل بود

مر که برین درجه زاید ملکی توانگر باشد و لیکن شدتی بوی

که او را گیرند و با خنجر نایت بزرگ را پادشاه شود

مرکه برین در جزایید کج پشت و کوتاه کردن باشد
و شوم پی بر باد و پیر و بوقت کودکی بسیار کزید

مرکه برین در جزایید بزرگ قدر و همت باشد و کاف
بشرایع چنانکه هیچ یک التفات نکند

مرکه برین در جزایید خشک او از جنت انکه خیرت این
جانی جلایید و عالم باشد با سر او پوشیده و عالم گویم

مرکه برین در جزایید تو انکر باشد ولیکن کافر بحسب
خدایان و هیچ یک اطاعت ندارد و بد خلق باشد

مرکه برین در جزایید شوم باشد بر باد و پیر و بوقت
ولادت عظیم بیمار شود و باشد که مرد و زاید

شادی

بهر

خجسته

زین

شادی

مرکه برین در جزایید بر تن او عیب بسیار باشد
چون گنگی و مغلوبی و ابله و بی عقل باشد

مرکه برین در جزایید پادشاهی باشد فیلسوف و بزرگ قدر
و او را پسران بسیار مظهر و مضمون بر دشمنان
و عمر دراز یابد

مرکه برین در جزایید پارسا و کریم و ادیب و دراز
عمر باشد و اگر زن باشد عاقل و متن در دست باشد

مرکه برین در جزایید ناکس و تنگ روزی و دشوار زندگانی
باشد ولیکن پارسا بود و آخر عمر او بهتر از اول باشد

مرکه برین در جزایید تو انکر و ادیب و کریم باشد
و اگر زنی بود در آخر عمر درویش شود و ویک
چشمش برود

بیت

پنج

ب

بیت

بیت

مرکه برین درجه زاید ناقص عقل و شتاب کار و کوتاه عمر
بود و در آخر عمر درویش شود و از پدر بار کرده
و کنده زن و کلبه کند

مرکه برین درجه زاید زاهد و عابد و حکم و در آخر
باشد و اگر زن بود پارسا و عاقل بود

مرکه برین درجه زاید ادیب و کریم و تو انگر و نجیب
باشد و اگر زنی بود میزانی کرانی بدست آرد

مرکه برین درجه زاید بیچاره و بد بخت و بی دین
باشد و اگر زن باشد محسنین

مرکه برین درجه زاید بی دست و بی پای بود و قص
عقل و اگر زن باشد بتر

مرکه برین درجه زاید اندک زید و قوی عقل
و ضعیف بدن باشد

مرکه برین درجه زاید عمر او ناخوش بود و در تنگی
و غم و از بار و آفت زید و اگر
زن باشد محسنین

مرکه برین درجه زاید راست گوی و نیکو کار باشد و
مردمان را بکارهای نیک دعوت کند و نیکو نیت
بود و بوقت یک روزه قانع باشد

مرکه برین درجه زاید عاقل و حلیم و تو انگر و فراخ روی
و جو انگر و باشد و مردمان از افعال او خوشد باشند

مرکه برین درجه زاید اول عمر پادشاهی باشد پس کار او
بتاه شود و ملک از دست او بیرون کنند و این کس
زشت و کوتاه بالا باشد

احکام در جاینبه

مرکه برین درجه زاید نیکوکار و توانگر باشد و بر مردمان

مستم و مفصل باشد و دوست روی و دراز عمر و بسیار فرزند

مرکه برین درجه زاید فیلسوفی پسندیده کار و مبارک و بسیار

منفعت باشد مردمان را و خیرات و دوست دارد

مرکه برین درجه زاید نام او و قدر بلند

و باقی بود

مرکه برین درجه زاید پارسا و عاقل باشد و خیر را استنباط کند

که مردمان از آن منفعت گیرند و تبرک کنند و خوشی بیند و بلند

و او را عظمی مدد آید در ساق پای

مرکه برین درجه زاید زاهد و منزوی باشد و بامردمان غلط نکند

و مردمان بد و رخت نمایند و تبرک کنند و تقریب جویند

شادی

خیر

بلند

خیر

خیر

مرکه برین درجه زاید نیکو سیرت و کرم بود و دعا بسیار

مردمان را خیرات فرماید بر فقر و ضعیف مردمان و جنگبار است

زایل شود و خلق بسبب او در سلامت باشند و قوی تر بر او

نعمت کنند و او برست افتد و به بد حالی میرد

مرکه برین درجه زاید بازگشتی نیک بخت و با سرمایه تمام

باشد و از تجارت مال بسیار جمع کند و عمر بسیار یابد

و او را پسران بسیار بود همچون او

اگر که برین درجه زاید عالم و حکیم و فیلسوف باشد و خیر

با منفعت بیرون آرد و او را فرزند نباشد فاصل ترین اصل

بود و یوسته متفکر و اندویشمین باشد

مرکه برین درجه زاید پادشاهی بزرگ قدر باشد میان پادشاهان

و غلبه طبع و بی رحم بود و مدت ملک او دراز بود و او

او از کار فروماند و پست شود

مرکه برین درجه زاید نیک بخت و مبارک و مبتول سخن و خدای است

و نیکو کردار و راست گوی باشد و مردمان را امدادی و آسایش

فرماید و از فقر حیوانات و تخریب ایشان باز دارد

خیر

خیر

خیر

خیر

خیر

خیر

ک

ک

ل

ک

ک

ک

ک

ک

ک

ل

هر که برین در جزایر زکوار و جز و کند و گرامی باشد و دوست خدای بود
و کارها را بجا کند و منقحات اظهار کند که در دمان از پنج و شش
وزیان بر ماند و هر کات است او بیشتر و در دمان بصلاح بیاید
و این مرد سیند روی و صبح می بود و بر روی او نشانی بسیار
و تن او ضعیف بود و بسبب در و شکم و بضم نماند و طعام نماند
هر که برین در جزایر زکوار و جز و کند و گرامی باشد و دوست خدای بود
و کارها را بجا کند و منقحات اظهار کند که در دمان از پنج و شش
وزیان بر ماند و هر کات است او بیشتر و در دمان بصلاح بیاید
و این مرد سیند روی و صبح می بود و بر روی او نشانی بسیار
و تن او ضعیف بود و بسبب در و شکم و بضم نماند و طعام نماند

هر که برین درجه زاید مکی خواهد داشت و امید خود بسیار
زیادت از آن روزی خویش و اسم و ذکر او بلند شود
و در شکم او علتی باشد که طعام اندک تواند خورد و در دهان

مرکز برین در جزایر عالم و فیلسوف باشد و بمطالع
علما پیشتر کتب یا موزود و هر چه خواهد از علوم
اورا شود

سرکه برین در جزایه نیکو کردار و نیک فیت و سیاه
دشمن باشد و کوتاه عمر و بد حال بود و بیگانه او دشمنان باشند

میان رهنمائی از روی شرط خلقت کسی صحبت او در باب خود و سخن او است و خود و دوست او با یکدیگر و بکار و دار و در و بداند نیست برین در جز او را و در اختیار او و احوال او و مقصداً بعباس او
موز باقیست چنانکه شنیده باشد.

موزیاتیہ فیما بینہ

مرکه برین در جزایر بسیار و سمن باشد و بر و طعن کند
و جایگاه بر توک کند پس آنگاه بر دشمنان نظریابد و کما
بریشان دشوار کند و ایشانرا بر تهم کند و در میان کشته شود
نمائند او را که گشت و در روز عاخذ گشت بعد از آن او را بکشند

مر که برین در جزایه مکی اند که ملک و نایب تقیم ولایت بود و وزارت
منوس باشد و یکو سخن باشد حکمت و حکیم و زاهد و بعد از اینها
مر و نماز باشد و در حال و نیکو شود و قدر او زکریا شود که در این

مگر برین در جزایر برپا و ما در خوشی عاقبت باشد و انشا را
 رنج دارد و در پستک در و در گری کند و در آیه تا تصدق
 کند و زن فایده گیرد و در غنی گیرد و ما در و پدر او پس او
 بیست سال باشد

که برین در جزایه شریعت را منکر باشد و بکار نبرد
و او را بت فی باشد مبارک که قوت او و عیال او را
بستان تا آنکه که بمردند

در برین درجه زاید چشم او از دلولون بود و از حیلت
بخت و ذما و سبک دستی بجایکاسی باشد که ز بر او
توان نهایت نمود و محتسب بسیار بد و رسد و از همه
بخاات یابد و بیفاه و غیره

三

...

5

5.

ولكن عمر اوكوتاه بود

مرکز برین درجه زاید یا دشتی جاعل و عادل منصف و	
صواب تدبیر باشد انکاه زاید شود و ملک بگذارد و زود	
کند و غایب شود که ندانند کجاست و او در میانهای دنیا	
که میرد و او را در میانند و نمیکنند و کور او را چهل سال بکشد	
مرکز برین درجه زاید کاهنی باشد که از هر چه بد در دوزخ	
آید و خطا نکند و اگر بیروح را بیند رخصت کند و دست	
زند و سر و کتف خویش بخورد	
مرکز برین درجه زاید بد طبع و حدود و بتها حال شباب	
زده باشد و دروغها پوشیده زینان کار گوید مردمانا	
مرکز برین درجه زاید اگر فرد بود میرد و اگر توأم باشد	
یکی بزیرو دیگری بمیرد و توأم انکاه که بدان نزدیکی	
ستاره یا دو ستاره دلالت کنند	
مرکز برین درجه زاید خبیث و فاجر و جماع دوست	
باشد و زنان او را دشمن دارند و زیشان بهره نیا	
و مال او تباه کند و او زن را دوست دارد	

شادی
زیر
خوب
نزد
ب

مرکز برین درجه زاید یا دشتی یا دشتی میسب	
باشد و در شهر حاکم زید و ولادت او بر ما در پیر شویم	
و مرکز او بس سعادت ایشان باشد و پیش از آنکه او سکندر	
مرکز برین درجه زاید اندک عمر و کوتاه بالا باشد و باشد که در	
شبان روزی میرد و بود که سال بزیرو در پنج و چهارم این	
سوم است انکاه مسود شود که مشتری در و باشد یا از مقابل او	
مرکز برین درجه زاید فتنی باشد متین و عالم کار با رخصت دوست	
دارد و در ویشان و بچارگان انیکو دارد و در ویشان شای	
شود و او غلامان را دوست دارد و صحبت با ایشان را همیشه	
مرکز برین درجه زاید خبیث و ملعون و محال باشد و سخن	
روی نزدیک مردمان و مرکز او را شناسد افعال او را انیکو	
و هیچ کس را انیکو نخواهد و خدین و حاسد باشد	
مرکز برین درجه زاید بهمه چیزها کافر باشد و هیچ خبر	
نیمیند و راست نکوید و سوسه مردمان را دشنام دهد و	

شادی
زیر
خوب
نزد
ب

احکام در حیات

مرکز برین درجه زاید محال و فاجر و جنیت و حلو و در دین
طنین کشنده و باشد و حق مردمان نگاه ندارد و بکر و حید و زندگانی
کند و در عمر خویش جز حرام نخورد
مرکز برین درجه زاید کم عقل و بسیار جهل و احمق و شتاب
و مضطرب باشد و هیچ کس را به حاجت نبرد و تنگداری
و بد حال بود و در خلافت تیر پر صواب کار کند
مرکز برین درجه زاید تن درست و در از عمر نباشد و باشد
که در یازده سالگی یا شصت و شش سالگی میرد و در این
اوج و بد حالی و بی فرمانی بدید آید
مرکز برین درجه زاید زشت خلقت باشد و چشمها بر گشته کوشا
چو کوشش بر حرام خوار باشد و کرد حلال نکرد و دشوار
زندگانی و شوم بی و کاهل و بی حیا باشد
مرکز برین درجه زاید نیکو کردار و پاک دین و غریب دوست
باشد و اهل بیت خود را دوست ندارد و بر سر کاری
کندی اندیش کند تنگ دل باشد

شماره
شماره
شماره
شماره
شماره
شماره
شماره
شماره

مرکز برین درجه زاید مادر و پدر او سر لاد و اول سال
بمیرند و او را غر با تربیت گسسته و تنگی و سختی چون
بزرگ شود او را بختی و اقبالی حاصل آید و از دنیا ببرد تمام
ریاضت و ذکر او در عالم منتشر شود
مرکز برین درجه زاید بزرگوار و ثوکر و کریم و مقبل باشد و در دنیا
نیک بخیر کند در نیمه اول از عمر بعد از آن بصد باز کرد و بخل و تنگ
دل شود و صاحب مال و بجهت و تنگی و سختی عمر بگذارد
مرکز برین درجه زاید خوش گوی و بد کنش و دلیر و جرم و
جنیت باشد و از هیچ نیندیشد زیرک
و درست رای و قوی خاطر باشد
مرکز برین درجه زاید خوش سخن و خطیب و شاعر باشد
آواز خند و کینه پاک مردمان را پند دهد و او در ویش و صاحب
عیال باشد و بجهت نیکو کسب کند
مرکز برین درجه زاید دشمن روی و کران و دور کرده مردمان
باشد و بهر یکا چند چادر شب و از شر و تباهی بود و او را
و میثاق نباشد و بی رنج مالی جمع کند و بر سر خویش
نفقه کشد تمام آنکه بمیرد

شماره
شماره
شماره
شماره
شماره
شماره
شماره
شماره

مر که برین درجه زاید که کم نفس و دوست روی بود نزدیک
مدمان و بوقت کودکی مادر او میرد و خویشان در او
پیرورند و در بزرگی شدت و محنت بسیار بیند پس روی
باقال بند و سمت مرئی آتش نبرد که دو ماهی عمر خوش گذرد

مر که برین درجه زاید تو انکه و خوشنقش از دیار سا و خوب نام شه
و تن در دست از شر دشمنان ایمن از تجارت مالی کسب کند
در دیار و بر و مبارک باشد و قانع بود

مر که برین درجه زاید عاقل و جاد و کرم باشد طعام و شراب
دوست دارد و جوانی میرد در علتی که هیچکس از آن علت نمیداند
و خوب روی و مقبول و نیکیست باشد تا آخر عمر

مر که برین درجه زاید وزیر پادشاه یا پیر او باشد
بر ظلم یاری نمند و بود بکرامت نفس و در از عمر باشد
و حال و ملت شود بغایت و کار بار او را بستند

مر که برین درجه زاید عزیز و کرم باشد در بقیه خوش سلطان
شناسد و مقبل و از جنت سلطان علما بزرگ کند با نیکوشت
و در اسافل او علتی باشد که در آن بمیرد

جمعه

اندر

اندر

دری

در آن عملها شارت
کنند

مر که برین درجه زاید عسکر از یار بر در سعادت
و در کودکی که مادر و پیشتر خویشان او بمیرند و
او سید باشد اهل خویش گردد

مر که برین درجه زاید پارسا و دوست دارد که در نیکوشت
و صفائی با منفعت کند و او را دوستان بسیار باشد
اصناف عمارا دوست حاصل کند بمطالعه بسیار و به علوم امام گردد

مر که برین درجه زاید نیکیست و بهر مند بود و مقبل و همچون پادشاهان
روزگار گذارد و هر چه طلب کند از افراد بیاورد و لیکن بن صغیر و
لی قوت باشد و بسیار بیمار گردد و در خواب خیالات
بینم ناکه بیند که او را چیست نباشد

مر که برین درجه زاید کاسن قوی باشد از چرخ پادشاهان و
چرخ و خطا نمکند و نیکوشت و نیکوکار بود و همه کس را نیکو
خواهد و او را خواهری باشد بر و دزد و طرار همه در دامن ابدی
و ناکه خواهد ناکه بمرد و سالها بسیار برادرش پس از او بماند

مر که برین درجه زاید پارسا و پاکیزه و نیکو کردار در حق
مدمان و تو انکه و نیکو بخت باشد و در بیماری در میرد

دری

دری

دری

دری

دری

سرکه برین در جزایه عامل سلطان باشد جزایه و نیکویی بود
دارد و عمل سلطان بکرامت گذشتن آور بود و در از غم از
عمل نال بسیار بکشد و در خانه نشیند و مالها خرج کند
در زندگانی خود انکار و بیسود

سرکه برین در جزایه پوخته عاشق و پیار باشد و
سماع رود و وصیت و اخبار دوست دارد
و پوخته ملازم این جزایه باشد

سرکه برین در جزایه کریم و فاضل و علم دوست و اهل
علم را دوست دارد و لیکن غش و ترسخن کامل
باشد اما مقبل و فراخ روزی بود

سرکه برین در جزایه جوهر دگریم باشد و نیک مردان
و پیارایان دوست دارد و در چیز و سعادت زید و از

پیار بسیار خلاص یابد آخر بعلت فقر بمیرد
سرکه برین در جزایه مطرب یا مخمخ بود بطل و بازیگر
بویستاشا و قاشا و طعام و شراب و صحبت جوانان
دوست دارد و شراب شوق باشد و در راحت زید
اما در شرب باشد چیزی ندارد و بکس محتاج نباشد

سرکه برین در جزایه اخبار و اشعار دوست دارد و
کودکان را یا خضیان یا زنان را تعلیم دهد

سرکه برین در جزایه فریخ و بدتد پیر و بد بخت و بکار
و نامموار کار باشد و در شب از بالایی بقیه و بمیرد

سرکه برین در جزایه جوهر دگریم و نیکو حال باشد و مرد
دوست دارد و مال بسیار بدست آورد و نیکو اخصان و دوستان
خود نفع کند و او را بسیار باشد عالم و نیک مرد و عمر او دراز

سرکه برین در جزایه میانه حال و فریخ و مکروه و میسان
کلاه پیران بسیار دارد و بدین منفعت گیرد

سرکه برین در جزایه زاهد و عابد باشد و از لذت دنیا دور و هیچ شوقی نبرد
نشود و نخواهد و نگاه صوفیانه قانع باشد و سیرت او در دوزخ و نفع
و در ایام حیات او و گرس بسیار بود چون بمیرد مردمان پشیمانی جز آن بر آن
از ایشان فوت شده باشد برین سبب زیارت گویا و بسیار روند و دنیا
عظم بزرگو را کنند بر سر گور او و تر گمانند بگور او و اعتقاد کنند
که گزینان است گور آن فقیه را و نفع کنند

احکام تجارت

مرکز برین در جزایر پس بک روح و مقبول باشد میان
مردمان و در کار با ایشان بزرده و متورسک سخن و هیچ نوشته
ایمان ندارد و ان کوه دروشان که بیدارش کوی گفت
مرکز برین در جزایر چرب دست و تنگ دل و یک اندیشه
باشد و مقبول و شمشاد نزدیک بزرگان و توضیح
مرکز برین در جزایر از دنیا بره مند باشد و امید باخوشی یابد
و ملکی عظیم بدورسد و حکیم و عالم و یکو تیر و ستوده از بود و
پسند علی السلام برین در جزایر بود
مرکز برین در جزایر ریاستی بزرگ بیاید و مقبول قول بود و شمشاد
مند با مفت مردمان و سخن و اورا امام سازند و اهل زمانه بدو
اقتدا کنند تا چهار صد و بیست سال
مرکز برین در جزایر پادشاهی رحیم و با بره و مقبول باشد
و منصور و مظفر بر دشمنان و روزی مند از دل مردمان جاکه کرد
اواقه کنند و رعیت نمایند و فرمان او را طاعت برند

شادی

تجارت

شادی

بند

شادی

مرکز برین در جزایر مبارک و نیک بخت و نیکو کار
باشد و میراث عظیم بیاید و خرج کند
و عاقبت او بخیر باشد

مرکز برین در جزایر مبارک و نیک بخت و رحیم باشد و علمها و
صناعتها مانع بیرون آورد از بخت مردمان و کروی با او
خصوصت و تشع کنند و بر بخانند و عاقبت او را برایشان
ظفر باشد و دست یابد جلد را پلاک کند

مرکز برین در جزایر بازرگان بنیل و موزوق باشد
در تجارت و بسیار مال کسب کند و فروخ
نفته کند و در خیر بمیرد

مرکز برین در جزایر مال بسیار دارد و دوام بسیار
هر چه بدست آورد دوام گزاردن و بنفقه کردن
صرف میکند تا آخر عمر

مرکز برین در جزایر پارسا و پاکیزه باشد و بنزدیک
سلطان منزهت یابد اندک بره بود بسیار عیال باشد
اول عمر تا آخر عمر و برهن کار و متدین باشد

شادی

تجارت

بند

تجارت

تجارت

مرکه برین درجه زاید نیکو طریقت و فراخ	ک
روزی وزیرک دینک تدبیر بود	ک
مرکه برین درجه زاید جوانمرد و بسیار مال و خوش طبع	ک
و طرب و بازی دوست و بسیار با شرت با زنان و با	ک
بسیار زنان نکاح کند و قتل او بسیار شود و سفرهای	ک
تزدیک با فائده کند و سرجه بدست آورد نفقه کند	ک
مرکه برین درجه زاید علم دوست باشد و دکت بسیار کرد	ک
و بعلوم و کتاب فایده گیرد و او را مال و دوستی	ک
بسیار کرد آیند و در آخر عمر تو انگر کرد	ک
مرکه برین درجه زاید ملکی کریم باشد و بزرگواری	ک
میان مردمان چنانکه واجب کند و کردار نیک کند چنانکه	ک
شناو میج او در عالم نه گور شد	ک
مرکه برین درجه زاید راست گوی و منصف باشد	ک
در محاکمات و فاکت کنند و عده نیک دوست	ک
در همه کار نیک و او را برتری بود	ک

شادی
خوشی
دستی
شادی

مرکه برین درجه زاید مؤمن و راست گوی و قربان	ک
کننده مهربان و روزی دار و عابد و دست کار حق	ک
مرکه برین درجه زاید مؤمن و پرینه کار باشد و معتقد	ک
بشریعتاً خدا و تن او از همه آفتها پاک بود	ک
مرکه برین درجه زاید هزار دوست دارد و وفیضا	ک
دینک کردار باشد چنانکه بر و ملاست بود	ک
مرکه برین درجه زاید در میانه اول از عمر خویش بود	ک
و بد کردار باشد و با خسر عمر تو به کند	ک
مرکه برین درجه زاید بر تن او عیب بسیار باشد	ک
و همه عمر میان در پستی و بیماری باشد	ک

تجربه
تجربه
تجربه
تجربه
تجربه
تجربه
تجربه
تجربه

نفس
نفس
شرعی
نفس
نفس

مر که برین در جزایید دروغ گوی و فاسق و فاجر
و بد کردار و دلیر باشد و با خسر توبه کند

مر که برین در جزایید بد خو و برنده رحم
و نا آئین نه بود

مر که برین در جزایید از دوراه زن و رنج غایب
مردمان باشد بس قوی برو خطر یابند و او را
بمشیر پاره کنند

مر که برین در جزایید رسیه بزرگ باشد که دین
ندارد و بر شراعی استخاف کند

مر که برین در جزایید بد مردم و فاسق و بی وفا
و بی پرین و بد بخت باشد تا آخر عمر

مر که برین در جزایید پوسته چار باشد و آفتی در
ساق او افتد که در آن بمیرد

مر که برین در جزایید جاسل و سخت دل و دیوانه و
خدای ناشناس و میسامان و رنجانده لیل و شب
باشد و عمر او را در غربت بنگ بکشند

مر که برین در جزایید فرومایه و دروغ زن و تشنگ
و غار باشد و از سر چه گوید و کند پاک ندارد
و همه کس او را دشمن دارد

مر که برین زاید دروغ گوی و سخت دل و کشته
و بی حرد و نادان جو سوز باشد و در ویش
و بخت تر حاسل بمیرد

مر که برین در جزایید بد بخت و منحوس و بی بهره
باشد دشمن روی بزد و خویشان و همسایگان
و بر بستر بمیرد

شرعی

نفس

نفس

نفس

شرعی

احکام در جایگاه

مرکب برین درجه زاید بزرگوار و توانگر و با قدر و

محل و مبارک باشد میان مردمان

مرکب برین درجه زاید توانگر و بزرگ قدر و بسیار

مال و با امانت و دیانت و رحمت و دیرت مبارک

مرکب برین درجه زاید مبارک بود و مردمان بد و شرک کنند

و دعا او پستجاب بود و روزی مند و مقل و با بهره

مرکب برین درجه زاید و کیل و سلطان و دو کار و با خیر کند

و مبارک و روزی مند باشد آسان زندگانی و بخشنده

مرکب برین درجه زاید زاهدی باشد راجع در عبادات از روزی

و نماز و روزه و خیرش از مردمان باز دارد و عالم زهد و تواضع و شرف
فرو گیرد و در زمان پر و دار او شوند بطور بی حد و تکلیف
حرازان که خدا ای او در دل این انکند

مرکب برین درجه زاید توانگر و بلند قدر و بسیار اعلی و

عقار بود و از جت او در همه شهرها بازرگانی

کنند

مرکب برین درجه زاید وزیر ملک بلند قدر و بلند ذکر شود

و خرد و دست و مواضع و محمول باشد و تا آخر عمر

او را نو شکر گویند و غلامان او برای او غارت کنند و بکشند

مرکب برین درجه زاید نماز و تسبیح و تقدیس و کارهای

بسیار کند و طریق مردمی پر و بلند قدر و ذکر باشد

و هر چه دوست دارد بیاورد

مرکب برین درجه زاید در نعمت خدا ازید و آرزو نماید

خویش بیاورد و کم نای اختیار کند و

در آن پس بیاورد

برین درجه چکا و طالب علمان و فیلسوفان زاینده و

کسانی که معانی باریک و پوشیده از علماء بدانند که

مردمان از آن منفعت گیرند در فراخی کتب بلند فی ذکر

مرکه برین در جزایه دست رای دینک اندیش و ستوده برت	مرکه برین در جزایه دست رای دینک اندیش و ستوده برت
باشد مانند پادشاهان بزرگ و سفرها در از کند با صفت	باشد مانند پادشاهان بزرگ و سفرها در از کند با صفت
و سلامت باز آید و او را دختران مبارک باشد با شوم آن	و سلامت باز آید و او را دختران مبارک باشد با شوم آن
مرکه برین در جزایه نیکو کار و جوانمزد و نیک مرد باشد	مرکه برین در جزایه نیکو کار و جوانمزد و نیک مرد باشد
و مردمان از او صفت گیرند بصفتها و عملها که پیرون کرده	و مردمان از او صفت گیرند بصفتها و عملها که پیرون کرده
و ایش از راه نماید	و ایش از راه نماید
مرکه برین در جزایه برست خدا عالم باشد و شراج	مرکه برین در جزایه برست خدا عالم باشد و شراج
شرها حفظ از فرایض و آنچه مردمان از بکار آید و	شرها حفظ از فرایض و آنچه مردمان از بکار آید و
او را بزرگ دانند	او را بزرگ دانند
مرکه برین در جزایه همه عمر خویش بد بخت باشد و احوال	مرکه برین در جزایه همه عمر خویش بد بخت باشد و احوال
او پستقیم نشود و او را زیادت از قوت بدست	او پستقیم نشود و او را زیادت از قوت بدست
نیاید و بخریبست در طلب معاش میرد	نیاید و بخریبست در طلب معاش میرد
مرکه برین در جزایه قدم او بر باد و پیر او شوم باشد	مرکه برین در جزایه قدم او بر باد و پیر او شوم باشد
و تا جل سال در ویش بود بعد از آن تو انگر شود	و تا جل سال در ویش بود بعد از آن تو انگر شود
و در تو انگری جل سال بزیاید	و در تو انگری جل سال بزیاید

مرکه برین در جزایه دست رای دینک اندیش و ستوده برت
 باشد مانند پادشاهان بزرگ و سفرها در از کند با صفت
 و سلامت باز آید و او را دختران مبارک باشد با شوم آن
 مرکه برین در جزایه نیکو کار و جوانمزد و نیک مرد باشد
 و مردمان از او صفت گیرند بصفتها و عملها که پیرون کرده
 و ایش از راه نماید
 مرکه برین در جزایه برست خدا عالم باشد و شراج
 شرها حفظ از فرایض و آنچه مردمان از بکار آید و
 او را بزرگ دانند
 مرکه برین در جزایه همه عمر خویش بد بخت باشد و احوال
 او پستقیم نشود و او را زیادت از قوت بدست
 نیاید و بخریبست در طلب معاش میرد
 مرکه برین در جزایه قدم او بر باد و پیر او شوم باشد
 و تا جل سال در ویش بود بعد از آن تو انگر شود
 و در تو انگری جل سال بزیاید

مرکه برین در جزایه دروغ گوئی و پستوده بود و او را	مرکه برین در جزایه دروغ گوئی و پستوده بود و او را
و کافیه بود که از جهه او بند و غل سازند و جایگاهی دیگر که	و کافیه بود که از جهه او بند و غل سازند و جایگاهی دیگر که
او را دار و ناما کشند و آرنند تا او بر دمان فروشد تا بر چویند	او را دار و ناما کشند و آرنند تا او بر دمان فروشد تا بر چویند
مرکه برین در جزایه اندرون او بیایری و در وی شوم	مرکه برین در جزایه اندرون او بیایری و در وی شوم
و پوشیده باشد که از آن شفا نیابد یعنی اند و	و پوشیده باشد که از آن شفا نیابد یعنی اند و
فضیحت زید و در زیر مردی میرد	فضیحت زید و در زیر مردی میرد
مرکه برین در جزایه عالم باشد و جزات دوست	مرکه برین در جزایه عالم باشد و جزات دوست
دارد و اسرار علم فلک و حرکات ایشان بداند	دارد و اسرار علم فلک و حرکات ایشان بداند
و نسبتا و سیرت نایب گویند	و نسبتا و سیرت نایب گویند
مرکه برین در جزایه مترد رای و مختلف اخلاق باشد	مرکه برین در جزایه مترد رای و مختلف اخلاق باشد
عزم او در هیچ کار دست نیاشد و سرکه او را پند از	عزم او در هیچ کار دست نیاشد و سرکه او را پند از
خشم او بگیرد از جهت کرافی او بر دطا	خشم او بگیرد از جهت کرافی او بر دطا
مرکه برین در جزایه مردی مبارک باشد بر تن خویش	مرکه برین در جزایه مردی مبارک باشد بر تن خویش
این میت خویش و بر دستان و آشنایان شوم بود لیکن	این میت خویش و بر دستان و آشنایان شوم بود لیکن
نیکو کردار بود با همه مردمان و همه کس را نیکویی خواند و بخا میرد	نیکو کردار بود با همه مردمان و همه کس را نیکویی خواند و بخا میرد

مرکه برین در جزایه دروغ گوئی و پستوده بود و او را
 و کافیه بود که از جهه او بند و غل سازند و جایگاهی دیگر که
 او را دار و ناما کشند و آرنند تا او بر دمان فروشد تا بر چویند
 مرکه برین در جزایه اندرون او بیایری و در وی شوم
 و پوشیده باشد که از آن شفا نیابد یعنی اند و
 فضیحت زید و در زیر مردی میرد
 مرکه برین در جزایه عالم باشد و جزات دوست
 دارد و اسرار علم فلک و حرکات ایشان بداند
 و نسبتا و سیرت نایب گویند
 مرکه برین در جزایه مترد رای و مختلف اخلاق باشد
 عزم او در هیچ کار دست نیاشد و سرکه او را پند از
 خشم او بگیرد از جهت کرافی او بر دطا
 مرکه برین در جزایه مردی مبارک باشد بر تن خویش
 این میت خویش و بر دستان و آشنایان شوم بود لیکن
 نیکو کردار بود با همه مردمان و همه کس را نیکویی خواند و بخا میرد

مرکه برین درجه زاید مکی بود و مایه حق را ضعیف ترین مکان و
 ست ترین ایشان حکم و فرمان او را روان و او کا فوج
 وصیت پیغمبران قبول نکنند و برخلاف عقل خود کار کنند
 و عاقبت بزرگترین حالتی بمیرد
 مرکه برین درجه زاید ناقص عقل و در از عمر و کوتاه اندیش
 و ضعیف رای بود مگر در وقتی که او را حاجت نباشد اما
 بوقت حاجت خاطر و رای او برخلاف و راستی را نماند
 و بواسطه از خویشین در خشم باشد
 مرکه برین درجه زاید در تن او عیبا مختلف باشد
 و کوز پستی و مد موشی و تناسی سرود و ذاعبار انعام
 مرکه برین درجه زاید مدبر و شوم پی در اند و دور کرده
 پدر بود پس از مگر مادر بوقت کودکی و او را غر بجهت
 بیمار دارند و عاقبت در آتش بمیرد
 مرکه برین درجه زاید غماز و غام و جنبش و از دو جنبش
 و جاسوس و مخطط باشد میان مردمان و همه عمر در
 ضلالت و خواری و اندوه بماند

درجه زاید
 درجه زاید
 درجه زاید
 درجه زاید
 درجه زاید
 درجه زاید
 درجه زاید
 درجه زاید

شادی
 بد
 محنت
 تن
 زاری

مرکه برین درجه زاید بد بخت و مدبر و مبتلا و کج
 باشد و تنگ عیش و در سختی بمیرد
 مرکه برین درجه زاید مدبر و منحوس و بد فعل و میان
 کار باشد و در سختی و تنگی زندگانی کند و در آب بمیرد
 مرکه برین درجه زاید کافر و دروغ گوی و حدود
 و بد اندیش و بد بخت باشد همه عمر
 مرکه برین درجه زاید زشت روی و بد طبع
 و کران جان بود
 مرکه برین درجه زاید همیشه عاشق بود و در حرم دل
 و خوب صورت و از همه آدمیان جمال او زیادت باشد

درجه زاید
 درجه زاید
 درجه زاید
 درجه زاید
 درجه زاید
 درجه زاید
 درجه زاید
 درجه زاید

شادی
 بد
 محنت
 تن
 زاری

احکام حادی

مرکه برین درجه زاید بر مرد و حیث و بد فعل و بی باک

باشد و بجاقت کشته شود زشت ترین حایله

مرکه برین درجه زاید سوزبان باشد یا شاکر مددی تحسین

بعد از آن بظاری بیاموزد و رایضی بعد از آن صاحب

علی حیث کرد و از اعمال سلطان

مرکه برین درجه زاید راه زن و دختر و بدینست

و سخت دل و تنگ روزی باشد

مرکه برین درجه زاید درویش و مدبر و تنگ روزی

و اندو همکین بود

مرکه برین درجه زاید بد خلق و تنگ معیشت بود و شوم

پی بر مادر و پدر

مرکه برین درجه زاید کنگ و بدینست باشد و بی

عقل و بی دین و بی مروت و بی شرم

و بی پرهیز و تنگ معیشت

مرکه برین درجه زاید بد بخت و دشوار زندگانی و شوم پی بود

مادر و پدر او بگیرند او خرد بماند جد و جد او او را برود

و از شومی او ایشان نیز بگیرند و او بماند به حال و در

شقاوت و اندوه عمر دراز بیايد

مرکه برین درجه زاید خوار باشد میان مردمان و ساج

خیزد و زرد و مراد نیاید و در جس از کز پشنگی میرد

و نام و ذکر او بس مرکه بلند شود

مرکه برین درجه زاید بخیل و خشت پخته پز باشد و در و در

پناه سال بزید بعد از آن تو انگر شد

مرکه برین درجه زاید تن در دست و صاحب مال

بود و معده او قوی باشد

مرکه برین در جزایه ناقص خلقت و خبیث وزیر کی
و نیز خاطر باشد و از خردی جسم او وزیر کی او در دنیا
عجب آید و محصل و قوی معرفت باشد

مرکه برین در جزایه و لیر و مبارز باشد و از هر چه کند
و گوید پاک ندارد و پدرش را بکشد و مادرش را از شر
پروان کنند و او در آن غم میرد

مرکه برین در جزایه غماز و مخط و بد فعل
و فضول بود

مرکه برین در جزایه حرام زاده بود
یا لوطی زاده

مرکه برین در جزایه معیوب است و ناقص اندام باشد ضعیف
بصر اما بزرگ سمت و خداوند حیل و بنوشتن معجب

مرکه برین در جزایه پادشاهی باشد جنگ دوست
و پوخته بر اعدا خطر یابد و مدت ملک او مفقود
سال بود و او در غم ناختش دل بود

مرکه برین در جزایه پوخته چار بود و بعد از ولادت
یا سفت سفت یا سفت ماه بمیرد

مرکه برین در جزایه وزیر پادشاهی بود و لیکن ظالم و سخت
دل و بی رحمت باشد و پس از شصت سال از عمر او
عقل او تباه شود و در دسوا من میرد

مرکه برین در جزایه پادشاهی رحیم دل و منصف و نیکو
سیرت برای و تدبیر و رفق باشد و لیکن بی صلح
بود و پادشاهی ناپسند

مرکه برین در جزایه زندگانی او در آسانی و سعادت بود
و طعام و شراب بسیار خورد و سماع و سرود
دوست دارد و او را بر بط و طبل و نای

شادی
بند
خجسته
شادی
بند

بند

خجسته
بند

بند

شادی

بند

مرکه برین درجه زاید خلق او از جمده تن او بزرگتر باشد بزرگ	مرکه برین درجه زاید خلق او از جمده تن او بزرگتر باشد بزرگ
تن و میان سرخی و کدغم کوفی و دروشادی و طرب باشد	تن و میان سرخی و کدغم کوفی و دروشادی و طرب باشد
و منافق و دروغ گوی بود و هیچ کس او را دوست ندارد و عمر دراز	و منافق و دروغ گوی بود و هیچ کس او را دوست ندارد و عمر دراز
مرکه برین درجه زاید یک نیمه اول از عمر خویش تنگ معیشت و بکاز	مرکه برین درجه زاید یک نیمه اول از عمر خویش تنگ معیشت و بکاز
بود و هر چه طمع دارد و فنا نشود و در باقی عمر تو اگر شود	بود و هر چه طمع دارد و فنا نشود و در باقی عمر تو اگر شود
زیادت از آنچه طمع دارد بدست آرد	زیادت از آنچه طمع دارد بدست آرد
مرکه برین درجه زاید منخنس و بد بخت و بی جز بود و چهره	مرکه برین درجه زاید منخنس و بد بخت و بی جز بود و چهره
و غیبت او بد بود و عمر دراز یابد در تنگی عیش و تن است	و غیبت او بد بود و عمر دراز یابد در تنگی عیش و تن است
و قوی باشد	و قوی باشد
مرکه برین درجه زاید پادشاهی نیک سیاست	مرکه برین درجه زاید پادشاهی نیک سیاست
و محمود سیرت اندک مال و کشنده باشد	و محمود سیرت اندک مال و کشنده باشد
مرکه برین درجه زاید پادشاهی کوتاه مدت و بد بخت و بی مال باشد و	مرکه برین درجه زاید پادشاهی کوتاه مدت و بد بخت و بی مال باشد و
عظام شراب مستی نابد و پادشاهی او مترد بود و او از عبادت	عظام شراب مستی نابد و پادشاهی او مترد بود و او از عبادت
کمر دن و دعا و تقرب به حق تعرض باشد و هر روز او بار و زیارت	کمر دن و دعا و تقرب به حق تعرض باشد و هر روز او بار و زیارت

درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید

مرکه برین درجه زاید جوهره و شجاع باشد و از هر چه	مرکه برین درجه زاید جوهره و شجاع باشد و از هر چه
گوید و کند باک ندارد و شرف و جلالت و قدر او از	گوید و کند باک ندارد و شرف و جلالت و قدر او از
محمد مردمان بزرگتر باشد	محمد مردمان بزرگتر باشد
مرکه برین درجه زاید بد بخت و شوم بی و بد خویش و دل	مرکه برین درجه زاید بد بخت و شوم بی و بد خویش و دل
بود و صناعتی و اندک قوت خویش و زبردت آرد	بود و صناعتی و اندک قوت خویش و زبردت آرد
مرکه برین درجه زاید ویر و مشهور و بد بخت باشد	مرکه برین درجه زاید ویر و مشهور و بد بخت باشد
یا چاه کنی کند یا دشت بانی یا ننگه بانی خرماسان	یا چاه کنی کند یا دشت بانی یا ننگه بانی خرماسان
مرکه برین درجه زاید منخنس و شوم و تنگ روزی و خمش	مرکه برین درجه زاید منخنس و شوم و تنگ روزی و خمش
باشد و بعضی از آنچه امید دارد یابد و آخر عمر	باشد و بعضی از آنچه امید دارد یابد و آخر عمر
کار او تیره شود و در آن میرد	کار او تیره شود و در آن میرد
مرکه برین درجه زاید مختلف احوال بود گاه شجاع و گاه	مرکه برین درجه زاید مختلف احوال بود گاه شجاع و گاه
بدول و بسیار چرخ نادانند از مکر و حیلت و علم سلاح	بدول و بسیار چرخ نادانند از مکر و حیلت و علم سلاح
و لیکن بکار بند و عاقبت کشته شود	و لیکن بکار بند و عاقبت کشته شود

درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید

درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید
درجه زاید

جمله

نفس

افز

شادی

از

سرکه برین درجه زاید زایدی باشد بر صورت فرشتگان
از شنوات دنیا پیزی نخواهد و نکند و او سودا
و دوست دار آفتاب باشد

سرکه برین درجه زاید کریم و جوهر و نیکو کردار و
نیکو خواه و دوست دار و مان باشد جوهر و پیرایه
دوست دارد

سرکه برین درجه زاید متدین و مصل و پیر و آریزه
اصناف علوم و بحایه پویشیده که کس نداند
و از جهه اولیا آفتاب بود

سرکه برین درجه زاید پادشاه غلیظ و سخت دل و بی
رحمت و ظالم و بی انصاف باشد و از ملک
و عمر خویش بر بخورد

سرکه برین درجه زاید در ویش و پچاره و بر کوزن و بی
باک و خونخوار بود و بی فرمان در حق مادر سماع آغشته
و بازی و نابکاری و کاسی دوست دارد

سرکه برین درجه زاید پادشاه فاسق و فاجر و کوشنده
باشد عمارت نکند و هیچ کار محکم نکند و خرنه بیند
و عمر بختین بگذارد و تا انگاه که میرد

سرکه برین درجه زاید ملکی باشد یا وزیر ملکی
نیکبخت و کریم و رشید باشد با سعادت تمام

سرکه برین درجه زاید پادشاهی بزرگ و جوهر و
و در از عمر باشد

سرکه برین درجه زاید پادشاهی مصل و نیک کردار
و علم دوست باشد و علمای بسیار استیلا کند

سرکه برین درجه زاید بخت ایمان دارد و
باشد و نیکبخت و مصل بود

ع

ب

ع

ب

ع

مرکه برین درجه زاید که و کران زبان
و قش باشد

مرکه برین درجه زاید کافریا منجم بود یا سرد و از خربا
غایب جزدید و از حوادث و علما استبطا کند
و جادو می کند چنانکه خواهد

مرکه برین درجه زاید سودا می و پیوده کوی باشد
و نداند که چه می گوید یا چه می شود

مرکه برین درجه زاید مردی مبارک و ستوده و نیک و
و خوب سیرت باشد و سید اهل میت و رئیس مساجد
اشنایان بود و مردمان او را پذیرد و زنان برداری
مرکه برین درجه زاید تو انکر و نیکو است و در آخر باشد
و بنزدیک مردمان مقبول

مرکه برین درجه زاید مردی کرمه کت و اجار
و نوامیس باشد و استبطا کند بحث و فکر و اندیشه
تخلک او

مرکه برین درجه زاید باز کانی نیش و تو انکر باشد
بمال و صیاع بسیار که زحل او را
داد و ما باشد

مرکه برین درجه زاید پارسا و بر قهار و عاقل باشد
و مردمان از او سلامت یابند و قدرا و بلند
باشد

مرکه برین درجه زاید مجول و ضعیف عقل باشد
و کس در و نکر و

مرکه برین درجه زاید احمق و بی خبر و بی هنر
و بد بخت بود

احکام در شجاعت

مرکه برین درجه زاید پادشاهی قاسم و بزرگ باشد

که پادشاهان دیگر از او تر پسند

مرکه برین درجه زاید وزیر پادشاهی باشد و مقدم

اهل زمانه فقیه و عالم و حلیم

مرکه برین درجه زاید عالم باشد با جبار امان گذشته و معاش

او از تعلیم این قصه باشد مرکه دکان را

مرکه برین درجه زاید مردی پارسا و نیکو کار و توکل باشد

و هیچ کس از او برنجی نبود و او را دشمنان بسیار باشند

مرکه برین درجه زاید تنگ عیش و بد حال و محتاج باشد شصت

و شصت سال بعد از آن توکل شود و دو سال بنید

بس همیشه

مرکه برین درجه زاید و عاقل و کریم و

جواد و دراز عمر باشد

مرکه برین درجه زاید پیشه وری باشد و در پیش توکل

عمر دراز یابد و او را ملکی و ذیضرب نباشد و خور و نیاید

خوش تواند ساخت

مرکه برین درجه زاید شتاب زده و مستور و احمق

باشد و سخن شتاب گوید و همه کارها کند که او را

زیان دارد

مرکه برین درجه زاید کلی بد بخت باشد و پوخته در حرب و اضطراب

مانده و همچنین شصت و پنج سال نرسد و در سخت و آزار است

این درجه هیچ خیر طبع نکند که جانب است او خالیست و فتنه و کج چهره و

در وجود نیاید بدین بخت که فتنه کرده و جانب است که شتاب

مرکه برین درجه زاید رسی باشد که میان مردمان او را طاعت دارند

ناموس دست و شریعت نهند و مردمان از او قبول کنند و ریاست

او این نوع باشد و محل او در میان مردمان بزرگوار محل پادشاه بود

جمعه
شنبه
یکشنبه
دوشنبه
سه شنبه
چهارشنبه
پنجشنبه
جمعه

مر که برین درجه زاید حکیمی باشد که روزه بسیار دارد تا	
خاطر او صافی شود و علم بسیار بیرون تواند آورد و	
دفتر تا نویسد	
مر که برین درجه زاید که ان زبان و لک باشد و در	
هیچ کاری راه نبرد و در بی تمیزی و بی عقلی همچون شود	
باشد	
مر که برین درجه زاید با نرگانی توانگر باشد و خوش و زکا	
و همچون پادشاهان زندگانی کند تا آنکه که بمیرد	
مر که برین درجه زاید مکی مدبان و در جم و نیکو کردار باشد لیکن	
کم عقل و بد تدبیر و احوال او مضطرب و او را اتفاقی افتد که گاهی	
بر او ظفر یابد و دو چشم او میل آید و گاه گدازد تا نابینا شود	
و دست در پنج آن بماند و فریاد می کند	
مر که برین درجه زاید در ویس و چاره زید چهل سال می رسد و در او	
بیمه و از میثایش آن توانگر شود پس توانگر چهل زید آنکه	
بمیرد	

مر که برین درجه زاید حکیمی باشد لطیف دست زنار باشد	
از جت خادمان تباران چنانکه اهل زمانه از مثل آن عاجز باشد	
یا ستاری و نیکویی و باین همه عابد و زاهد و مقبل و پاکیزه باشد	
مر که برین درجه زاید عالم و زاهد و عاقل و ادیب باشد و مقدا	
در همه کارهای نیکوخت زید و شهید میرد و از جانب است او براید کتبا	
و دفتر تا در هیچ و تقدیس و مدح خدا و از جانب جی و محنین	
مر که برین درجه زاید مرد پاک و زاهد و نیکو کردار و	
خدای تر پس باشد از همه رویا	
مر که برین درجه زاید بزرگوار و کوسری و توانگر و کرم	
و جواهر و نیکو کار و پاکیزه و در از عمر باشد	
مر که برین درجه زاید مکی صنیف بود در ملک خویش لیکن	
پرنیز کار و پاک باشد و یا خرد چشما او کور کنند	

جمعه
شنبه
یکشنبه
دوشنبه
سه شنبه
چهارشنبه
پنجشنبه
جمعه

افسردگی
افسردگی
افسردگی
افسردگی
افسردگی

مر که برین درجه زاید معیشت از دست کاری
خویش کند به عمر خویش و میان حال باشد

مر که برین درجه زاید از دست رنج خویش کس کند
واندک چرخ او را فاضل آید و همه عمر بخشن
روز کار گزارد

مر که برین درجه زاید بنده و خوار و بد بخت بود
اما دست در دست باشد

مر که برین درجه زاید پیوسته خدمت مردمان کند
و بطعامی قانع باشد و زیادت ازین نیابد

مر که برین درجه زاید شک راست کنده و مقام و
تعال و متعکک باشد همه عمر خویش

مر که برین درجه زاید همچو پادشاهی بود در جم و پاک
وینگو کردار و خردمند

مر که برین درجه زاید توانگر و فراخ کار و جمع کننده
مال و متصرف باشد و او را در شهری ضیاع و تن باشد

مر که برین درجه زاید عالم و فقیه باشد اما بدینت و دروغ
کوی و یار قاضیان سپیم کار باشد و آخر عمر دریش شود

مر که برین درجه زاید واضع شریعت و ناموس باشد
و مردمان را دعوت کند بعضی شنوند و بعضی نه
و ذکر او در عالم بماند

مر که برین درجه زاید بایاش کار نکند و پیوسته اطاعت
رنگ کند و مردمان را بنده دهد و قومی بسیار تبع او شوند
و مال بسیار جمع کند بحرص تمام پس میرد و مال او ارثان کند

افسردگی
افسردگی
افسردگی
افسردگی
افسردگی

X

نیز در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب

(ب) (ا) (د)
(ک) (خ) (د)

در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب

در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب

در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب
در این کتاب که در این کتاب

(ب)
(د)